

Liederen

Frans de Cort

bron

Frans de Cort, *Liederen*. J.B. Wolters, Groningen / J.W. Marchand en Co, Antwerpen 1868

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/cort002lied03_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de [gebruiksvoorwaarden](#).

[Woord vooraf]

*'t best heb ik samengebracht uit mijnen poëtischen voorraad,
Vrucht veeljarigen werks, lief mij als moedren hun kroost;
Veel tot den vure gedoemd, waarover ik vroeger wat fier was!
't overgeblevene dan vlijtig gekuischt en gepoetst;*

*En thans bied ik het u, zanglustigen, die nog, in weerwil
Heerschender mode en manier, 't zij in gezelligen kring,
't zij volbrengend de taak u gemeten door kwellende broodzorg,
Dietsche refreinen verkiest, zingt in de tale des lands.*

*Veel goeds offer ik niet, ja wellicht is er onder mijn koren
Zooveel kaf, dat er geen waagt te herproeven den koek;
Flauw pompwater misschien is de drank, dien als wijn ik u voorzet...
Doch wie geeft wat hij heeft, zegt men, is waard, dat hij leeft!*

ELSENE, 21. Juni 1868.

F.d.C.

Vroo en vrij.

Luistert gij, die, droef te moede,
't leven lastert, naar mijn lied -
'k zie op aarde alleen het goede,
En bemerk het kwade niet.
Waar gij reden zoekt tot klagen,
Schep ik stof tot lachen mij,
Rol ik op der vreugde wagen
Door de wereld vroo en vrij.

Wien het lot met gunsten streelde,
Geld noch goed heb ik vergaard,
Maar in stee van pracht en weelde
Siert genoeg mijn baard.
Zonder ooit aan God te vragen,
Dat het eenmaal anders zij,
Rol ik op der vreugde wagen
Door de wereld vroo en vrij.

'k wilde 't jonge Lientje minnen...
 't meisje was zoo hupsch en net!
 Maar eilaas! het had de zinnen
 Op 'nen andren reeds gezet.
 Ben ik dies terneergeslagen?
 Neen! Marieken aan de zij',
 Rol ik op der vreugde wagen
 Door de wereld vroom en vrij.

Clericalen, liberalen,
 Kijft en vecht naar hartelust:
 't licht zal zonder mij wel stralen...
 Laat me, bid ik u, gerust!
 'k vind in twisten geen behagen;
 Vreemd aan loge en sacristij,
 Rol ik op der vreugde wagen
 Door de wereld vroom en vrij.

Eenen poel van jammeren noeme
 Onze wereld Jan Verdriet -
 Ei! 't geluk is eene bloeme,
 Die in mijne gaarde schiet.
 Om er zaad van rond te dragen,
 Dat in ieders hof gedij',
 Rol ik op der vreugde wagen
 Door de wereld vroom en vrij.

De lieve zilverschijven.

Hoor mij al die praters aan:
Rijkdom baart maar last en kommer!
Wie er dat gelooft is dommer
Dan de domste baviaan.
Wou men 't eens aan mij beproeven,
Mij zou rijkdom niet bedroeven.
Geef me een duizend frank of tien,
En ge zult er wat van zien!

Eene waarheid zal het blijven,
Wat ook zeggen Piet en Klaas:
Met de lieve zilverschijven
Is men overal de baas!

Duiten hebben in den zak,
Nooit voor morgen moeten beven,

Vrij van muizennesten leven,
Alles doen op mijn gemak -
Zou ik zulk een lot wel vreezen?
'k heb mijne armoe soms geprezen,
Doch bij weelde en overvloed
Ginge 't mij nog eens zoo goed.

Eene waarheid zal het blijven,
Wat ook zeggen Piet en Klaas:
Met de lieve zilverschijven
Is men overal de baas!

In de prachtigste kales
Door een fiksche gespan getrokken,
Liet ik heel den dag me schokken
Met 'nen zwarten knecht of zes.
'k zou van andre groote heeren
't complimentenmaken leeren,
En ik name, zoo het kon,
Gauw den titel van baron.

Eene waarheid zal het blijven,
Wat ook zeggen Piet en Klaas:
Met de lieve zilverschijven
Is men overal de baas!

Wijn van alle streek en kleur,
Niet bij flesschen, maar bij fusten,

Spijzen, wat mijn hart zou lusten,
Van den fijnsten smaak en geur...
Spoedig zouden frissche rozen
Mij op neus en wangen blozen,
En ik pronkte, waarlijk puik,
Met 'nen burgemeestersbuik.

Eene waarheid zal het blijven,
Wat ook zeggen Piet en Klaas:
Met de lieve zilverschijven
Is men overal de baas!

Daar 's een meisje, braaf en net,
Dat me waarlijk is genegen -
Pastor, geef ons gauw den zegen,
Want ons wacht het huwlijksbed!
Ei! wat zou de pachter loopen,
Om ons kindjes te verkoopen,
Zoo bevallig als mama
En zoo vroolijk als papa!

Eene waarheid zal het blijven,
Wat ook zeggen Piet en Klaas:
Met de lieve zilverschijven
Is men overal de baas!

De bloem des bals.

Wat was ze schoon, daar ze uitgelaten danste,
De zoete maagd, met sylphenlichten voet!
Haar reinblauw oog, waaruit hare onschuld glanste,
Ontstak het vuur der liefde in elk gemoed.
Haar lippenpaar omzweefden zalige lachjes,
Nooit werd een zoen gedrukt op malschere koon.
Bewondrend fluisterde ieder jongling zachtjes:
Wat is ze schoon!

Zooals rondom de bloeme vlinders zweven,
Zoo ook omsluit haar eene vrijerschaar.
Elk wenscht de hand ten danse haar te geven
En bidt en smeekt om eenen blik van haar.
Een lofzang ruischt, waar of ze treedt, haar tegen,
En, blozend als de rozen harer kroon,
Hooft zij verrukt het fluistren allerwegen:
Wat is ze schoon!

Men zoekt vergeefs de maagd nu bij de paren,
Wanneer 't orchest het teeken geeft ter wals. -
De herfst bestrooit haar graf met dorre blaren...
Verwelkt is ook de lieve bloem des bals.
En als de geest des doods ze naar den hemel
Geleidde vóór des Heeren guldenen troon,
Zong 't englenkoor in 't schitterend lichtgewemel:
Wat is ze schoon!

Regina.

Regina telt maar vijftien jaren,
En hoe bekoorlijk is ze reeds!
Haar halsje omgolven guldene haren,
Haar mondje omdanst een lachje steeds.
't eenvoudigst mutsje dekt haar kopje,
De stof haars kleeds is grof katoen. -
Ei! klinkklank heeft het rozeknopje
Om lief te wezen niet vandoen.

Wanneer zij op den dag des Heeren
Soms met hare ouders wandlen gaat,
Dan let geen mensch op hare kleeren,
Maar allen treft haar zoet gelaat.
Dan volgen aller gretige oogen
Het ranke maagdelijn getrouw,
En murmelt menigeen bewogen:
Dat meisje wilde ik wel tot vrouw!

Is hare schoonheid uitgelezen,
Haar hart is mede louter goud:
Dat zegt haar rozig, blozig wezen
Elkeen, die 't eenmaal heeft aanschouwd.
En de engel Gods, die hare gangen
Vol teerheid overal bespiedt,
Dien kleurt er nooit een blos de wangen,
Als hij in 't reine zieltje ziet.

Nog heete 't meisje twee-, driemalen
Der nieuwe lente welkom,
Dan zal ze, o liefde, u tol betalen,
Dan zweeft een vrijerszwerm haar om.
En vlecht u een de myrtebloemen
Om 't blonde hoofd, o maagdelijn!
Mag een zich uwen bruijom noemen,
Wat hemel zal hem de aarde zijn!

De lekkerbek.

Vreest gij, dapperen, hier te kwijnen,
Treedt in 't vreemdenlegioen:
Frankrijk heeft bij de Algerijnen
Steeds kanonnenvleesch vandoen!
Ik? Ik blijf gerust in huis;
Doch misgun u buit noch kruis.
Siert uw hoofd met lauwerblaren...
Vrienden, zulken blaren laat
Ik alleen maar recht weervaren
In de saus der carbonaad!

Dichters, die voor al uw zweeten
Niet dan schimp en spot ontvingt,
't nageslacht zal niet vergeten....
Lijdt nu maar gebrek - en zingt!

Ik? Ik lach met eer en naam,
 Louter damp is roem en faam;
 En de damp behaagt mij enkel,
 Als hem, dank der keukenmeid,
 Ossenharst of schapeschenkel
 Geurig om me heen verspreidt!

Boekenwormen, wereldwijzen,
 Heel Europa moge luid
 Uwe hooggeleerdheid prijzen,
 'k lach u, heeren, vierkant uit!
 Ik? Ik heb met eigene hand
 Mijne boeken lang verbrand;
 Één maar bleef er uitgezonderd,
 Zie, 't is hier in mijnen rok,
 Want dit werk, alom bewonderd,
 Heet: De Nederlandsche kok!

Wilt gij naar het land der apen
 En der papegaaien heen,
 Om er goud in 't zand te rapen?
 Beste maats, vertrekt alleen!
 Ik? Ik ga volstrekt niet mee,
 Want ik houd niet van de zee.
 Liever reis ik naar den kelder,
 Waar ik keur van wijn vergaar...
 En al is 't er niet zóó helder,
 Toch ben ik er seffens klaar!

Dat is 't leven, lekker smullen!
Wat ik zeg is geene flaus....
Roem en glorie zijn maar bullen,
Net als die van Romes paus!
Ik? Ik schat 'nen goeden disch
Boven alles wat er is,
En ik zal er God om bidden,
Makkers, dat het elken noen
Mij vergund zij in uw midden
Zóó mijn buikje deugd te doen!

Mijne wenschen.

Ik heb 'nen vriend gelijk er weinig loopen,
Daar zijn er zoo maar twaalf in één dozijn.
Zoo vriendschap ware als brood of kaas te koopen
De weergâ zou er niet te koopen zijn.
Hij deelt getrouw in mijne vreugde en pijn,
Zijn hart en beurs, die staan voor mij wijd open -
Hij zij mijn vriend zoo morgen als vandaag,
Zie, dat is al wat ik den hemel vraag.

Ik heb tot lief eene echte Vlaamsche schoone,
Ik wou hem zien, die 't zijne hooger prijst!
Blauwe oogen heeft ze, rozen op de kone,
Een blank gelaat in gulden haar gelijst.
Ze is zoet van aard en lacht het best en blijst,
Als kussend ik haar mijne liefde toone -
Ze zij mijn lief zoo morgen als vandaag,
Zie, dat is al wat ik den hemel vraag.

Ik heb 'nen schat, dien 'k niet en zou verruilen,
Al bode men daarvoor een millioen:
Een vroolijk hart, waar geene zorgen schuilen,
Wiens deur de vreugde alleen kan opendoen;
Waar 't zomer is in ieder jaarseizoen,
Waar vrede huist, wat driften om me huilen -
Die schat zij mijn zoo morgen als vandaag,
Zie, dat is al wat ik den hemel vraag.

Wel moet ik met heel luttel mij geneeren,
Te huis bij mij is 't poovertjes en kleen:
Toch slaap ik zacht, al zij het niet op veeren,
En eet met smaak, al zij de spijs gemeen.
En trekt het lot u, vriend, van mij niet heen,
En ziet ge mij, zoet lief, altijd zoo geeren,
Dan ben ik vroo zoo morgen als vandaag
En heb ik al wat ik den hemel vraag.

**Op het V. taalcongres.
(Antwerpen, 1856)**

Weer klinkt in echte broedertaal
Het welkom allerwegen,
O kampers voor de moedertaal,
Uit elken mond u tegen;
Weer reiken wij
U de hand toe, fier en blij.

Bij plechtige feestaccorden
Herhaalt ons beider Scheldevloed
Des Zuidens groet
Den Noorden.

De politiek, dat domme ding!
Hebbe ons vaneengeslagen,
Wij blijven toch den trouwering
Aan onze vingers dragen.

Nu als voorheen
Zijn wij, trots de grenzen, één.

Bij plechtige feestaccoorden
Herhaalt ons beider Scheldevloed
Des Zuidens groet
Den Noorden.

Al lang is in 't vergeteboek
't jaar Dertig aangeschreven,
De blauwe kiel ligt in den hoek,
En haat en veete er neven.
Broers heeten thans
Al de kindren Nederlands.

Bij plechtige feestaccoorden
Herhaalt ons beider Scheldevloed
Des Zuidens groet
Den Noorden.

Wij spruiten immers beiden uit
Denzelfden Dietschen bloede?
Wij roemen immers beiden luid
Hetzelfde schoone en goede?
Op 'tzelfde blad
Stelt geschiednis Belg en Bat.

Bij plechtige feestaccorden
Herhaalt ons beider Scheldevloed
Des Zuidens groet
Den Noorden.

En klinkt niet even stout en fier,
Gelijk aan IJ en Amstel,
Dezelfde schoone tale hier,
Wat mode haar 'nen dam stell"?
Galmt heerlijk niet
Ginds en hier het Dietsche lied?

Bij plechtige feestaccorden
Herhaalt ons beider Scheldevloed
Des Zuidens groet
Den Noorden.

Den dwazen, die, voor rede doof,
Nog tweedracht zaaien willen,
Omdat de spelling of 't geloof
In vorm al iets verschillen,
Geve Onze Heer
Meer verstand 'nen andren keer!

Bij plechtige feestaccorden
Herhaalt ons beider Scheldevloed
Des Zuidens groet
Den Noorden.

Het portret.

Niet ééne bloem versiert er thans de weide,
Ontbladerd staan de boomen in het woud,
Het beekje slaapt, de ranke zwaluw breidde
De vleugels uit naar zonniger oponthoud;
Dra echter wekt een slag der tooverroede
Der lieve lent' de sluimrende aarde weer...
Maar onze jeugd met al haar schoone en goede,
Is die voorbij, zoo keert ze nimmermeer.

Wanneer gij dan vergeefs zult vragen
Naar alles wat u heden dierbaar is,
Herinnere u aan onze blijde dagen
Uws trouwen minnaars beeltenis.

De toekomst lacht ons beiden vroolijk tegen,
We zijn zoo wel, zoo zalig thans bijeen.
De liefde strooit vol bloemen ons de wegen,
Waarlangs we hand in hand te zamen treên.
Maar duurzaam heil heeft ons het lot niet over,
Bewolken zal zich onze hemeltrans...
Dan overschaûwt mijn graf der wilgen loover,
En uwen hoofde ontvalt de rozenkrans.

Wanneer ge dan vergeefs zult vragen
Naar alles wat u heden dierbaar is,

Herinnere u aan onze blijde dagen
 Uws trouwen minnaars beeltenis.

Ik zie u stil gezeten bij den haarde...
 Uw haar is blank, vol rimpels uw gezicht.
 Ik zie u gaan in lommerrijke gaarde,
 Met loomen voet, den blik ten grond gericht.
 Dan zoek niet in uwe ontkleurde trekken
 't nieuwsgierige oog der lieve blonde jeugd
 Dat schoone zoet, dat zoete schoon te ontdekken,
 Nu al mijn lust, mijns levens heele vreugd...

Wanneer ge dan vergeefs zult vragen
 Naar alles wat u heden dierbaar is,
 Herinnere u aan onze blijde dagen
 Uws trouwen minnaars beeltenis.

Maar siert er dan geen blosjen uwe wangen,
 Omspeelt er dan geen lachjen uwen mond,
 En spreekt uw blik van minne noch verlangen -
 Herinnering trooste uws levens avondstond,
 En voere u soms ter groene kerkhofzode,
 En fluistere u in 't immer jong gemoed:
 Grootmoederken, vergeet niet uwen doode,
 Zoo liefderijk, voor u altijd zoo goed!

Wanneer ge dan vergeefs zult vragen
 Naar alles wat u heden dierbaar is,
 Herinnere u aan onze blijde dagen
 Uws trouwen minnaars beeltenis.

Thereze.

Ja, lieve juffer, inderdaad,
Ge zijt bekoorlijk schoon van wezen,
En rijk daarbij, wat nimmer schaadt;
Ook wordt uw aard te recht geprezen.
Wel hem, dien gij uw harte biedt:
Gelukkig zal hij mogen heeten!
Maar spreek tot mij van liefde niet...
Ik zal Thereze nooit vergeten.

Zij mocht gewis met minder recht
Dan gij op lichaamsschoonheid bogen;
Maar lust is koop, zooals men zegt:
De schoonste scheen zij in mijne oogen.
Ik heb verrukt aan hare zij'
Mijns levens lentetijd gesleten.
Zij hing met hart en ziel aan mij...
Ik zal Thereze nooit vergeten.

Wel droeg ze pluimen op den hoed,
Noch kanten shawls, noch zijdene kleeren,
Maar 't grof katoentje stond haar goed,
En 't mutsken ging haar naar begeeren.
Wellicht hadde uwe kamermeid
Die dracht afkeerig weggesmeten...
Zoo lief was hare eenvoudigheid!
Ik zal Thereze nooit vergeten.

Ons Vlaamsch, dat vindt ge wat gemeen,
En leest van Sue en Sand bij tijen;
Zij las haar bedeboek alleen,
En wist ook niet in 't Fransch te vrijen.
Mij gold nogtans een woord van haar
Het zoetste lied van keurpoëten...
Zoo teeder minden wij elkaar!
Ik zal Thereze nooit vergeten.

Uwe echte schoonheid zou misschien
Mijn hoofd, doch nooit mijn hart verleiden...
Ik blijf Thereze geerne zien,
Al heeft me 't graf van haar gescheiden -
Bemin hem, die u wedermint,
En moogt gij saam gelukkig heeten!
Ik mag het arme, doode kind,
Ik zal Thereze nooit vergeten.

Herinneringen.

Ach, laat ons van 't verleden spreken...
Gij luistert immers gaarne, vrouw?
'k herinner mij, hoe lang verstreken,
Mijns levens lentetijd getrouw.
Toen had ik appelroode wangen,
Mijn baard was blond, gekroesd mijn haar;
En 'k zag vol fierheid allegaar
De meisjes me aan de slippers hangen!

Brunetten, zwarten of blondinnen,
Mij waren alle liefjes goed,
Maar geen en wilde ik ernstig minnen...
De vrijheid scheen mij veel te zoet!
't was echter in den wind gesproken:
Eens had ik u gezien, vriendin,
En 't frissche bloemeken der min
Was in mijn hart opeens ontloken!

Ik mocht ten outer u geleiden...
Den spaarpot schudde vader om.
Dit nette huisken werd ons beiden
Ten zoeten liefdeheilgdom.
Wat sleten wij genoeglijke uren
Hier hand in hand en hart aan hart!
Ach, nooit, vrouw lief, bezocht de smart
Ons binnen deze zalige muren!

De tranen staan me nog in de oogen,
Als ik herdenk den blijden stond,
Toen ik, van 't werk naar huis gevlogen,
Een zoontje aan uwen boezem vond...
Hoe mild heeft ons het lot bejegend!
Nog negenmalen bovendien
Mocht ik 'nen pasgeboorne zien,
Waarmede ons huwlijk werd gezegend!

Nog zijn zij alle tien in 't leven,
En mannen zijn 't naar geest en lijf.
Nog heeft geen hunner ons begeven,
Al worden wij wel oud en stijf!
Doch komt de liefde ze ons ontstelen...
Wel doet het scheiden lijden; maar,
Gaat, kinders lief, 't geluk is daar,
Waar kleintjes bij den haarde spelen!

**Mijn verjaardag.
(21. Juni 1855.)**

Tap me nu van 't patersvaatje
Mijnen roomer boordevol:
Meerderjarig, kameraadje,
Is vandaag mijn kroezelbol!
Vlucht nu, dwaze kinderdroomen,
Maakt u maar al gauw vankant -
Eindelijk ben ik nu gekomen
Tot de jaren van verstand.

't is mijn tijd, een man te heeten...
Schoone naam! ik houd er van!
Maar, och Heer, wat zal ik zweeten,
Eer ik goed mijn stieltje kan!
'k zal me krachtig moeten toomen,
Hang de gekskap aan den wand -
Eindelijk ben ik nu gekomen
Tot de jaren van verstand.

Toen ik nog een kind was, liep ik
Los en lachend over straat,
Vond het iemand slecht, zoo riep ik:
Ei, wat deert mij menschenpraat!
Nu de houding aangenomen
Van den stijfsten predikant -
Eindelijk ben ik nu gekomen
Tot de jaren van verstand.

Scholden mij als geus en ketter
Velen uit, niet zonder recht,
Thans geloof ik op de letter
Wat de catechismus zegt.
Als het goud maar toe wil stroomen,
Vraag ik niet, uit welke hand -
Eindelijk ben ik nu gekomen
Tot de jaren van verstand.

Nederlanders in het Noorden,
Broeders noemde ik vroeger u...
Slikken wil ik mijne woorden,
Noem u vreemdelingen nu.
Als ik zal naar Bergen stoomen,
Groet ik daar ook 't vaderland -
Eindelijk ben ik nu gekomen
Tot de jaren van verstand.

Meisje vol bevalligheden,
Dat ik steeds heb liefgehad,
Langer blijft ge niet aanbeden,
Rijkdom wordt alleen geschat.
Zekere nicht met suikeroomen
Snoere mij den liefdeband -
Eindelijk ben ik nu gekomen
Tot de jaren van verstand.

Wat!...ik zou mijn lief verlaten,
Minnen zou ik wat ik haat,
Wat ik minne zou ik haten!...
Daartoe ben ik niet in staat.
Ach, de ontdekking doet me schromen,
Dat - verbeeld u mijne schand -
Zijn de jaren ook gekomen,
Weggebleven is 't verstand!

Ziedaar de vraag.

Ik moet bij Jan en alleman
Mijn daaglijksch broodje winnen,
Maar elk voldoen, wie drommel! kan
Die zware taak beginnen?
Behaag ik aan den eenen, ziet,
Dan deug ik voor den andren niet.
Met ieder wel staan zou ik graag,
Maar hoe? ziedaar de vraag.

Wanneer ik na den arbeid
Met vriend of kennis klinke,
Dan wordt er in de buurt gezeid,
Dat ik al mijn geld verdrinke;
En blijf ik t' huis, dan is het: wat
Een droogzak van 'nen mensch is dat!
Ik krijg er pijn van aan de maag...
Wat doen? ziedaar de vraag.

Ik vrijde laatst een aardig kind
Van even zestien jaren;
Toen zei men: wacht daarmede, vriend!
En ik liet het liefken varen.
Maar ik wachtte geene maand, of mij
Verving een andere aan hare zij!
Getrouwd zijn beide reeds vandaag...
Wat doen? ziedaar de vraag.

Ik had eene leelijke, oude sloor
Voor keukenmeid genomen;
Men lachte me uit, ik zond ze door
En liet Trinetje komen.
Maar 't poezelig ding was pas in huis,
Of ieder zei: dat is niet pluis!
Ik word nog suf van al 't gezaag...
Wat doen? ziedaar de vraag.

Wel zou ik over 't Staatsbestuur
Mijn woordje zeggen willen,
Doch zwijge liefst gelijk een muur,
Uit vreeze voor geschillen;
Want span ik met den liberaal,
Zoo vat me straks de clericaal,
Of vice versa bij den kraag...
Wat doen? ziedaar de vraag.

In 't kort, wat of ik laat of doe,
De lieden praten immer;
Ook ben ik hun gezanik moe,
Maar zij en worden 't nimmer.
Wie leert de schoone kunst mij aan,
Met alle menschen wel te staan?
O vrienden lief, ik zou het graag,
Maar hoe? zoo blijft de vraag.

En wie dit liedje heeft gemaakt,
Die heeft het ook gezongen;
Maar hier geloofd en daar gelaakt,
Wat deed nu de arme jongen?
Hij nam een kort en goed besluit,
En zei: ik lach de menschen uit...
Hoe ik mij zelve steeds behaag,
Dat is de heele vraag.

Levensvreugd.

*Wer nicht liebt Wein, Weib und Gesang,
Der bleibt ein Narr sein Leben lang!*

LUTHER.

Een goed refrein, een glaasje wijn,
Een liefje hupsch en teer:
Wat hoeft, om steeds verheugd te zijn,
De mensch op aarde meer?
Daarmee trotseerend elk verdriet,
O makkers drinkt,
En mint, en zingt
In koor des wijzen lied:
Wie meisjes haat en wijn en zang,
Die blijft een gek zijn leven lang,
En gekken zijn we niet!
Neen, gekken zijn we niet!

Het lied vervroolijkt ons 't gemoed,
Verteederd door de min,
Het geestrijk nat verfrist ons bloed -
Wie stemt daarmee niet in?
Zoolang er leven overschiet,
O makkers, drinkt,
En mint, en zingt
In koor des wijzen lied:
Wie meisjes haat en wijn en zang,
Die blijft een gek zijn leven lang,
En gekken zijn we niet!
Neen, gekken zijn we niet!

Voor luttel gelds hoeveel plezier
Het druivensap ons vent!
Een liefken kost ons geene zier,
En zingen geenen cent.
Genietend wat het leven biedt,
O makkers, drinkt,
En mint, en zingt,
In koor des wijzen lied:
Wie meisjes haat en wijn en zang,
Die blijft een gek zijn leven lang,
En gekken zijn we niet!
Neen, gekken zijn we niet!

Arme moeder.

Daar zit ze weer, de weduwvrouw,
Vóór God geknield, het hart vol rouw,
Verslonden in gebeden...
Wat klopt haar boezem snel en bang,
Haar biggelen tranen langs de wang -
Zij heeft zooveel geleden!

Eens was haar nederig huisgezin
Een heiligdom der vreugd en min.
Haar eega was een brave.
Maar ach! daar kwam de ziekte in 't land,
En greep hem aan met koude hand
En sleepte hem ten grave.

Doch viel die slag haar zwaar en wreed,
Vertroosting vond zij in haar leed
Bij 't zestal lieve kleenen.
Zij deelde in hunne vreugden mee...
O wee! daar nam de dood er twee,
En grijsde bij haar weenen.

Nu bleven haar een jongskens bij
Drie hupsche meiskens aan de zij',
En, op de knien gezegen:
Och Heer, die mijne tranen ziet,
Zoo bad zij, vorder deze niet,
Laat u mijn leed bewegen!

Maar neen, 't gebed werd niet verhoord.
Daar zat ze weer, het hart doorboord,
Bij 's jongskens ziekbed neder.
Het kwijnde langzaam weg en gaf
Het afgemarteld lijf aan 't graf,
De ziele Gode weder.
En weder bad zij: Heb ik thans,
O God, den kelk der smarte gansch
Geledigd tot den gronde? -
Ach neen! haar lijden was niet uit...
Daar klepte voor hare oudste spruit
De bittere stervensstonde.

En de arme moeder steende weer:
Ik heb er nu nog twee, o Heer!
Zult gij mij die ontrukken? -
Helaas! er hielp geen stenen aan...
Zij zag nog eens een kind vergaan,
En reet zich 't hart aan stukken.

Nu blijft er harer huwlijkskroon
Nog eene dochter, zoet en schoon -
Wees, Heere, haar behoeder!
Och! sla den doodesengel blind,
En gun haar dierbaar eenig kind
Der wreed beproefde moeder!

Louter woorden, anders niet!

Liesken, dreigde Karel lest:
Moet ik blijven bij 't verlangen,
Wel, dan doe ik stellig best
Mij maar seffens op te hangen... -
Zeker aan den hals van Griet?
Louter woorden, anders niet!

Stoffend op vrijzinnigheid,
Wil ons Pieter doen gelooven:
Nooit en heb ik laf gevleid
Om de gunst van vorstenhoven... -
Ei, wie oogen heeft, die ziet!
Louter woorden, anders niet!

Pater Dikbuik predikt wel,
Weet in ieders ziel te tasten:
Redt u, broeders, van de hel
Door te boeten, door te vasten... -
T' huis zingt hij een ander lied!
Louter woorden, anders niet!

Willem is de rechte broer;
Hoor hem in de Statenzale
Voor 't belang van heer en boer
Donderen in bezielde tale...
Als men eerst een bankje biedt!
Louter woorden, anders niet!

Al wat recht is gaat te zoek,
't gulden kalf wordt aanbeden;
Enkel nog in 't Woordenboek
Vindt men 'eer' en 'deugd' op heden...
Als er plaats voor overschiet!
Louter woorden, anders niet!

De loteling.

Ik ging vol hoop ter loting heen,
En keer nu vol verdriet.
Het is er mee gedaan: noveen
En beeweg baatten niet.
Naar 't leger trekken moet ik nu,
Zoo ver van huis, zoo ver van u...
Vaarwel, schoon lief, de trommel slaat -
Marsch, marsch! ik ben soldaat!

Mijne arme moeder sterft er van,
Nu zij me derven moet.
Te zwak voor 't werk is onze Jan,
Al is zijn wil ook goed.
Maar 't is beslist: de wet is blind.
God weet of ik u wedervind...
Vaarwel, schoon lief, de trommel slaat -
Marsch, marsch! ik ben soldaat!

Het was mij in ons dorp zoo wel,
En 't weggaan valt me zuur.
Te werken was mij lust en spel
In akker, stal en schuur.
De rijke koopt voor geld zich vrij,
De koning kan niet zonder mij...
Vaarwel, schoon lief, de trommel slaat -
Marsch, marsch! ik ben soldaat!

In stee van spa en ploeg hanteer
Ik nu 't geweer voortaan,
En zal bij nacht in alle weer
Te schilderen moeten staan.
Maar fransche vloeken naar den kop,
Die krijg ik dan tot loon volop...
Vaarwel, schoon lief, de trommel slaat -
Marsch, marsch! ik ben soldaat!

En zoo ge mij nu eens vergeet,
Terwijl ik ginds verkwijn...
Maar neen! want zie, bij al mijn leed,
Zou dat te schrikkelijk zijn!
Nu ween maar niet, en kus me nog,
En schrijf mij alle weken toch...
Vaarwel, schoon lief, de trommel slaat -
Marsch, marsch! ik ben soldaat!

Van den lapper.

Wie is er, die het liedje kan,
Het liedje van den lapper? -
Dat was een wonder van eenen man,
In het lappen rap en dapper.
Met ijzersterk
En sierlijk werk,
Geprezen te allen kanten,
Op het eerlijk woord,
Gelijk het hoort,
Bediende hij zijne klanten.

Nooit kon de zon des morgens vroeg
Hem in zijn bed betrappen;
Tot 's avonds als het negen sloeg,
Zoo zat hij daar te lappen.
Hij lichtte den kop
Alleen maar op,
Om heusch de menschen te groeten,
En kende van Jan
En alle man
Den naam zoowel als de voeten.

Ook was er niemand in heel de wijk,
Die niet bij hem liet werken;
Hij lapte voor barons, gelijk
Voor meiden, kappers en klerken.

En al werkend zong
Hij, dat het klonk,
En was altijd tevreden,
En dankte God
Om zijn vroolijk lot
In kleine, doch reine beden.

Hij was voorwaar geen oordjedood
Als sommige rijke heeren,
Maar wat hem wekelijks overschoot,
Dat ging hij niet verteren.
Want hij dacht en sprak:
Eens word ik zwak,
Eens komen de oude dagen,
Dan zal ik niet,
Tot ieders verdriet,
Eene aalmoes moeten vragen.

Zoo won hij brood voor vrouw en kind
En kende geene ellende,
En werd van iedereen bemind
Tot aan zijn zalig ende. -
En laat gij u,
O werkliê, nu
Des lappers voorbeeld baten,
Dan wordt u wellicht
Ook een liedje gedicht
En gezongen al langs de straten.

Lize en Marie.

De roze is eene schoone bloeme,
En wonderzoet zijn hare geuren;
Maar ook 't viooltje, rijk van kleuren,
Verdient, dat iedereen het roeme.

Een prachtig schouwspel is het rijzen
Der guldene zon aan 's hemels transen;
Maar ook der zilverne mane glansen
Zal elk als overheerlijk prijzen.

Zoo, Lize, blonde blozende engel,
Is 't recht, al min ik u van harte,
Dat ik de bleeke ravenzwarte
Marie ook in mijne armen strengel!

De boodschap.

Over zijnen ransel heengebogen,
Gansch bedekt met wonden, wijd en groot,
Wachtte een jonge krijger zijnen dood.
Hem aanschouwende met meelijdende oogen,
Stond naast hem zijn ros, zijn strijdgenoot.

Makker, sprak hij, seffens ga ik sterven:
Naar ons huis en voert ge mij niet weer.
Mijner moeder breng dit kruis van eer -
'k mocht het voor een heldenfeit verwerven -
De arme vrouw beminde mij zoozeer!

Mijnen jongen broeder breng dit wapen,
Roodgeverfd in dwingelandenbloed:
't zegge hem, dat hij me wreken moet.
'k zal gerust in vreemden bodem slapen,
Zoo hem 't vaderland als redder groet.

Dezen ring, o makker, draag hem weder,
Laatste blijk der trouw van haren vriend,
Naar de zoete bruid, zoo teer bemind... -
Stervend zonk de jonge krijger neder,
En het ros verdween gelijk een wind.

Over bergen holde 't, over stroomen
Zwom het voort in 't holle van den nacht,
Als Mazeppa's ros in wilde jacht...
Eindelijk aan het doel der vaart gekomen,
Viel het dood...de boodschap was volbracht.

Vlinder en roos.**HJ.**

O liefste lieve, waren
In eenig oord des lands
Nog tooverheksen thans,
Gelijk voor honderd jaren,
Zoo ijde ik daar, gezwinder
Dan hert of gemze, heen,
En niet als man verscheen
Ik weder, maar als vlinder! -

ZIJ.

Ei ja! en mijne wangen,
Die zouden rozen zijn,
Waarop het vlinderlijn
Zou boeten zijn verlangen...
Niet waar? doch ondertusschen
Beken en zeg ik vrij:
Veel liever laat ik mij
Door jonglingslippen kussen!

De blonde.

O kleene lieve blonde,
En wend u niet van mij:
Er leeft geen meisje in 't ronde,
Dat schooner is dan gij! -
Ei jonker, zei de blonde,
De lieve kleene meid:
Dat heeft mij, zoo teer hij konde,
Mijn Willem reeds gezeid! -

O lieve blonde kleene,
Zoo laat den lummel daar...
Kom mee met mij, en vereene
De liefde ons menig jaar! -
Ei jonker, zei de kleene,
De blonde lieve schat:
Mijn Willem, die wijst alleene
Ter bruiloft mij het pad! -

O blonde kleene lieve,
En zijn u koets en paard,
Een slot ten uwen gerieve,
Mijn goud geen zoentje waard? -
Ei jonker, zei de lieve,
De kleene blonde maagd:
Dat geef ik voor niet den dieve
Mijns harten eer hij 't vraagt!

Zoo gaat de wereld.

Toen zij begraven werd,
Toen was 't als zou zijn hert
Van smarte breken.
Hij knielde bij het graf
En wilde er niet van af -
Daar hielp geen smeeken.

En daaglijks keerde hij
Naar 't kerkhof, weende bij
De groene zode,
Waar hij met eigene hand
Een kruis had op geplant
Ter eer der doode.

Een jaar verliep, en nu -
O wisch dien traan, die u
In de oogen perelt -
Mint hij eene andere vrouw,
En zweert haar eeuwige trouw...
Zoo gaat de wereld!

Aan Lize.

'k vroeg mijzelf menigmalen,
Hoe het komt, dat, om het meest,
Nu eens met, dan zonder geest,
Groote en kleine dichters smalen
In aandoenlijk accoord
Op 't geslacht, waar gij toe hoort.

't zou mij licht tot nut verstreken,
Wist ik wat daaronder zit,
Kon ik eens het woord van dit
Eeuwig raadsel maar ontdekken!
Dan, ik heb niet meer gezocht,
Sinds ik u aanschouwen mocht.

Want ik weet nu, dat de zetten
Aller dichteren, grof en fijn,
Valsch en leugenachtig zijn;
En er zal mij niets beletten
Steeds te zeggen, dat de vrouw
Iets is - daar ik veel van hou!

Ik min u nog.

Ik wilde u zien: ik zag u weer,
En kwam u om genade smeeken.
Maar, wat ik poogde, ik kon niet spreken,
En gij, ge sloegt uwe oogen neer.
Geen blik, geen blos op uwe wangen,
Geen woord: uw hart was koud en stom.
Ik trilde en beefde van verlangen,
Ge gingt voorbij en zaagt niet om.

Ik min u nog, al schondet gij
Den eed, mij eens vol vuur gezworen;
Ik heb u lief zooals te voren,
Al denkt ge thans niet meer aan mij.
Verbitterd heb ik u verlaten,
En vluchtte verre van u heen:
U wou mijn hoofd vergeten, haten,
Maar ach! mijn hart, dat zeide neen!

Ja, vruchteloos heb ik getracht
Uw beeld uit mijne ziel te drijven:
Mijne allerliefste zult ge blijven,
Schoon geene hoop me tegenlacht.
En drukten mij ook andre schoonen
Vol liefde tegen mond en borst,
Hun kon ik geene minne toonen,
Al smachtete ik van minnedorst.

O noeme ik u nog eenmaal mijn,
Kom in mijne armen weergevlogen!
En ware uw woord eene andre logen,
Zoo spreek - ik zal gelukkig zijn.
Zeg, dat gij alles wilt vergeten,
En danken zal ik op de knien...
En eens wellicht - wie kan het weten -
Zult gij mij ook weer geerne zien!

De tweede vader.

Wij waren zoo gelukkig,
En speelden heel den dag,
En moeder lachte minzaam,
Als zij ons bezig zag.

En vader, als hij 's avonds
Zijn werk had afgedaan,
Sprak een voor een ons allen
Met zoete woorden aan.

Hij liet ons paardjerijden
Op zijne breede knien,
En zei dan: als ge wijs zijt,
Zal ik u geerne zien.

Hij nam ons in zijne armen,
En wiegde ons op den schoot,
En zegende ons en kuste ons -
En nu is vader dood!

Dat hebben vreemde menschen
En moeder ons gezeid...
Wij zagen allen schreien,
En hebben meegeschreid.

Daar stonden wij te snikken -
Toen kwaamt en zeidet gij:
Ik zal hun vader wezen;
Komt, kleinen lief, tot mij.

En sprakeloos zag moeder
Dan ons, dan u weer aan,
En blikte naar den hemel
Met oogen vol getraan. -

Nu zijn we weer gelukkig,
En spelen als voorheen,
En klauteren en rijden
Te paardjen op uw been.

En eer we naar ons bed gaan,
Zet gij ons op den schoot,
En zegent ons en kust ons -
Och! vader is niet dood!

Oosterlingen. Aan Sophie.

I. Ware ik Sultan.

Sultan Abdul van Turkijen
Heeft, zoo zegt men, duizend vrouwen,
Die hem hunne liefde wijen
En als hunnen god aanschouwen.

Ja! en tal van pacha's loopen
Immer nog met zoekende oogen,
Om voor hunnen heer te koopen
Al wie mag op schoonheid bogen!

Maar zoo mij des Sultans rijk en
Macht ten deele waar' gevallen...
Zonder eens er naar te kijken,
Smete ik op de straat hen allen...

Ach, wat zouden staf en krone,
Vraagt ge, wezen zonder minne? -
Ware ik Sultan, schoonste schoone,
Ei! zoo waart gij Sultaninne!

II. De klagende Sultan.

Duizend vrouwen vol van gratie
Houdt de Sultan - Allah spaar' hem -
Houdt de heer der Turksche natie
Onder slot in zijnen harem.

Allen om het zeerst behaaglijk -
Echter is hij droef en suft hi.
‘t leven wordt mij onverdraaglijk’,
Klaagt hij tot den Oppermufti:

‘Zeker zijn ze schoon als houri's,
Maar beminnen doet mij geene:
Ja, ik zeg, de minste boer is
Meer tevreden met zijne ééne.

En Sophietjes lief en zanger’ -
Hier begon hij luid te huilen -
‘Zou, hoe ik het ook verlang, er
Vast met mij niet willen ruilen!’

III. Mahomeds hemel.

Ik heb den Koran nooit gelezen,
Maar iemand heeft mij uitgelegd
Hetgeen hij van den hemel zegt,
En zie, Mahomedaan te wezen,
Dat is toch waarlijk niet zoo slecht!

Een hemel, waar ze wierook branden,
En psalmen zingen in 't Latijn,
Hoe heerlijk die den Christen schijn',
Doet mij volstrekt niet watertanden,
En moet al fel vervelend zijn.

Maar 't paradijs der Ottomannen,
Dat is een hemel, die mij gaat!
Daar wordt gelachen en gepraat,
Daar drinkt men wijn uit goudene kannen,
En koost en kust men vroeg en laat!

Doch hoef ik dààr belet te vragen,
Sophie, opdat ik zalig zij?
Niet eene houri is als gij
Zoo schoon, o zonne mijner dagen,
En kussend schenkt ge nectar mij.

Zoo gij mijn lief wilt zijn!

Ik min u, och bemin me weer,
En seffens leg ik al de schatten,
Die aarde, zee en lucht bevatten,
Aan uwe voeten neer!
Wat uwe droomen u voerspelden,
Wat u der Hope zangen meldden:
Dat alles ja is uw en mijn,
Zoo gij mijn lief wilt zijn!

Langs bloemenwegen zult gij treên,
En zoetere geuren zullen walmen,
En zoetere zangen zullen galmen
In 't veld, dan ooit voorheen;
De zon zal eens zoo helder glansen
Aan immer blauwe hemeltransen,
En eeuwige lente is uw en mijn,
Zoo gij mijn lief wilt zijn!

Evenals verleden jaar.

Evenals verleden jaar
Is de lente weder daar,
Tal van bloemkens ontspruiten
Onder haren tooverzoen;
Veld en weide staan in 't groen...
Ach, hoe heerlijk ware 't, buiten
Nu te wandlen naast elkaar,
Evenals verleden jaar!

Evenals verleden jaar
Zingt er menig vogelpaar
In het sidderend loof der boomen...
Mochten we op die zodenbank
Luistren naar het zoet gezang,
En van zalige liefde droomen,
Trouw de handen in elkaar,
Evenals verleden jaar!

Evenals verleden jaar
Is de lente weder daar;
Weder walmen balsemgeuren
Over 't veld, in 't dichte riet
Galmt zoo blij der vogelen lied...
Ik, intusschen, zit te treuren,
Liefste, want ge zijt niet daar,
Evenals verleden jaar!

Moeder.

Zij is al oud, de goede vrouw,
Aan welker borst ik heb gelegen,
Maar immer kloek en flink te been,
Schoon niet zoo kaarsrecht als voorheen,
Zoo loopt ze nog door wind en regen.

Zij heeft voor mij met lievend hart
Zooveel gedaan, zooveel geleden!
Zij werkte zich de vingers krom,
En spaarde 't uit den mond zich, om
Mij wel te voeden, warm te kleeden.

Mijn vader is al jaren dood,
En liet ons enkel armoe erven,
Maar kinderliefde wat ze mag
Verzaligt haar den ouden dag,
En rijkdom kan ze veilig derven.

Ik zou, Goddank, het daaglijksch brood
Voor vrouw en kinders kunnen winnen,
Toch wil ik naar geen liefken zien,
Omdat ik moeder dan misschien
Niet bovenal meer zou beminnen!

Ware ik niet zoo bang!

Ware ik niet zoo bang, schoon liefken,
Zeggen zou ik, ten begin,
Dat ik u bemin;
Dat mijn hart voor u zal blaken,
Blaken heel mijn leven lang -
En nog honderd andre zaken...
Ware ik niet zoo bang!

Ware ik niet zoo bang, schoon liefken,
Vragen zou ik of ook gij
Iets gevoelt voor mij;
Of ge mij gelukkig maken,
Geven wilt wat ik verlang -
En nog honderd andre zaken...
Ware ik niet zoo bang!

Ware ik niet zoo bang, schoon liefken,
Stellig zou ik met fatsoen
U genoeg doen;
Alle vreugden u doen smaken,
Kussen u op mond en wang -
En nog honderd andre zaken...
Ware ik niet zoo bang!

Nieuwe bezems keren goed.

Jonker wilde een meisje hebben,
Rap en zindlijk, braaf en trouw,
Die 't salon voor spinnewebben
Enzoovoorts bewaren zou:
Trientjen is in alles handig,
't is haar eender wat ze doet,
Maar het spreekwoord zegt verstandig:
Nieuwe bezems keren goed.

Lestmaal zeide een flierefluitier
Tot Marietje: 'k min u zeer!
En het liefje gaf den spuitier
Heel haar hart en nog wat meer.
Hunne dagen schijnen uren,
Minnekoozen is zoo zoet!
Ja, maar zou dat lang zoo duren?
Nieuwe bezems keren goed.

Pieter houdt van lekker eten,
't fijnste wordt hem voorgezet.
Zijne dischgenooten weten
Of hij op de wijnen let!
Valsche vrienden, slechte vrouwen
Deelen zijnen overvloed.

Och, het zal hem dra berouwen...
Nieuwe bezems keren goed.

Jan is in den echt getreden
Met zijn Bethje, frisch en kuisch,
En hoe wonder! tot op heden
Zag hem geen jeneverhuis.
Hoor zijn wijfje van hem spreken:
Jan is zoo een goede bloed!
Wacht eens even drie, vier weken...
Nieuwe bezems keren goed.

Hendrik wist het volk te streelen
Met het woordje 'liberaal':
Om er dapper op te spelen,
Zond men hem ter Statenzaal.
Hoor hem daar ons recht verweren
Met zooveel talent als moed!
Kiezers, och! de tijd zal leeren...
Nieuwe bezems keren goed.

Niets ter wereld is bestendig,
Alles duurt maar éénen stond;
Heden schijnt de mode ellendig,
Die men gistren heerlijk vond.
Ieder zal mijn lied nu prijzen,
Tot een nieuw 't vergeten doet,
Om het spreekwoord uit te wijzen:
Nieuwe bezems keren goed.

Julia.

Gestorven, ze is gestorven,
De maagd zoo lief, zoo schoon!
Zij zweeft nu in den lichtkrans
Van 's Heeren goudenen troon.

Zoo rustig als haar leven,
Zoo rustig was haar dood:
Zacht is zij ingesluimerd
Op moeder haren schoot.

Brengt leliën aan en rozen,
En maakt daarvan een perk:
Besproeit het mild met tranen -
Haar lijk wil zulke zerk.

Schoon liesken.

Schoon Liesken, laat, o laat me zeggen,
Hoe onuitspreeklijk lief ge zijt!
Mijn hart, geheel u toegewijd,
Kom ik aan uwe voeten leggen.
Hoe ik me dus in ééne keer
Zoo door de liefde vast liet knijpen,
Dat kan ik waarlijk niet begrijpen,
Schoon Liesken, maar ik min u zeer!

Slechts éénmaal mocht ik u aanschouwen,
En fluks ontstond in mijn gemoed
Een vreemd gevoel zoo wonderzoet,
Waaraan er binden is noch houen!
Zoo gij nu onmeedoogend waart,
Mij ledigen doet den lijdensbeker,
Zoo teer ik uit, dat is wel zeker,
Schoon Liesken, eer dit uur verjaart!

Van u zoo droom ik alle nachten
En wakend peins ik steeds aan u,
En staag bestormt me, net als nu,
Een drom van aardige gedachten...
De wil is evenals de daad!
Zoo zegt mijnheer de Pastor bondig -
God weet wat ik al wenschend zondig!
Schoon Liesken, weet ge geen raad?

Schoon Liesken, wil uw hart mij geven,
Daar zult ge toch niet slecht aan doen!
En schenk, op korting, mij 'nen zoen,
En zeg, dat ik mag blijven leven...
En moet ik over 't hellevuur
Hiernamaals uit te drogen hangen,
Dat ik dan niet alleen 't verlangen,
Schoon Liesken, maar de daad bezuur'!

Verleidende stemmen.

We zijn uwe lokken, lief maagdelijn,
Niet fijner dan wij is het fijnste satijn -
Ei! ruk toch dat leelijke kapjen af,
Dat houdt ons gevangen als 't ware in een graf!
Ei! laat ons in vrijheid langs hier en daar
Al golvende omzwieren uw schouderenpaar!

We zijn uwe voetjes, lief maagdelijn,
Zoo blank en zoo rank, en zoo klein en zoo fijn -
Ei, krijgen we nimmer een vroolijker werk,
Dan steeds u te voeren ter killige kerk?
Ei! kennen we nimmer de vreugden des bals,
Te trippelen, te dansen mazurka en wals?

We zijn uwe oorkens, lief maagdelijn,
Zoo keurig van vorm en zoo helder van schijn -
We hebben, al luiden ze treffend en schoon,
Veel meer dan genoeg nu van preek en sermoon!
Ei! geef ons te hooren, en toef niet lang,
Van woorden der liefde den zaligen klank!

We zijn uwe handjes, lief maagdelijn,
Zoo poezelig kunnen er nauwelijks zijn -
Ei! blijft ons niets beters te omvatten bespaard,
Dan 't 'Hemelsche Palmhof' of iets in dien aard?
Ei! drukken we nimmer al trillende gansch
De teederlijk drukkende handen eens mans?

We zijn uwe lipjes, lief maagdelijn,
Zoo rozig en blozig als louter robijn -
Gebedekens prevelen verveelt op den duur
En bluscht niet het ons verterende vuur!
Ei! wordt ons dan nimmer de weelde gejongd
Te kussen eens minnaars kussenden mond?

Het nieuwjaarsbal.

Het was op zekeren nieuwjaarsnacht,
Dat ik u zag voor de eerste maal:
De paren riep met toovermacht
De dansmuziek ter weidsche zaal.
Ik zag u en gevoelde mij
Verleid om mee te doen als zij;
En een, twee, drie! daar vloog ik al
Met u ten danse op het nieuwjaarsbal.

Gij leundet zacht mij op den arm,
En zaagt me zoo liefvallig aan!
Mijn harte klopte toen zoo warm,
Zoo innig was ik aangedaan!
En eer ik zelf er iets van wist,
Zoo had de liefde me vastgeklit;
En dom zag ik er uit en mal,
Niet waar, melieve, op het nieuwjaarsbal?

De klok zei twaalf! viool en bas
En trommel zwegen allegaar.
En ik zag hoe elk zijn meisje ras
Omhelzend wenschte een zalig jaar!
Nu dreef het angstzweet eerst voorgoed
Me 't voorhoofd af, maar ik vatte moed
En zei, daar ik u een zoentje stal:
Zoo wil de mode op het nieuwjaarsbal!

Dat zoentje gaf den genadeslag
Aan mijne schoolsche schuchterheid.
Den vrijen jongensleven, ach!
Had ik aldra vaarwel gezeid.
Ik slurpte 't zoete gif der min
Met volle teugen den boezem in.
Ik zelf behaagde u bij geval,
En 't jawoord suisde op het nieuwjaarsbal!

Het gordijntje.

't gordijntje wordt daarboven
Van 't venster weggeschoven,
En door de heldere ruit
Blinkt Miekens hoofdjen uit.

Ze heeft me in 't oog gekregen,
En lacht en knikt me tegen...
Zoo slaat dan op den duur
Toch eens het liefdesuur!

Maar neen! mij geldt haar blikje,
Haar lachje noch haar knikje!
Ginds kuiert hare nicht...
Ach! doe 't gordijntje dicht!

Hare laatste woorden.

Verbitter mij door uw verdriet
De droeve stervensstonde niet;
Ik bid er om: heb mededoogen!
Och spaar mij elke nieuwe smart,
Verberg die tranen mijnen oogen,
Ze breken mijn gefolterd hart.

Slechts twee en twintig jaren oud!
Al wat mij tegenblonk was goud,
En sterven moet ik, u verlaten...
Ik weet het, 't is met mij gedaan,
Geen bidden, kermen kan mij baten:
Daar grijnst alreeds de dood mij aan!

Maar ween niet, neen, die tranen weg,
Nu ik mijn hoofd te rusten leg,

Om 't nimmer weder op te lichten;
Ga ik u voor naar blijdere sfeer,
Zoo moge uw leed de hoop verlichten:
Daarboven zien we elkander weer!

En zachtjes neigde zij het hoofd.
Haars levens lamp was uitgedoofd,
De schoone ziel ten hemel henen...
Zoo stierf het zoete maagdelijn -
Mijn hart was vol, ik viel aan 't weenen,
Ik kon haar niet gehoorzaam zijn!

Magdalena.

Niet eene van Israëls schoonen,
Niet eene was schooner dan ik:
Mij bad, hun verlangen te kronen,
Zoo meniger smachtende blik;
Zij kwamen met goud in de handen
En woorden van liefde in den mond...
Doch vielen mij sluiers en banden,
Mijn hart heb ik geenen gejongd.

Zoo werd ik van jongen en ouden
Verheerlijkt, aanbeden, vergood.
Mijn eed, waar de dwazen op bouwden,
Was valsch als de kus, dien ik bood.
En wie mij wellustig bestaarde,
Dien straalde van vreugd mijn gezicht:
Den hemel genoot ik op aarde,
En trotste des Heeren gericht.

Maar toen mij de Christus, de zoete
Verlosser van Israëls kroost,
Gods leere verkondend, ontmoette,
Toen heb ik gebeefd en gebloosd.
Ik hechte mij aan zijne schreden,
Tot ik zijnen zegen verwierf;
Ik heb om zijn lijden geleden,
En stond bij zijn kruis toen hij stierf.

In Maria's album.

Maria, toen ge de oogen
Ontslot voor 't levenslicht,
Toen stonden bij uw wiegsken
Drie engelen Onzes Heeren
Met glansend aangezicht:

Ik zal, zoo zeide de eerste,
En loeg u minzaam toe:
Dijn lichaam rijk versieren,
Geen meisje zal er wezen
Zoo lief en schoon als du!

En ik, zoo voegde de andere
Er stil en plechtig bij:
Ik wil, dat dijne ziele
Te huizen in dat lichaam
Steeds overwaardig zij!

In dijnen boezem zal ik
Het heilige dichtervuur
Ontsteken, sprak de derde:
De liefde tot het schoone
En grootsche der natuur!

Wie twijfelt of des drietals
Voorspelling waarheid werd?
Zoo lief-schoon is uw lichaam,
Zoo edel, uwe ziele,
Zoo dichterlijk, uw hart!

De deur uit!

En wie in ons gezelschap bromt
En knort bij lied en glas,
Kan zeker braaf zijn, maar hij komt
Bij ons toch niet van pas.

De deur uit! de deur uit!
Zoo zingen wij in accoord.
Wij ruimen hem geen plaatsken in,
Maar wijzen hem naar de poort!

De wijze, door- en doorgeleerd,
Die onze vreugd bekijft,
Hij wordt door ons geacht, vereerd,
Zoolang hij buiten blijft.

De deur uit! de deur uit!
Zoo zingen wij in accoord.
Wij ruimen hem geen plaatsken in,
Maar wijzen hem naar de poort!

De druilloor, die met zang en wijn
En knappe meiden spot,
Hij moge een vrome burger zijn,
Wij zeggen: hij is zot!

De deur uit! de deur uit!
Zoo zingen wij in accoord.
Wij ruimen hem geen plaatsken in,
Maar wijzen hem naar de poort!

Maar hen, die meisjes, wijn en zang
Beminnen bovenal,
Begroeten wij bij glazenklank
En liederengeschal.

De deur op! de deur op!
Zoo zingen wij in accoord.
Wij ruimen hun een plaatsken in
En feesten te zamen voort!

De herbergzangster.

Maria komt. - Daar is ze! juichen allen.
Al groetend stapt ze voort met tragen tred.
Ust! stilte nu! - De kaarten zijn gevallen,
Geen teerling rolt, er wordt geen stoel verzet.
Er loopt geen knecht met glazen heen en weder,
De dikke baas staat zwijgend aan den toog,
De meid haar lief zit zelf al luistrend neder...
De gansche zaal is enkel oor en oog.

De vingers laat ze langs de snaren glijden
Der harpe, waar haar schouder tegen rust.
Nu spreekt haar lied van bitter zielelijden,
Dan van de hoop, die allen kommer sust.
Maar 't liefste hoort men haar van liefde zingen:
Een glimlach speelt er dan om haren mond,
En stralen ziet men uit hare oogen springen,
En bravo! juicht men driftig in het rond.

't is dat ze mint... Maar wien toch? Dat te weten
Beproefde om niet al menige jongeling.
Ach! mochte zij met hem gelukkig heeten,
Die eens haar schenkt den guldenen huwlijksring!
Want is ze schoon, ze is deugdzaam daarenboven,
En de arme, die haar droeg in haren schoot,
Mag God wel om de lieve dochter loven,
Die haar behoedt voor winterkoude en nood!

Nu gaat ze rond om 't loon voor hare zangen,
Beschaamd, als waar' 't eene aalmoes dat ze vraagt.
Wie zou haar met een streng gelaat ontvangen?
Ze krijgt veel meer dan zij te hopen waagt. -
Weer worden kaart en teerling opgenomen,
Er wordt gepraat en aan den toog gevrijd...
Intusschen is Maria t' huis gekomen,
En moeder zegt: Wat braaf kind dat ge zijt!

Een is genoeg.

Kom, zei Pieter, 'k wil het wagen -
En hij trad bij Roosken in.
't meisje stond geheel verslagen;
Maar hij sprak zoo zoet van min! -
'k wil u wel gehoor verleenen,
Sprak ze, schijnbaar koud en koel:
Maar ik bied u geenen stoel,
Want ik heb er enkel eenen... -
Och, zei Pieter, en hij loeg:
Een voor beiden is genoeg!

Eer ze een woordje verder spraken
Langde hij uit zijne tesch,
Zeggend: Zie, dat zal u smaken!
Eene vriendelijke flesch. -

Wijn? zoo vroeg ze: nu, 't is zeker,
Dat ge 't vrijen wel verstaat;
Echter weet ik geenen raad,
Want ik heb maar eenen beker... -
Och, zei Pieter, en hij loeg:
Een voor beiden is genoeg!

't wijntje loste beider tongen -
Maar het werd allengskens laat.
Roosken, bad opeens de jongen:
Jaag me nu toch niet op straat! -
Wat bestaat ge mij te zeggen,
Riep het meisje, gansch ontzet:
Ik heb maar een enkel bed,
En waar zou ik u dan leggen?... -
Och, zei Pieter, en hij loeg:
Een voor beiden is genoeg!

De kunst der minne.

't is mij zoo duister als Chineesch,
Hoe 't andre jongens overleggen,
Om steeds wat nieuws te kunnen zeggen
Tot hunne Lize, Kaat of Trees!
Soms zit ik bij mijne uitverkoorne,
Tot beider groote hindernis,
Van schaamte rood tot achter de ooren,
Omtrent zoo spraakloos als een visch!

In de eerste dagen gaat het goed,
Dan weet men alles klaar te spinnen:
Men conjugeert het werkwoord 'minnen'
En vindt die spraakunsttoefning zoet.
Ruim is er pratensstof voorhanden,
Maar dra toch is men uitgepraat,
En zit dan, met den mond vol tanden,
Te kijken op elkaars gelaat.

Nu, 't spreekwoord leert: 'wie zoekt, die vindt.'
Ik heb gezocht en ook gevonden,
En wil mijn middel hier verkonden
 Ten oorbaar van wie vrijt en mint.
Doodsimpel is 't en toch heel schrander:
 Men doe een reisje of hou' zich krank -
En komt men later bij elkander,
 Dan is 't koekoek dezelfde zang!

Ik heb het dikwijls zoo gedaan,
Ben weken lang soms weggebleven.
En keerde ik - och, dat was een leven!
 't begon weer van de meet af aan.
De vrijerij was zooveel jonger,
 En juist daarom wel eens zoo zoet...
De liefde, zegt men, leeft van honger,
 En sterft van etensovervloed.

Eene kleine zonde.

Wij zitten soms - mijn lief en ik -
Heele avondstunden naast elkander,
En praten over een en ander,
Doch schuwen trouw elkanders blik;
Want moeder, die, ondanks mijn fleemen,
Volstrekt niet weten wil van mij,
Zou met te veel verdriet vernemen,
Dat ik met hare dochter vrij.

Zoolang ons moeder hoort en ziet,
Gebaren wij van niemendallen,
En zitten schuldeloos te mallen,
En praten over liefde niet;
Maar nauwlijks wendt ze de argusoogen,
Of beide monden staan gereed -
Het stoute misdrijf is geplogen,
En 't zoete kusje heb ik beet!

Wel poogde ik - want eenieder weet,
Dat ik niet houd van menschenfoppen -
Die liefde uit mijne ziel te.... kloppen,
Gelijk het stof al uit mijn kleet:
Zoo schoon is echter mijne blonde,
Zoo geerne ziet ze mij vooral,
Dat ik de zoete kleine zonde
Zoolang ik kan bedrijven zal!

Annemieken.

Annemieken, zou het waarheid wezen,
Wat me heimlijk toegefluisterd werd:
Zijt ge minder zedig dan voordezen,
Knaagt de worm des hoogmoeds aan uw hert?
Heeft de brave - u al te vroeg onttrokken -
Uwe moeder u vergeefs gezeid:
Kind, behoud, met uwe holleblokken,
Uwe zoete onnoozelheid?

Sinds die hoop van juffertjes en heeren
Met de kermis herwaarts kwam gestroomd,
Is 't van pluimenhoeden, zijdene kleeren,
Is 't van pracht en weelde, dat ge droomt.
Wist een pronker u 't gemoed te schokken?
Heeft u zijne hoofsche taal verleid? -
Kind, behoud, met uwe holleblokken,
Uwe zoete onnoozelheid!

Hem te volgen is nu al uw streven,
En uwe eer niet meer uw grootste schat;
En ge wilt, zoo zegt men, ons begeven,
Wilt fortuin gaan zoeken in de stad...
Ach, zoo menige is als gij vertrokken,
Die nu hare dwaling diep beschreit! -
Kind, behoud, met uwe holleblokken,
Uwe zoete onnoozelheid!

Neen! ge zult een eerlijk meisje blijven,
Elk gevoel is niet in u gedooft;
En ge zult de misdaad niet bedrijven,
Schand te laden op uws vaders hoofd!
Ach, de brave - u al te vroeg onttrokken -
Heeft zoo dikwijls koozend u gezeid:
Kind, behoud, met uwe holleblokken,
Uwe zoete onnoozelheid!

Marieken.

Mariekens ouders waren
Bij onzen lieven Heer.
Ze telde vijftien jaren
En drie, vier maanden meer.
Ze had verwant noch broeder
Ten leidsman harer jeugd,
Maar de erfnis harer moeder,
Haar schild - was hare deugd.

Doodarm was 't lieve meisje,
Ja, dikwijls zonder brood,
Maar niet een enkel reisje
En kloeg ze haren nood.
Op haren zolder werkte
Marieken goed en rap:
Den moed in haar versterkte
De hoop op beterschap.

Ze mocht van schoonheid spreken,
Maar deed het stellig nooit.
Haar kleed was glad gestreken,
Haar kapje fijn geplooid.
Dat zag men, en al leide
Ze 't geenszins daarnaar aan,
Wel menig heertje zeide:
Dat ding, dat zou me gaan!

Men sprak, met wulpsche blikken,
Van trouwe en kuische min;
Men spande duizend strikken,
Doch ving er haar niet in.
Marieken wou niet wezen
Wat zooveel andre zijn...
En alle menschen prezen
Het eerlijk maagdelijn.

Men noemde haar de perel,
't sieraad van haren stand -
En toen een brave kerel
Verkreeg haar hart en hand,
Zoo riep bij 't bruilofthoûen
Wel menige vader uit:
Mijn zoon, wilt gij ook trouwen,
Ei, kies u zulke bruid!

Wanneer ge mij beziet!

*Non, tout ce qu' a la destinée
De biens réels ou fabuleux
N'est rien pour mon âme enchaînée,
Quand tu regardes inclinée
Mes yeux noirs avec tes yeux bleus!*

VICTOR HUGO.

Me koesteren in de stralen
Der guldene lentezon;
Den eersten prijs behalen
Bij 't schieten naar de ton;
Met boerenmeiden dansen
En tuimelen over 't gras;
Me met den rook omkransen
Van echten varinas -

Dat alles, rechthout gesproken,
Haalt bij den wellust niet,
Dien gij verwekt, Katoken,
Wanneer ge mij beziet!

De vogels hooren kweelen
Van minnevreugde of pijn;
Den vrienden poetsen spelen,
Die fijn en grappig zijn;
Al zingende vergeten
De kwaal, waaraan ik lij;
Gestooftde koolen eten
Met runderworst daarbij -

Dat alles, rechtuit gesproken,
Haalt bij den wellust niet,
Dien gij verwekt, Katoken,
Wanneer ge mij beziet!

De bloemekens zien drinken
Des dauws verfrisschend nat;
Den beiaard hooren klinken,
Als 't feest is in de stad;
Een maagdelijn betrappen
In Eva's kuisch gewaad;
Mijn leger binnenstappen,
Als 't uur der spoken slaat -

Dat alles, rechtuit gesproken,
Haalt bij den wellust niet,
Dien gij verwekt, Katoken,
Wanneer ge mij beziet!

De spin in hare webben
Zien dartelen op en neer;
Eenen regenscherrem hebben
Bij dito-achtig weer;
Onchristene wijnen proeven,
't is eender waar vandaan;
Bij 't kaarten al de troeven
Met kracht op tafel slaan -

Dat alles, rechtuit gesproken,
Haalt bij den wellust niet,
Dien gij verwekt, Katoken,
Wanneer ge mij beziet!

Me kin en wangen scheren
Met blinkend Engelsch staal;
Soldaten zien marcheeren
Met hunnen generaal;
Uit enge laarzen springen
In sloffen wijd en breed;
En duizend andere dingen,
Die 'k in der haast vergeet -

Dat alles, rechtuit gesproken,
Haalt bij den wellust niet,
Dien gij verwekt, Katoken,
Wanneer ge mij beziet!

Pater Adriaan.

De Satan was van jongsaf aan
Een slimme vos in 't menschenfoppen!
Wat ligt er menig flinke gezel,
Al brandend in het diepst der hel,
Zijn leed knarstandend te verkroppen!
God weet, hoe 't met den brave ging,
Van wien ik u dees liedje zing,
Dien armen dwaas!
Helaas! Helaas!

Opdat de heilige Moedermaagd
Op zijne reis hem mochte zegenen,
Beloofde hij haar, de eerste drie
Rampzalige bedelaren, die
Hij op de bane zou bejegenen,
Te helpen naar des Heeren woord...
Maar Satan had hem afgehoord,
Den armen dwaas!
Helaas! Helaas!

‘k ben vader, och! en heb geen brood...
 Zoudt gij me niet eene aalmoes geven?
 Och, schenk dat kleine zilverne kruis...
 Daarmede breng ik eten t' huis,
 En houd de kleintjes in het leven!’
 De pater gaf 't en toog gerust,
 Der nare toekomst onbewust,
 Die arme dwaas!
 Helaas! Helaas!

‘Van kroost en magen, in dit woud,
 Ben ik, melaatsche, nu verlaten;
 En kruip al kermend voort tot hier:
 O geef mij uwen schapulier,
 Diens kracht misschien mij nog kan baten!’
 De vrome pater neigde 't oor,
 En gaf 't gevraagde, en reisde door,
 Die arme dwaas!
 Helaas! Helaas!

Nu staat een beeldschoon meisje daar...
 Ze is moedernaakt! Verleidend blikte ze
 Maria's dienaar in 't gezicht...
 Ontvluchten? God! hem bindt zijn plicht...
 ‘O pater lief, 'nen kus!’ zoo snikt ze,
 Hij nadert, drukt de malsche koon...
 Wee! 't was de Satan in persoon!
 Och, arme dwaas!
 Helaas! Helaas!

En sedert werd hij niet gezien.
Verdwenen op des Boozen vlerken,
Bezuurt hij in de hel zijn kwaad,
En huilt vervaarlijk, doch te laat:
'Doe dan op aarde al goede werken!' -
En langs den kloostermuur bij nacht
Verneemt men, vol van schrik, de klacht:
Ik, arme dwaas!
Helaas! Helaas!

Mijn vond.

Men zegt, er woont bij God hierboven
Een heilige, die zorgt en maakt,
Dat voor de mensen, die gelooven,
Nooit ook het minste kwijt geraakt.
Waar ik naar zocht was niet verloren,
Doch moeilijk viel het op te sporen...
En daarom galm ik blijde en luid
Op dichtmaat mijne erkentnis uit:

Zijt gij het, die mij haar deedt vinden,
O Sint Antoon?
Zoo noem ik u den besten mijner vrienden
En kies u tot patroon!

Ik geef dien vond niet voor miljoenen,
Ware ook een koninkrijk daarbij!
Een enkle harer zoete zoenen
Is vrij wat meerder waard voor mij.

Zij is het, die 'k in mijne droomen
Wel duizendvoud tot mij zag komen,
Zoo hemelsch schoon van leest en ziel,
Dat ik er haast voor nederkniel!

Zijt gij het, die mij haar deedt vinden,
O Sint Antoon?
Zoo noem ik u den besten mijner vrienden
En kies u tot patroon!

O meen niet, dat ik ga verklaren
Hoe 't meisje heet met haren Van:
'k wil heilig dat geheim bewaren,
Zoolang ten minste als ik maar kan;
Doch hare lichtbruine oogen zingen,
Die 't hart in mijne borst doen springen,
En haren blonden lokkenkrans,
Dat zal ik immer zooals thans!

Zijt gij het, die mij haar deedt vinden,
O Sint Antoon?
Zoo noem ik u den besten mijner vrienden
En kies u tot patroon!

Wie ongeroerd haar kan aanschouwen,
Dien zit een ijsklomp in het lijf!
Daarom wil ik maar seffens trouwen,
Opdat ze mij behooren blijv'.

Wat zal ik haar gelukkig maken,
Als eene moeder haar bewaken,
En over haar den liefdeschat
Uitstorten, dien mijn hart bevat!

Zijt gij het, die mij haar deedt vinden,
O Sint Antoon?
Zoo noem ik u den besten mijner vrienden
En kies u tot patroon!

**Het gelukkige paar.
Mijnen lieven schoonouderen.
(Oudejaarsavond, 1860.)**

Het is al langen tijd geleden,
Al meer dan drie en twintig jaar,
Dat zij elkander vóór 't altaar
Trouw zwoeren met rechtzinnige eeden,
En liever wordt nog elken stond
Hun 't zoete en zalige echtverbond.

Hem siert een krans van blanke haren,
Het eerbiedwekkend edele hoofd;
Haar drukt, ofschoon men 't nauw gelooft,
Ook wel reeds wat de last der jaren;
Maar jong is nog hun hart, als toen
Het trilde bij den eersten zoen.

Hem werd de gaaf des lieds geschonken,
Die vreugd verhoogt en leed verzacht;
Alom wordt hulde hem gebracht,
Waar boezems voor het schoone ontvonken;
Doch meer dan roem is 't heil hem waard,
Dat huist bij zijnen stillen haard.

Zij weet 'een landschap af te malen
In treffende olieverf,' vol zwier
Met heldre stemme bij 't klavier
Der meestren werken te vertalen;
Maar de echtste perels harer kroon
Zijn hare dochters en haar zoon.

Haar evenbeeld zijn alle beiden,
Van ziele groot, van harte teer:
In beiden leeft zij dubbel weer,
En mocht ter huwlijksplecht ze leiden,
Verzekerd, dat ook hun gezin
Ten hemel scheppen zou de min.

Den zoon wijdt vader, die gedurig
Voor volksverlichting zwoegt en kampt,
Ten vromen onderwijzersambt':
De wakkere knaap studeert gedurig,
En treedt eerlang met vasten stap
Den leerstoel op der wetenschap.

Is echt geluk op aard' te vinden,
Dan is 't in deze woon, voorwaar!
Hier bij dit lieve en lievende paar,
Dat alle braven heeft tot vrienden:
O ware als 't hunne elk huizekijn,
Wat schoone droom zou 't leven zijn!

Antwoord.

Toen ik in mijns dorpjens kerke wijlen diende als outerknaap,
Zag ik velen op der bare slapen hunnen lesten slaap;
't orgel zuchtte, beefde ontzettend bij den zang der droefheidspsalmen,
En de wierook rees ten hoogen in verstikkend zwaren walmen.

Sinds - het is zoo lang geleden - joeg ik 's levens heuvel op,
En mijn koetsjen rolde lustig over 's heuvels hoogen top;
Sneller snellen naar beneden mijne zwakke, broze wielen
Naar den stillen doodesakker, waar vaak wees en weduw knielen.

Laat me der natuur genieten, kort is mijne levenspoos:
Trouwe liefde geurt nog zuiver uit den kelk der roode roos.
Wierook, Frans! bedwelmt te sterk me, hier, waar lieve lustpriëelen,
Waar me groote en kleine kinders daagliks frissche bloemen telen.

Wierook maakt de sterksten duizelig, is hij fijn of grof gezift:
Dies behoed mij de oude dagen voor dat dompe luchtvergift.
Lig ik later op der bare, Frans! dan laat den wierook walmen,
Zing me dan voor 't eeuwige leven dijne lovende eerepsalmen.

J M DAUTZENBERG

**Aan de Gentsche studenten.
(1856.)**

Studenten, zou het waarheid wezen?

Men zegt, dat Zijne Heiligheid

Uwe almanakken heeft gelezen

En zijnen banvloek u bereidt...

Het koude zweet op star en wangen,

Zoo sta en beef ik als een kind -

Want juichte ik niet bij uwe zangen,

En noemde velen uwer vriend!

Gij moet het zwijgen, zulle!

Want weet de Paus dat al,

Zoo treft ook mij de bulle,

Die u verdoemen zal!

Gij toogt voor rede en recht te wapen,

En zonder omzien sloegt ge rond,

En snoerdet fransquillons en papen

Den vromen, babbelzieken mond.

En uwe veder werd een hamer,
Die op den kop der slapers viel -
Merode wraakte 't in de Kamer,
Ik riep bravo! uit hart en ziel!

Gij moet het zwijgen, zulle!
Want weet de Paus dat al,
Zoo treft ook mij de bulle,
Die u verdoemen zal!

Wel zei de Kerk: die godverzakkers!
Omdat gij achter de outers drongt;
Wel zei de Staat: die oproermakers!
Omdat gij Artevelde zongt;
Maar allen, die aan 't recht gelooven,
En voor de rede als mannen staan,
Herhaalden uwe stoute strofen,
En met hen riep ik: 't zal wel gaan!

Gij moet het zwijgen, zulle!
Want weet de Paus dat al,
Zoo treft ook mij de bulle,
Die u verdoemen zal!

Zoo nu de maar niet heeft gelogen,
Zoo Rome u plechtig vloeken gaat,
O weest dan met mijn leed bewogen
En maakt den Paus op mij niet kwaad!

Gij moogt er vrijlijk mede spotten,
Ik heb in 't branden geenen zin:
Vaart gij ter helle, o jonge zotten,
Maar sleurt er mij toch niet mee in!

Gij moet het zwijgen, zulle!
Want weet de Paus dat al,
Zoo treft ook mij de bulle,
Die u verdoemen zal!

**Ignatiuswater.
(Antwerpen, 1859.)**

Onze eeuw is de eeuw der speculanten,
Elk speculeert op zijne wijs:
De herbergier op zijne klanten,
De handelaar op graan en rijst,
De fondsenman op metallieken,
De slachter op zijn koeienvleesch,
De dokter op zijne arme zieken,
De jezuïet op domme vrees!

Van allen is 't de eerwaarde pater,
Die 't speculeeren best verstaat:
Hij doet in zijnen wijn geen water,
Want al wat hij begint, dat gaat!
De vreeze voor de folteringen
In 't zoogezegde vagevuur
Doet ieder naar zijn pijpen springen...
Den hemel koopt men niet te duur!

De vreeze drijft nu alle dagen
 Het domme volk naar 't klooster toe,
 Den vromen pater af te vragen,
 Dat hij de ziekte wijken doe:
 En weet ge wat hij doet, de pater?
 Zijn speculatiegeest ontwaakt:
 Koopt, vrienden, mijn Ignatiuswater,
 En 't monster is de nek gekraakt!

Ignatiuswater, o Salette,
 Gij zijt onttroond, gij hebt gedaan!
 Zoovele beurzen als gij vettet,
 Zoovelen vet er dees voortaan.
Sic transit gloria! Bestendig
 Is niemendallen hier beneen:
 Het nieuwe is niet zoo diep ellendig,
 Of 't oude vlucht er ras voor heen.

'De wereld wil bedrogen wezen,'
 Dat spreekwoord kent de jezuïet:
 Ik, roept hij, volk, zal u genezen,
 Want medicijnen helpen niet. -
 En net als op de markt de blinde
 Zingt in het liedje 'Van den Hoed,'
 Zoo schreeuwt de man als een ontzinde:
 Mijn water is voor alles goed!

Ja! goed voor alles, waarde pater,
Voor dingen zelfs u onbekend:
Eens vormen dit Ignatiuswater
En andre waters, die gij vent,
Een meer, waarin gij zult verzinken,
Met uw kwakzalverijental,
Als 't licht der rede alomme blinken
En 't bijgeloof wegbliksemen zal.

Verloren!

Gij praat en pratelt maar immer voort
 Van stijl en gedachte, van vorm en woord,
 O schrandere professoren;
 Gij acht de Vlaamsche zaak gered,
 Wordt hier een letterken min gezet
 En daar een ander verkoren!
 Gij zijt zoo knap, zoo bijderhand,
 En spreekt zoo fraai, zoo vol verstand...
 Intusschen gaat onze taal te schand
 In de school, waar de kroon eene vreemde spant! -
 Met de tale gaat het vaderland
 Verloren!

Gij rijmt en rijmelt er maar op aan,
 Nu op de zon, dan op de maan,
 Of liefkens oogen en ooren,
 En meegesleept door het maatgeluid,
 Zoo droomt gij, dat u de roem ontsluit,
 O poëten, den schrijn der trezoren!
 En gij hangt de ivorene lier aan den wand,
 En klapt u zelven ter eere in de hand...
 Intusschen zinkt onze taal in het zand,
 Versmeten voor vreemden toon en trant! -
 Met de tale gaat het vaderland
 Verloren!

O rechtgelovigen, zalvend weet
Gij te preeken van 's Heiligen Vaders leed,
 Wiens val door de hel is gezworen;
En hartaanstukkentrekkend is
Uw woord, dat smeekt om derenis
 Met wilden, Chineezen en Mooren!
Hoe heerlijk, zaagt gij te allen kant
Het vaandel der encycliek geplant...
Intusschen staat aan 's graves rand
Eene natie hier, wier taal men bant! -
Met de tale gaat het vaderland
 Verloren!

O volksverlichters, met woede en schrik
Vervullen op beurt uw woord en uw blik
 Hen, die u zien en hooren;
De menschheid ligt u zoo dicht aan het hart,
En Bismark nu, dan Bonapart
 Ontvlamt u en wekt uwen toren!
Zoo waant gij te strijden met hand en tand
Voor recht en rede, zoo wreed vermand...
Intusschen ligt onze taal aan den band,
Een volk ontzielt men aan 't Scheldestrand! -
Met de tale gaat het vaderland
 Verloren!

Voor 't goede recht.

Wie gloeit voor recht en rede,
Dien heet ik mijnen man!
En vraagt hij: doet ge mede?
Zoo doe ik wat ik kan.
En zou hij 't ook niet vragen,
Toch volg ik in 't gevecht,
Met hem den kamp te wagen
Voor 't goede recht!

Met Breydel ware ik blijde
Gegaan ten Sporenslag,
En hadde aan Willems zijde
Gezwaaid den goedendag.
Op Arteveldes teeken
Gereed als trouwe knecht,
Zoo ware ik mee bezweken
Voor 't goede recht!

En toen hier Spanjes horden
Verstikten 't vrijheidslied -
Verbrand ware ik geworden,
Gezwegen hadde ik niet.
Ook ware ik met de Boeren,
Gewapend nog zoo slecht,
Den vromen strijd gaan voeren
Voor 't goede recht!

Onwetend of kwaadwillig
Ontaardt men ons bestaan:
En zou ik onverschillig
Het zien te schande gaan?
O neen! met Vlaandrens grooten,
Aan Vlaandrens taal gehecht,
Zoo kamp ik onverdroten
Voor 't goede recht!

O! waar de rede aan banden,
En 't recht gekluisterd ligt,
Te reppen tong en handen,
Is echter mannen plicht.
En wordt ons, hoe wij strijden,
De zegepraal ontzegd -
Hoe heerlijk is 't te lijden
Voor 't goede recht!

Aan mijne moeder.
(Opdracht van 'Zingzang.')

Anders vond ik of zag ik u nooit,
Dan den mond tot een lachje geplooid;
Zelfs in uren van smart en verdriet
Lag gedurig een hartelijk lied
Op de lippen gereed u.

Vroolijk zijt gij en levendig steeds,
Schoon nu wijd in de zeventig reeds;
Rustig zingt gij in 't vroeg en in 't laat,
Lustig klinkt er op wondere maat
Nog uw deuntje het huis door.

Zoo en weet en bedenk ik me nu
Ook geen beter geschenkje voor u:
Kleine liedjes van minne en geneugt,
Melodietjes der kindsheid en jeugd,
Lust mijns rijperen leeftijds.

Vlaanderen! O Vlaanderen!

Zoo rijk en welig als weleer
Zijn nog uwe gouwen;
Zoo vroom en kuisch, zoo lief en teer,
Zijn nog uwe vrouwen;
Kloek zijn nog uwe zonen thans,
Als in den tijd des Wijzen Mans,
Vlaanderen, o Vlaanderen!

Maar uwe schoone, zoete taal
Wordt miskend, verstooten
Uit vorstehof en Statenzaal,
Uit de woon der grooten;
Zelfs in het burgershuisgezin
Neemt haren rang eene andere in,
Vlaanderen, o Vlaanderen!

Wij toch - als 't ouderlievend kind
Moeder beide en vader
Met eender hart vereert en mint -
Minnen u te gader,
O moedertaal, de rijkste waard,
O vaderland, het schoonste op aard,
Vlaanderen, o Vlaanderen!

En zouden wij - ach, is het waar,
Staat ons dat te vreezen? -
Der wakkre Flamingantenschaar
De allerlaatsten wezen...
Zoo wijt aan andren 't nageslacht,
Dat gij in schande zijt gebracht,
Vlaanderen, o Vlaanderen!

In Vlaanderen Vlaamsch.

Spreken Fransch die heeren van Parijs,
Spaansch de fiere Spaansche Dons;
Houden 't Duitsch de Michels hoog in prijs,
Als hun Britsch de Britsche Johns,
Zoomin als zij
Loochene wij
Om vreemd gekwaak
De eigene spraak!
Vlaamsch in Vlaandren,
Vlaamsch moet het zijn!

Is het Vlaamsch geen goed, dat ons behoort?
Heet ons land niet Vlaandren meer?
Wie het wanen mocht, verneme ons woord:
Vlaandrens taal is Vlaandrens eer!
Wie 't dan ook griev',
Blijft zij ons lief;
Wie 't dan ook stoor',
Zingen wij door:
Vlaamsch in Vlaandren,
Vlaamsch moet het zijn!

Mijne moedertaal.

Mijne moedertaal, mijne moedertaal,
Wie of haar ook kleineere,
Min ik als mijn vaderland,
Sta ik voor met hand en tand!
O mijn Neerlandsch, ja mijn Neerlandsch,
Dat houd ik steeds in eere!

Mijne moedertaal, mijne moedertaal,
Wat andre komt daarnevens!
Zwaardgekletter, klokkenklank,
Snarenspeel en minnezang,
O mijn Neerlandsch, ja mijn Neerlandsch,
Dat alles zijt gij tevens!

Mijne moedertaal is de schoonste taal,
En zou ze 't ook niet wezen,
Haar verkiezen zou ik nog,
Want zij is de mijne toch!
O mijn Neerlandsch, ja mijn Neerlandsch,
Wees eeuwig mij geprezen!

**Aan die van Gent.
(Februari 1864).**

Net als wijven twisten, kijven,
Immer knap en knapper,
Kraaien, krassen, hassebassen
Kunt gij kloek en dapper!
Doch misbruikt niet uw talent,
O gij redenaars van Gent!
Vrienden, broeders al te zaam,
Flaminganten is uw naam!

Grof en grover haspelt ge over
Vaandel, leus en titel;
'Liberalen, clericalen',
Immer dat kapittel...
Immer koekoek-eenen-zang -
't duurt nu al zoo ijslijk lang!
Vrienden, broeders al te zaam,
Flaminganten is uw naam!

Als de sterken samenwerken
Tegen Vlaandrens rechten,
Zoudt gij 't zwakke heir verhakken,
Dat ze moet bevechten?...
Enkel door vereende kracht
Zal gefnuikt des vijands macht.
Vrienden, broeders al te zaam,
Flaminganten is uw naam!

Scheurt aan flarden die cocarden,
Die u onderscheiden.
Saam ter bane: Ééne vane
Zal ter zege leiden.
Één is toch uw doel: welaan,
Kust elkaar, en 't zij gedaan...
Vrienden, broeders al te zaam,
Flaminganten is uw naam!

Lang vergeten, opgevreten
Zijt gij van de wormen,
En nog raast men over staats- en
Over godsdienstvormen;
Maar wat zal *ons* pleit, indien
Gij het niet beslecht moogt zien?
Vrienden, broeders al te zaam,
Flaminganten is uw naam!

Vlaamschgezinden, Vlaamsche vrienden,
Zoo wij eens verwinnen,
Clericalen, liberalen,
Dan moogt *gij* beginnen...
Maar vandaag geen dom krakeel -
Trekken wij aan 'tzelfde zeel!
Vrienden, broeders al te zaam,
Flaminganten is uw naam!

Ons land.

Ons land is van de grootsten niet,
Gering is zijn gezag:
Toch groet ons hart, waar 't oog ze ziet,
Vol fierheid onze vlag.
Geen gloriezinnebeeld is zij,
Gescheurd en bloedbesmet;
Doch waar ze waait, daar denkt men vrij,
En vraagt niet eerst belet.

Belgen zijn wij,
En trotsch al op ons land,
Waar de vlag der vrijheid wappert,
Vroolijk wappert te allen kant!

Ons land is van de schoonsten niet,
Er is geen enkel meer,
Geen berg, die in de wolken schiet,
Geen woudbandietenheir.

Het is er vochtig, 't is er koud,
Men lijdt er veel van koorts;
Maar ieder burger zwaait er stout
Het zwaard des vrijen woords!

Belgen zijn wij,
En trotsch al op ons land,
Waar de vlag der vrijheid wappert,
Vroolijk wappert te allen kant!

Ons land is van de rijksten niet,
Geen wijn gedijt er hier;
Citroenen, appelsienen biedt
Er nooit de hovenier.
Er spoelt geen goud uit vliet of stroom,
Diamant misgunde ons 't lot;
Maar elk verheft er zonder schroom
Zijn hart tot zijnen God!

Belgen zijn wij,
En trotsch al op ons land,
Waar de vlag der vrijheid wappert,
Vroolijk wappert te allen kant!

O neen, ons land is groot noch schoon,
En rijk is 't evenmin;
Maar heerlijk zit er op den troon
De vrijheid als vorstin!

Dies hebben wij het lief, al zij
Het rijk, noch schoon, noch groot,
En juichen, dat ons, fier en blij,
Hier droeg de moederschoot!

Belgen zijn wij,
En trotsch al op ons land,
Waar de vlag der vrijheid wappert,
Vroolijk wappert te allen kant!

O lieve Scheldestad.

Wat is er toch, dat mij in vreugd en smerte,
Alom, altijd aan u gedenken doet?
Ik heb u lief, en zeg u uit de verte:
O lieve Scheldestad, wees mij gegroet!

Zooals gij rijst vóór 't oog der schepelingen,
Wier bodem blij naar uwe haven spoedt,
Zóó zie ik u, en hoor mijn harte zingen:
O lieve Scheldestad, wees mij gegroet!

Wie komt van u is welkom te allen tijde,
Wie u bemint, diens handdruk doet mij goed;
Ik klink met hem, en neur aan zijne zijde:
O lieve Scheldestad, wees mij gegroet!

Nog siert de kunst uw hoofd met stralenkrone,
Nog dekt een heir van schepen uwen vloed -
Blijf eeuwig zóó de rijke, zóó de schoone!
O lieve Scheldestad, wees mij gegroet!

Jan Breydel.

Jan Breydel sprak: 'Nu zij 't gedaan
Met Vlaandrens nood!
Van nacht, o makkers, zal 't er gaan
Van kappen, kerven, klieven, slaan!
Voor geenen Franschman kraait de haan
Bij 't morgenrood!
Nu liggen zij te bed gestrekt,
Met bloed van weerloos volk bevekt...
Wie zal het wezen, die hen wekt?
De dood!'

En wat hij zei, de Brugsche held,
Dat werd volbracht.
Hoezeer de schrik de vlucht versnelt
Der huurliên van uitheemsch geweld,
Zij worden allen neergeveld,
Vertreên, versmacht...

'Zeg *Schild en Vriend!*' En wie 't niet kan,
Dien klieft een slag de hersenpan!
Jan Breydels bijl werd bot er van,
Dien nacht!

En toen het daagde riep hij uit:
'Waar zijn ze thans,
Die woeste knechts van 't sluwe Zuid,
Die wufte ridders, tuk op buit?
Niet een, al smeekten zij zoo luid,
Ontsprong den dans... -
Zóó moge varen wie, als zij,
Ons dreigt met schande en slavernij...
Zóó redden de eer en vrijheid wij
Des lands!'

Te Waterloo.

Bezweken, bezweken
Op 't Waterloosche veld
Is menig Nederlander,
Naast Brit en Pruis een held,

Gevallen, gevallen,
Het wapen in de hand,
Al strijdend voor de vrijheid
En voor het vaderland.

Gesneuveld, gesneuveld,
Besmeurd met bloed en slijk,
Maar roepende victorie!
Geleund op 's vijands lijk!

Begraven, begraven
Is menig jonge held
En menig grijze krijger
Op 't Waterloosche veld.

Maar plechtig, maar plechtig,
In 'tzelfde graf als zij,
Zoo werden diep begraven
Geweld en dwinglandij.

En zouden verrijzen
Geweld en dwinglandij...
Zij worden herbegraven -
Desnoods met ons er bij!

Onze leus.

Zoo in alle werelddoorden
 't volk weleer niets goed en vond
 Wat in drieën niet bestond,
 Heden galmt een viertal woorden
 De aarde rond van mond tot mond:

Vrienden, onze leuze zij,
 Vol begeestring zingen wij:
 Frisch en vroolijk, vroom en vrij!

Frisch te zijn van lijf en zinnen,
 Is dat niet een heerlijk goed,
 Waar elkeen naar streven moet?
Vroolijk zal men dan beginnen,
 Wat den zwakke beven doet.

Vrienden, onze leuze zij,
 Vol begeestring zingen wij:
 Frisch en vroolijk, vroom en vrij!

Vrij te zijn is 't recht van allen;
Wie zich vrij gevoelt is *vroom*,
Kent, wat kome, geenen schroom,
Staat, waar slaven nedervallen,
Pal en stevig als een boom.

Vrienden, onze leuze zij,
Vol begeestring zingen wij:
Frisch en vroolijk, vroom en vrij!

't zij langs doornen of langs bloemen,
Frisch en *vroolijk* gaan wij voort;
Vroom, dat zijn wij, als het hoort;
En wie zou er *vrij* zich noemen,
Paste niet op ons dat woord?

Vrienden, onze leuze zij,
Vol begeestring zingen wij:
Frisch en vroolijk, vroom en vrij!

De Franschen.

De Franschen, dat beken ik geeren,
Zijn 't allergeestigst volk der aard':
Men ziet het klaar aan hunne kleeren,
Aan hunne houding, haar en baard.
Hun pijpen doet de wereld dansen,
Een ieder buigt voor hen in 't zand. -
Och Heer, verleen dien geestigen Franschen
Ook iets of wat gezond verstand!

De Franschen hebben handen, voeten,
En zijn gebouwd als gij en ik,
Doch wat wij hun benijden moeten,
Dat is hun zoogenaamde *chic!*
Daarmede hebben ze al de kansen
En vallen nimmer door de mand. -
Och Heer! verleen dien geestigen Franschen
Ook iets of wat gezond verstand!

De Franschen zijn te huis in 't *praten*,
Al zijn ze 't ook in 't *zeggen* niet;
De woordenvruchtbaarste advocaten
Ontluiken op hun grondgebied.
Om *calembours* aaneen te flansen
Is niemand vlugger bijderhand. -
Och Heer! verleen dien geestigen Franschen
Ook iets of wat gezond verstand!

De Franschen hebben uitgevonden,
Indien men hunne *auteurs* vertrouwt,
Al wat op beide halveronden
Het volk voor schoon en wonder houdt.
Niet een, die pronkt met lauwerkransen,
Of hoort hun toe langs eenen kant. -
Och Heer! verleen dien geestigen Franschen
Ook iets of wat gezond verstand!

De Franschen, ei! ge moest ze hooren,
Wanneer 't soldatenglorie geldt!
Zij hebben nooit 'nen slag verloren,
En liegen doet wie anders meldt.
Waar zijn de legers, waar de schansen,
Die zij niet hebben overmand? -
Och Heer! verleen dien geestigen Franschen
Ook iets of wat gezond verstand!

De Franschen wisten 't ver te drijven,
Zij staan en gaan alom vooraan;
Doch - vrij te zijn en vrij te blijven,
Dat kregen zij nog nooit gedaan!
Dies zeg, ten slotte dezer stancen,
Ik tot het volk in 't Vlaamsche land:
Verruil de geestigheid der Franschen
Niet tegen uw gezond verstand!

Zooveel liedjes als er klinken.

Zooveel liedjes als er klinken
In het vogelrijke bosch,
Zooveel peerlen als er blinken
Op het groenfluweelen mos,
Zooveel starren als er zweven
Aan den trans in dichten stoet -
Zooveel maal, mijn lief, mijn leven,
Zooveel maal, wees mij gegroet.

Niets van al wat op onze aarde
Oog en geest en hart bekoort
Is voor mij van hooger waarde,
Dan een blik van u, een woord.
Laat naar schatten deze streven,
Gene zoeken roem en eer,
Uwe min, mijn lief, mijn leven,
Dat is al wat ik begeer!

Mag ik zelden tot u komen,
Zijn we van elkaar zoo wijd,
Zalig is 't van u te droomen;
Ach, mijn hart is waar ge zijt!
Weder moet ik u begeven,
Zuchtend ga ik van u heen,
Doch weldra, mijn lief, mijn leven,
Scheidt ons maar de dood alleen!

In het zonnige hoveken.

In het zonnige hoveken zaten
Wij stillekens dicht bijeen:
Er schaterden uitgelaten
Veel vogelkens om ons heen;
De hagen waren behangen
Met bloemekens rijk van kleur -
Wij luisterden naar de zangen,
Noch letteden op den geur.

Mijns lievekens blanke handen
Omlijsteden mij 't gezicht
En hielden - o zoete banden! -
De lovende lippen mij dicht.
Wij schouwden elkaar in de oogen,
Als ware er de hemel te zien,
En ik boog, tot weenens bewogen,
Vóór 't blozende meisje de knien.

En ik sloot al bevend haar tusschen
Mijne armen aan de borst,
En laafde met duizenden kussen
Den brandenden liefdedorst...
Wij zagen niet, noch hoorden -
O stond van zaligheid!
Nooit spraken we minder woorden,
Nooit hebben we meer gezeid!

Dijn! Mijn!

Ik minne di, wel duizendmalen,
Schoon lief, heb ik het dij gezeid:
Het blijven zeggen en herhalen,
Zoet lief, zal ik in eeuwigheid.
Di zal mijn mond en harte prijzen,
Één heerlijk lied mijn leven zijn,
Dat zingen zal op alle wijzen:
Dijn ben ik, dijn, voor immer dijn!

Ik minne di, en even vurig,
Schoon lief, beminnes du ook mij;
Du zeps het fluistrend mij gedurig,
Zoet lief, en ik geloove dij.
Mij al de blikken dijner oogen,
Al dijner kussen ambrozijn -
Ik zinge zalig, opgetogen:
Mijn bist du, mijn, voor immer mijn!

Waartoe dienen mij mijne oogen?

Waartoe dienen mij mijne oogen,
Anders dan om u te zien,
Al 't bekoorlijke uwer schoonheid
Diep bewogen af te spiên?

Waartoe dient mij mijne tonge,
Anders dan om u altijd
Met hetzelfde vuur te zeggen,
Dat gij mijne liefste zijt?

Waartoe dienen mijne lippen,
Anders dan om te allen stond
Liefdekussen u te drukken
Op den zoeten rozenmond?

U aanschouwen, u omhelzen,
Zeggen, dat ik u bemin,
Dat is heel het doel mijns levens,
Heel mijns levens heil, vriendin!

Moeder en kind.

Wanneer ik weildedronken
Mijn rozig kind beschouw
En die 't mij heeft geschonken,
Mijne aangebedene vrouw,
Zoo vraag niet wie van beiden
Mijn hart het meest bemint.....
Mijn hart en kan niet scheiden
De moeder van het kind.

Ik doe mijne armen open
En sluit ze er in bijeen,
En vreugdetranen loopen
Mij langs de wangen heen....
Ach, wist gij, spreek ik stille:
Hoezeer gij wordt bemind,
Gij, kind, om moeders wille,
Gij, moeder, om uw kind!

Wil ik u eens wat vertellen, meisje?

Wil ik u eens wat vertellen, meisje?
Uw hart is net een duivenkot:
Gij doet het deurken nooit in 't slot,
En niemand klopt een tweede reisje...
Maar even licht als 't zich voor elk ontsluit,
Zoo laat het ook de rappe vogels weder uit!

Dat gij schoon zijt, wil ik mee belijden -
En waarom zou ik 't ook niet doen?
Doch welke waarde heeft uw zoen,
Zoo andren u den mond ontwijden?
Wat zou ik geven om uw liefdewoord,
Waarmede gij ook anderen dan mij bekoort?

Ware ik rijk, zoo wilde ik gaarne deelen,
En sprake niet van mijn en dijn;
Wat mijn, zou mijner vrienden zijn,
Al waren ze ook nog zoo gevelen...
Doch liefde is niet als brood en wijn, o neen!
En die ik minnen zal wil ik voor mij alleen!

Miekens moeder.

Mieken min ik teer,
Mieken mint me weer:
Dies is Miekens moeder kwaad!
Wat of ik doe, hoe fraai ik praat,
Kom ik aan huis, zij jaagt me op straat...
Och!
Wat meent ze dan toch!

Wakker houdt ze wacht,
Doof voor Miekens klacht,
Spottend met mijn smeekend woord;
Zendt me bij dag wreedaardig voort,
Sluit me bij nachte luik en poort...
Och!
Wat meent ze dan toch!

Maak zoo nutteloos,
Moeder, u niet boos...
Liefde is machtig als het lot:
Niet te weerstaan is haar gebod!
Houdt gij mijn lief ook achter slot,
Mijn
Zal Mieken toch zijn!

Een brave gezel, eene lieve maagd.

Een brave gezel, eene lieve maagd,
Als die te zamen vrijen,
Dan is er niemendal gewaagd
Met ze vrij te laten betijen.

Een brave gezel, eene lieve maagd,
Als die elkander beminnen,
Dan hoeft er gewogen, gewikt noch gezaagd,
Dan valt er niet te verzinnen.

Een brave gezel, eene lieve maagd
Behooren natuurlijk te zamen;
En de ouders, wordt hun woord gevraagd,
Ze moeten maar zeggen: amen!

Een brave gezel, eene lieve maagd,
Laat ze gaan hunne eigene wegen:
De liefde, hunne geleidster draagt
Met zich des hemels zegen!

Het klooster.

Lize kloeg: Zoo gansch alleen
Kan ik toch niet blijven leven....
Naar een klooster wil ik heen! -
Wel! dan weet ik raad te geven:
Naar het klooster moet ge gaan, kind!
Naar het klooster van Sint Arjaan, kind!
Waar er twee paar schoenen aan
Het beddeken staan, kind!

Ei! nu zat zij in de klem...
Blozend sloeg ze de oogen neder,
Bij den klank van Willems stem. -
Lieve Lize, ik zeg het weder:
Naar het klooster moet ge gaan, kind!
Naar het klooster van Sint Arjaan, kind!
Waar er twee paar schoenen aan
Het beddeken staan, kind!

Zeg, wat is dat voor een sticht?
Waagde ze eindelijk te vragen:
Is de boet er zwaar of licht? -
Ei! ze zou u vast behagen!
Naar het klooster moet ge gaan, kind!
Naar het klooster van Sint Arjaan, kind!
Waar er twee paar schoenen aan
Het beddeken staan, kind!

Zeg, hoe ware mijn habijt
In die godgewijde veste:
Hel of donker, eng of wijd? -
Ei! het simpelst is er 't beste!
Naar het klooster moet ge gaan, kind!
Naar het klooster van Sint Arjaan, kind!
Waar er twee paar schoenen aan
Het beddeken staan, kind!

Zeg, en dede ik naar uw woord,
Wie geleidt me, wie gelast er
Zich te ontsluiten mij de poort? -
Ei! de schepene en de pastor!
Naar het klooster moet ge gaan, kind!
Naar het klooster van Sint Arjaan, kind!
Waar er twee paar schoenen aan
Het beddeken staan, kind!

Zoo! en gij dan? vroeg ze nog. -
Ei! ik zal wel mede moeten:
Twee paar schoenen passen toch
Allerbest aan twee paar voeten!
Kom, we zullen samen gaan, kind!
Naar het klooster van Sint Arjaan, kind!
Waar er twee paar schoenen aan
Het beddeken staan, kind!

De meid van hierover.

Zoodra als de haan en de leeuwrik te zaam,
 Wen 't daagt in den Oosten, me wekken,
 Dan spring ik het bed uit, en loop naar het raam,
 En haast me het open te trekken.
 En 't raam van hierover gaat insgelijks op,
 En achter het klimmende loover
 Ontwaar ik den vriendelijk knikkenden kop
 Der lieflijke meid van hierover.

Dag, Sander! Dag, Mieken!... Daarmee is het uit,
 Meer zeggen we niet tot elkander.
 En 's avonds, als 't klokje ten *Angelus* luidt,
 Dan is 't weer: Dag, Mieken! Dag, Sander!
 Doch zeg ik maar luttel, zoo denk ik te meer,
 En watvoor kasteelen ik toover,
 Verraden wellicht mijne blikken, zoo teer,
 Der lieflijke meid van hierover!

Wel lastig maar eerlijk verdient ze haar brood,
 En zingende zit ze te naaien.
 Heur haar, dat is blond, hare wangen zijn rood,
 Hare oogen, die weet ze te draaien!

Er slendren veel heertjes al pinkend voorbij,
Maar zij mijne plunje ook wat grover,
Toch kijkt ze naar hen niet zoozeer als naar mij,
Die lieflijke meid van hierover!

Ik heb haar zoo lief! En of zij van me houdt,
Dat vraag ik niet later dan morgen:
En zegt ze van ja, dan maar seffens getrouwd,
En God zal voor beiden wel zorgen.
En make geen wijn ons het hart er ooit warm,
En zij 't in ons huisje zoo poover,
Den koning te rijk zal ik zijn in den arm
Der lieflijke meid van hierover!

Orpheus.

Er was zoo eens in Griekenland
Een knappe muzikant,
Die kon zoo heerlijk lieren,
Li, la, lieren,
Dat zelfs de wilde dieren
Hem volgden te allen kant.

Een toontje zijner luit, o jee!
Bedaarde plots de zee;
Terstond voorzien van beenen,
Bi, ba, beenen,
Zoo huppelden de steenen
En boomen met hem mee.

Maar zoo die knappe kunstenaar
Nu nog in leven waar',
Zoo zou ik toch beweren,
Wi, wa, weren,
Dat al zijn musiceeren
Om niet zou zijn bij *haar!*

Bij haar, daar ik voor fluit en toet,
Is 't wildste schepsel zoet!
Ik heb de zee bevaren,
Vi, va, varen,
Maar nergens zag ik baren,
Zoo woest als haar gemoed!

Zoo hard geen hout, geen steen zoo koud,
Als zij, die schuw mij schouwt,
En die mij, waar ik geeren,
Gi, ga, geeren,
Haar zou 'nen duo leeren,
Aan 't solospelen houdt!

De laster.

Ze minden elkander zoo teeder -
De starren die keken het af
Eens avonds, toen ze bij 't jawoord
Den eersten zoen hem gaf.

Ze minden elkander zoo teeder -
De vogels die hadden 't gehoord,
Toen beide van liefde spraken
Bij 's beekjes frisschen boord.

Ze minden elkander zoo teeder -
Dat wisten de bloemen in 't veld,
Langs waar ze kussend en koozend
Zoo vroolijk kwamen gesneld.

Ze minden elkander zoo teeder -
Nu zijn ze vaneengegaan...
Hun beiden het hart gebroken,
Dat heeft de laster gedaan!

Trinet de marketenster.

Trinet de marketenster,
Voorwaar, het dient gezeid,
Trinet de marketenster
Is eene knappe meid!
Veel nette meisjes ken ik,
Maar wat zij ook begaan...
Trinet de marketenster,
Daar kunnen zij niet aan!

Trinet de marketenster,
Wat is ze kloek gebouwd!
Trinet de marketenster,
Heur haar is blond als goud.
Twee starren zijn hare oogen,
En lonken dat ze kan...
Trinet de marketenster,
Och, spreek er mij niet van!

Trinet de marketenster,
Hoe de uniform haar staat!
Trinet de marketenster,
Wat stapt ze flink op maat!
Recruten, veteranen,
Tamboer en korporaal....
Trinet de marketenster
Betovert ze allemaal!

Trinet de marketenster
Heeft moed en macht voor tien;
Trinet de marketenster
Zou geen gevaar ontzien.
Gelijk aan ons een slokje,
Zoo schenkt in tijd van nood
Trinet de marketenster
Den vijand lood en dood!

Trinet de marketenster,
Een meisje mijner streek,
Trinet de marketenster
Spreekt Vlaamsch 'lijk ik het spreek;
En praten wij van t' huis, o!
Dan traanoogt zoals ik
Trinet de marketenster
Op 't eigenste oogenblik!

Trinet de marketenster,
Hoe vriendlijk voor elkeen,
Trinet de marketenster
Mint echter mij alleen;
'En als gij uw *congé* krijgt,
Dan kruipt bij ons, zoo sprak
Trinet de marketenster,
De speelman op het dak!'

In den ‘Hemel.’

In den *Hemel*, in den *Hemel*
Is het goed en zoet te zijn!
't allerfijnste maagdelijn
Tapt er mijnen nap vol wijn...
In den *Hemel*, in den *Hemel*
Woont de liefste mijn!

In den *Hemel*, in den *Hemel*
Drink en zing ik fallala!
Loer ik, waar ze ga of sta,
Dol verliefd de schoone na...
In den *Hemel*, in den *Hemel*
Ben ik vroeg en spa!

In den *Hemel*, in den *Hemel*
Past zij - engel - wondergoed:
Haar gezicht is melk en bloed,
Wie haar ziet, die schiet in gloed...
In den *Hemel*, in den *Hemel*
Drink ik levensmoed!

In den *Hemel*, in den *Hemel*
Doet ze mij zoo zalig zijn!
Reikt me fijn het bekerlijn
Vol van wellust, vol van wijn...
Ach! ten hemel maakt den *Hemel*
Mij de liefste mijn!

Ach, wat heb ik hem misdreven.

Buurmans zoon, die deugeniet,
Doet me kwijnen van verdriet,
En verbittert mij het leven
Door zijn valsch en boos bestaan -
Ach! wat heb ik hem misdreven?
Ach! wat heb ik hem misdaan?

Als ik vroeg ter markte ga,
Volgt zijn wilde blik me na,
Die me rillen doet en beven,
En met lamheid dreigt te slaan -
Ach, wat heb ik hem misdreven?
Ach, wat heb ik hem misdaan?

Woon ik preek of misse bij,
Immer sluipt hij nevens mij,
En, ten spot me prijs te geven,
Ziet hij mij al lachend aan -
Ach, wat heb ik hem misdreven?
Ach, wat heb ik hem misdaan?

Als er zondags wordt gedanst,
En ik mede, bloembekranst,
In den kring word opgeheven,
Loopt hij grimmig daar vandaan -
Ach, wat heb ik hem misdreven?
Ach, wat heb ik hem misdaan?

Waar ik mijne schreden wend,
Stellig is hij daar omtrent,
Schijnt mij als een spook te omzweven,
Doet van schaamte mij vergaan -
Ach, wat heb ik hem misdreven?
Ach, wat heb ik hem misdaan?

Somtijds fezelt hij me in 't oor
Woorden, waar mijnheer pastoor
Wel den uitleg zou van geven,
Maar die ik niet kan verstaan -
Ach, wat heb ik hem misdreven?
Ach, wat heb ik hem misdaan?

Hij sprak van wonderlijke zaken.

Hij sprak van wonderlijke zaken,
Waarvan ik nooit nog had gehoord;
Ik voelde mijne wangen blaken,
Maar zeide niet een enkel woord.

Hij sprak van liefde, sprak van trouwe,
En zei, dat ik hem had bekoord,
En dat hij mij verkoos tot vrouwe -
Ik repte niet een enkel woord.

Toen heeft hij mij aan 't hart gesloten,
Bijkans met kussen mij versmoord -
Ik heb hem van mij afgestooten,
Doch waagde niet een enkel woord.

Nu zie 'k hem slechts in mijne droomen;
Hij is misschien op mij verstoord -
Ach, zoo hij wilde wederkomen,
En vragen om een minzaam woord!

De monnik.

In 't klooster op den heuvel
Daar slijten vroom en vroed
De monniken, God ter eere,
Hun leven in bede en boet.

Aan 't venster zijner celle
De jongere broeder staat;
De laatste zonnestrallen
Beschijnen zijn bleek gelaat.

Den balsemgeur der velden,
Der nachtegale lied -
Daarop en let de droomer,
De bleeke droomer niet.

Want aan den voet des heuvels
Verwijlt een lievend paar,
De blikken naar elkander,
De handen in elkaar...

Daar klept voor de avondbede
De schelle kloosterbel,
En zuchtend gaat de broeder
Ter sombere bidkapel.

Duo.**Hij.**

De vrienden zitten hier of daar
Nu lustig drinkend bij elkaar,
En zingen: kan men beter dan
Bij glas en lied vertoeven!

Zij.

De meisjes dansen vroolijk thans
Bij 't lokkend spel des vedelmans;
En kwame er niet een einde aan 't lied,
Het zou hen niet bedroeven!

Hij.

Hoe lief mij ook de vrienden zijn,
Hoe frisch het bier, hoe fijn de wijn
Wat is er mij zoo lief als gij?
Wat smaakt als uwe kussen?

Zij.

Wat scheelt mij vedelklank en wals,
Wat geef ik om de vreugd des bals,
Als gij me in de armen neemt en, warm
Me zoenend, drukt er tusschen?

Samen.

Te minnen, ach! wat is dat goed!

Bemind te zijn, wat is dat zoet!

Gebenedijd, o liefde, zijt

Gij, bronne reiner wonne!

Ach, Cupidoetje.

Nog denk ik aan 't getiktak
Mijns harten voor Katootje;
Hier heb ik nog een dik pak
Biljetjes van Bellootje;
En niet alleen mijn blik sprak
Van liefde tot Margootje...
 Ach, kleine dikzak!
 Ach, Cupidoetje!

Zoo liep ik immer zigzag,
En hield ze op beurt in 't ootje,
Doch hielp door mijn gefikfak
Mij zelven in het slootje.
Waar zijt ge thans, nu ik snak
Naar liefdeheil, trioetje?...
 Ach, kleine dikzak!
 Ach, Cupidoetje!

Wel wilden zij, maar ik brak
Mij 't hoofd om geen genootje...
Zij waren, nu ben ik knak
En vloek mijn treurig lootje,
En droome weer vol schrik strak
Van 't wrekend minnegoodje...
 Ach, kleine dikzak!
 Ach, Cupidoetje!

Laat het maar stormen.

Schuifelt de wind vervaarlijk daar buiten,
Nu er de winter den schepter zwaait;
Klettert de hagel tegen de ruiten,
Pas nog met bloemen van ijs bezaaid -
Laat het maar stormen... veilig, o vrouwtje,
Slijten we samen het avonduur...
Ach! wat is 't zoet zoo 'n hartelijk koutje!
Ach, wat is 't lekker bij 't knappende vuur!

Moede gedarteld slapen de kleinen;
Zorgeloos zijn we nu weer bijeen.
Schuif uwen zetel dicht bij den mijnen...
Neen, voor ons tweeën maar één alleen!
Laat het maar stormen... kus mij, o vrouwtje;
Liefde verzaligt het avonduur...
Ach! wat is 't zoet zoo'n hartelijk koutje!
Ach! wat is 't lekker bij 't knappende vuur!

Beurtzang.**Hij.**

Ach ik kan het niet vergeten,
Dat ik, nevens u gezeten,
Overzalig heb gesleten
Menigen te korten dag!

Zij.

Immer denk ik aan die stonden,
Toen ik, trouw aan u verbonden,
Al 't geluk heb ondervonden,
Dat de liefde schenken mag!

Hij.

Eenen andren geeft ge blijde
Mijne plaats aan uwe zijde;
Als aan mij, toen ik u vrijde,
Biedt ge hem de wang ten zoen!

Zij.

Eener andre vraagt ge heden
Wat ge mij hebt afgebeden;
Haar herhaalt ge nu die eeden,
Die ge placht aan mij te doen!

Hij.

Vruchteloos zoo bleek mijn streven...
Gij toch zijt mijn al gebleven!
Zonder uwe liefde leven
Kan of wil ik langer niet!

Zij.

Die naar mijne liefde trachtten
Moest ik, ondanks mij, verachten...
Steeds naar u zoo bleef ik smachten,
Kwijnende van zielsverdriet!

Hij.

Wie er schuld aan heeft van beiden,
Dat we van elkander scheidten,
Zooveel leeds ons voorbereidden -
Twisten wij daarover nu?

Zij.

Ach, en kniel niet smeekend neder...
Druk mij in uwe armen teeder!
Liefde hecht voor eeuwig weder
U aan mij, en mij aan u!

Zoo gij vertrekt.

Zoo gij vertrekt, och! laat me dan gaan met u:
En 'tzij uw reisdoel ligge in het hooge Noord,
Of naar het Zuid uw stap zich wende,
Meester mijns harten, ik volg alomme!

Wat zou ik doen, waart gij me niet meer nabij?
Uw blik is mij wat peerlende dauw der roos.
Ik zeg vaarwel aan land en haardstee...
Waar ik met u, ben ik t'huis, geliefde!

En straalt de zon niet warm in de vreemde streek,
Verrukt het oog daar 't golvende koren niet,
En vloeit er niet uit beek en bronne
Water tot lessching der dorre lippen?

Al dreigde er ook mij honger en dorst te zaam,
Bemint ge mij, zoo trots ik den ergsten nood;
En houdt gij op mij lief te hebben,
Gaaf er ook ginder een graf mij open!

Bekentenis.

‘Zoo immer met ons tweeën,
Vrouwlief, in paradijsche rust,
Der wereld vreemd, en onbewust
Van hare kampen, hare weeën...
Dat ware een leven vol van lust,
Met ons tweeën!’

Zij sprong mij op de knieën,
En zag mij aan, zoo zoet, zoo teer!
En sloeg dan weer hare oogen neer,
Als wou ze mijnen blik ontvlieën...
En fluisterde, zoo zoet, zoo teer:
‘Met ons drieën!’

Zilveren bruiloft.

Driemaal zalig is de man,
Die, na vijf en twintig jaren
In het huwlijk doorgebracht,
Zijne vrouw nog tegenlacht,
En er zich op roemen kan,
Dat, al grijzen hem de haren,
Hij zoo lief haar is als toen
Zij hem schonk den eersten zoen!

Driemaal zalig is de vrouw,
Die, na vijf en twintig jaren
Samenzijns in vrede en vreugd
Met den vriende harer jeugd,
Dank aan zijne liefde en trouw,
Kan haar levensboek doorblaren
En daarin geen blad ontmoet,
Dat aan smarte peinzen doet!

Driemaal zalig is het paar,
Dat, na vijf en twintig jaren,
Zegenend zich het bruiloftfeest
Wederspiegelt vóór den geest,
En rondom zich eene schaar
Kindren juichend ziet vergaren,
Kindren, eens van hart en zin,
Saamgesnoerd door oudermin!

Den vriende.

Vroom en wijs noem' vrijelijk hem de wereld,
Die alleen gaat zoeken den weg ten heile:
Van het spoor af sukkelt wie geenen makker
Mee op de reis neemt!

Echt genot doortintelde nimmer 't harte
Hem, wiens hand nooit gloeide in de hand eens trouwen!
Vriend, wat ons zoet smaakt, dat is hem als edik,
Proeft hij het eenzaam.

Laat ons saam steeds plukken de frissche rozen,
Die het lot mild strooit op het pad des levens -
Immers, vriendlief, samengenoten' vreugde is
Dubbel genotrijk!

De oude zangster.

Vol gedruisch en damp is de ruime zaal.
Slepend met 'ne harp strompelt de oude binnen,
't hart van hoop vervuld op een goed onthaal,
Want haar avondbrood moet ze hier nog winnen.
Schor is hare stem, als een lijkzang klinkt
't lustig drinkrefrein, dat ze, och arme! zingt.

Hoe met de oude vrouw heel 't gezelschap spot!
Weg! zoo roept er een; weg! herhaalt een tweede.
Bij niet eenen wekt deerenis haar lot,
Niet een enkel stuk krijgt de grijze mede.
Ach! en niemand ziet hoe ze nederstort
Aan de deur, die barsch haar gesloten wordt!

Hoor! daar zingt een lief, jeugdig meisje thans,
Dat viool en stem heerlijk weet te paren.
Zoo is zij geweest: eenen gloriekrans
Vlocht haar toen de kunst om de guldene haren.
Als ze, schittrend schoon, op de planken stond,
Hing de menigt haar hijgend aan den mond.

Dat is nu voorbij... Ach! ze lijdt zoozeer;
Maar de hemel waakt op de zwaarbedrukte.
Zie, daar knielt bij haar de eedle zangster neer,
Die zoeven elk met haar lied verrukte:
U, zoo spreekt ze zacht, zij mijn loon gewijd;
Eens word ik wellicht zooals gij nu zijt!

Margaretha's uitvaart.

Daar dreef op de groene riviere
Het lijk der schoone Margriet,
Die Leuvens volk de fiere,
De fiere maget hiet.

Het zwalpte gelijk eene veere
Op der Dijle golvekens voort,
Waarin de dief harer eere
De onnoozele had vermoord.

De mane stak door de nevels
Haar vriendelijk aangezicht,
En baadde der huizen gevels
Langs 't water in schitterend licht.

En majestatisch daalden
Tien engelen van omhoog,
Wier zalige oogen straalden
Als ware eene star elk oog.

Een, 't crucifix in de armen,
Geleidde den zingenden stoet:
'Wij hoorden uw stervenskermen,
O lieve zuster zoet!

Wij komen uw lijk vergezellen
Met licht en hymnengeschal,
En het daar ter aarde bestellen,
Waar 't veilig rusten zal.

En voeren daarna in processie
Uwe ziel ter heiligenwoon...
Daar wacht u, martelaresse,
Eene plaats vóór 's Heeren troon!

Onze meester.

Onze meester zegt ons:
Lieve knapen, zegt hij,
Hier en valt er, zegt hij,
Niet te slapen, zegt hij,
Maar te leeren, zegt hij,
 Zooals 't hoort, zegt hij,
En te luistren, zegt hij,
 Naar mijn woord!

Onze meester zegt ons:
Lieve kindren, zegt hij,
'k wil u 't spelen, zegt hij,
Niet verhindren, zegt hij,
Wel te weten, zegt hij,
 Na de klas, zegt hij,
Hier en komt het, zegt hij,
 Niet te pas!

Onze meester zegt ons:
Lieve vrienden, zegt hij,
Later zult gij 't, zegt hij,
Ondervinden, zegt hij,
Wie den leertijd, zegt hij,
Niet verloor, zegt hij,
Komt alomme, zegt hij,
Vóór en door!

Onze meester zegt ons:
Lieve maten, zegt hij,
Eenmaal zult gij, zegt hij,
Mij verlaten, zegt hij,
Aan u denkend, zegt hij,
Zegge ik dan, zegt hij:
Heere, 'k maakte er, zegt hij,
Menschen van!

**Op het kunstfeest te Antwerpen.
(Augustus 1861.)**

Juichend, uit de verste landen,
Stroomen herwaarts, schaar bij schaar,
Wakkere kunstenaars te gaar
Om te sluiten broederbanden.

Pralend met der kunsten krone,
Fier op haren rijken schat,
Opent zich de Rubensstad
Allen priesteren van het schoone.

Welker school zij toebehooren,
Watvoor vak het hunne zij,
Allen klinkt hun even blij
Onze welkomgroet in de ooren.

Duitschers, Denen, Britten, Gallen
Kussen zich als vrienden hier:
Onder de edele kunstbanier
Zijn de menschen broeders allen.

Allerwegen rijst ten hoogen
't lied des vredes, heerlijk schoon:
Zaten kunstenaars ten troon,
Nimmer zou men orelogen.

Zegen zal alomme baren,
Volken! uwer eelsten bond!
Dies weergalme 't de aarde rond:
Leven kunst en kunstenaars!

De graaf van halfvasten.

Alle lekkerwinkels pakken
 Nu met hunne schatten uit:
 De allerkeurigste gebakken
 Pronken vóór de heldre ruit.
 Overvloed kan hier niet schaden,
 Kassen, schappen, doozen, laden,
 Staan of liggen vol en dicht...
 't is een overheerlijk zicht!

O de Graaf! In grootjes tijden
 Zag men hem met vrouw en knechts
 Statig langs de straten rijden,
 Lekker strooiend links en rechts!
 Heden houdt in elke woning
 Met of zonder prachtvertooning
 Ieder vader zelf de rol
 Dezes vriends der kindren vol!

Zoo bij armen als bij rijken
 Staan de korven in den haard
 Met wat hooi en brood te prijken
 Voor Mijnheer den Graaf zijn paard.

's morgens huppelen de kleenen
Er al watertandend henen,
En als de oogst is goed geweest,
O dan is 't een vroolijk feest!

Maar ook groote menschen meugen
't zoete lekker even graag.
Wie zijn meisje wil verheugen
Zendt een ventje haar vandaag.
Somtijds geldt de spikkelatie
Mee tot liefdedeclaratie,
Die het voordeel heeft - gewis! -
Dat ze flauw noch smaakloos is...

O de Graaf! zijn feest is allen
Om het meeste wellekom.
Niemand - of 't zou tegenvallen -
Bijt er heden op de kom...
Allen goeden, allen vromen
Moge 't lekker wel bekomen,
En vooral der lieve meid,
Wie mijn hart is toegezeid!

Onnoozelkinderdag.

Heden klinge in dorp en stede
't kermisliedje zijd en wijd!
Van wat rang of staat gij zijd,
Menschen, doet maar allen mede:
Groot en klein, en arm en rijk,
Jong en oud, 't is al gelijk...
Jubelt en schatert nu om het meest,
Kinderkens, 't is vandaag uw feest!

Niet gesammelt, jonge heeren,
Maakt vandaag eens dubbel spoed:
Weg dat haatlijk kindergoed!
Steekt u rap in vaders kleeren.
Kiest maar uit zijn beste pak,
Broek en hoed, en vest en frak...
Jubelt en schatert nu om het meest,
Kinderkens, 't is vandaag uw feest!

Jonge juffertjes, wat leven!
't is geen scholedag vandaag.
Moeder zal wel kap en kraag,
Rok en kleed ter leen u geven.

Toont u, stijf gelijk 'ne prent,
 Bij de bureu voor 'nen cent...
 Jubelt en schatert nu om het meest,
 Kinderkens, 't is vandaag uw feest!

Arme drommels van poëten,
 Droomers, die den kostbren tijd
 Suffend op den zolder slijt,
 En uw hart zit op te vreten,
 Daar het volk, waarvoor gij wroet,
 U met hoongelach begroet...
 Jubelt en schatert nu om het meest,
 Kinderkens, 't is vandaag uw feest!

Schrandre herbergpolitieken,
 Gij, die op uw duimken weet
 Wat of Napje daaglijks eet,
 Wat er omgaat bij de Grieken,
 Doch niet eenmaal ommezie
 Naar hetgeen bij ons geschiedt...
 Jubelt en schatert nu om het meest,
 Kinderkens, 't is vandaag uw feest!

Vlamingen, die, uw verleden
 Laf vergetend, haast verfranscht,
 Naar der Walen pijpen danst
 En u laat met voeten treden,

Zonderdat gij schreeuwt van pijn,
Net als diende 't zóó te zijn...
Jubelt en schatert nu om het meest,
Kinderkens, 't is vandaag uw feest!

Och, waar zou het henenleiden
Zoo 'k volledig wezen wou?
Neem den mensch in oogenschouw
(Net als andren vóór me zeiden),
En wat gij ten slotte vindt
Is - een arm, onnoozel kind...
Jubelt en schatert dies om het meest,
Kinderkens, 't is vandaag uw feest!

Het liedeken van de ton.

Al ben ik ook geen kuipersknecht,
Veel min een kuipersbaas,
Zoo roem ik toch het werk oprecht
Der wakkere kuipersmaats:
Wat meubels ooit de kunst verzon,
Niet een zoo knap als eene ton!
Heideldoedon!
Als eene ton!

Ook wijlen Bacchus hield er van,
Gelijk eenieder weet;
En als hij met zijn tijgerspan
Geen tochtje naar buiten deed,
Zoo zat hij, blinkend als de zon,
Als op 'nen troon, op eene ton!
Heideldoedon!
Op eene ton!

En net als Bacchus ziet men thans,
Wen Zondags in het groen
De boerkens draaien in wilden dans,
Hun Paganini doen.
'Sa pater, kies er uwe non!'
Zoo roept de man op zijne ton!
Heideldoedon!
Op zijne ton!

Diogenes, die naar den eisch
Der wijsheid leven wou,
Versmaadde fier het lustpaleis,
Dat Sander hem geven zou,
En bleef, wat ook die vorst begon,
Zoo blij als vrij in zijne ton!
Heideldoedon!
In zijne ton!

Nu is Diogenes in gruis
En asch vergaan, maar toch
Is eene ton het liefste huis
Der wijsheid heden nog!
En wie er ooit aan twifelen kon,
Die proeve den wijn uit onze ton!
Heideldoedon!
Uit onze ton!

Koffielied.

Het Gersten heb ik steeds geprezen,
Het Leuvensch valt in mijnen smaak,
Den Bruinen drink ik met vermaak,
En de Uitzet mag er stellig wezen;
Met Faro, Beiersch, Porter, Ale,
Verfrisch ik gaarne mij de keel,
En, zit mijn buidel vol vijf franken,
Zoo vul ik zingend mijnen nap
Met rood of gulden druivensap -
Mij smaken allerhande dranken:
Maar boven allen spant de kroon
De zoete drank der mokaboon!

Den koffie laat ik voor de vrouwen,
Zoo roept een logge brouwer fier:
Ons mannen past het sterke bier,
Dat wij niet voor de ganzen brouwen! -
Een dokter vat me bij den kraag:
De koffie deugt niet voor de maag...
Een giftdrink is 't, die traag, maar zeker,
Al wie hem lust ten grave leidt...

Zoo doe veel liever mij bescheid
Met helder water in den beker!
Ik echter roem op blijden toon
Den zoeten drank der mokaboon!

Want medicus en brouwer slagen
Den spijker vast niet op den kop:
U roep ik tot getuigen op,
Wier schedels lauwerkronen dragen,
Voltaire, Goethe, Walter Scott,
Die op den koffie waart... verzot!
Ja gij, wier naam de wereld huldigt,
Gij zijt, daar twijfelt niemand aan,
Niet slechts uw langgerekt bestaan,
Maar uwe scheppingskracht verschuldigd
En dankt dus uwen glorietroon
Den zoeten drank der mokaboon!

't is in het land der Arabieren,
Volop gekoesterd door de zon,
Dat, eene weelde- en wellustbron,
De koffieboom vooreerst zou tieren;
't is daar, dat hij, als pyramied,
De flinke kruin naar boven schiet...
Men kweekt hem wel in andre streken
En brengt er zelfs op Java voort,
Die vruchten geeft van beste soort,
Maar wie van koffie mee mag spreken,
Verkiest, aan goeds en fijns gewoon,
Den zoeten drank der mokaboon!

Den edelen neetar zelf bereiden
 Is vast mijne allergrootste vreugd.
 Het malen doet mij zulke deugd,
 Dat ik er nooit mee uit kan scheiden;
 En als de moor zijn liedje zingt,
 Dan zing ik mede, dat het klinkt!
 Ik laat het water dapper stoomen,
 En vul dan langzaam mijne kruik,
 Die juist bevat in haren buik
 Wat ik behoef om toe te komen...
 De geur is fijn, de kleur is schoon
 Des zoeten dranks der mokaboon!

'k beklag ze diep, die melk en suiker
 Er tusshenmengen op zijn Fransch!
 Ik laat hem zijnen maagdom gansch:
 De drank is - puur - oneindig puiker!
 Ik krijg hem daags twee keeren dus
In puris naturalibus,
 Des morgens bij de warme weggen,
 En bij de pijp na 't middagmaal...
 O machteloos is menschentaal,
 Om klaar en duidelijk uit te leggen
 Wat heil u dankt mijns vaders zoon,
 O zoete drank der mokaboon!

Vertalingen.

Het liedeken van de hop.
(G.H.F. Nesselmann, *Littauische Volkslieder.*)

Hoe zong de hop al spruitend,
Spruitend uit den grond? -
Ei! bindt ge mij niet netjes op,
Zoo kruip ik treurig rond!

Hoe zong de hop al rankend,
Rankend aan den staf? -
Ei, plukt ge mij niet tijdig af,
Zoo waai ik weg als kaf!

Hoe zong de hop al schuilend,
Schiilend onder dak? -
Ei, roert ge mij niet krachtig om,
Zoo komt de schimmel strak!

Hoe zong de hop al kokend,
Kokend in de tob? -
Ei, houdt ge niet het deksel dicht,
Zoo vlieg ik dampend op!

Hoe zong de hop al liggend,
Liggend in het fust? -
Ei, spont ge mij niet stevig toe,
Zoo word ik niet gelust!

Hoe zong de hop al blinkend,
Blinkend in den nap? -
Ei, weert gij u niet dapper thans,
Zoo geef ik u 'nen klap!

**De appelaar.
(Ludwig Uhland.)**

Lest werd ik onder 't vriendlijk dak
Eens milden waards ontvangen.
Zijn uithangbord, dat was een tak,
Met gulden ooft behangen.

Die goede waard was de appelaar,
Gij hebt het vast geraden.
Ik vond er drank en spijs klaar,
Die zou geen vorst versmaden.

Het kriede er in de groene zaal
Van vlugge dischgenooten,
Die, dankbaar voor het gulle onthaal,
Een vroolijk liedje floten.

En als ik mij ter ruste blij
Op 't mossig leger strekte,
Zoo was 't de hospes zelf, die mij
Met koele schaduw dekte.

En vriendlijk schudde hij van neen,
Toen ik betalen wilde...
Gebenedijd van top tot teen
Zij de appelaar, de milde!

**Strijdlid der Luikenaars.
(G.J.E Ramoux.)**

Wijd en zijd weergalme ons lied,
Voor ons heilig recht ontgloeie 't alle harten.
's vijands woede deert ons niet;
Zijn wij eensgezind, zoo kunnen wij ze tarten!

Wakkere makkers, nu
Roept de vrijheid u
Te gaar voor haar te wapen:
Onder hare vlag
Gaan wij in den slag
Glorielauwerkronen rapen!

Onzen moed kan niets weerstaan:
Voor de vrijheid is 't, dat wij de wapens dragen.
Onze scharen voert zij aan:
Heerlijk is het, goed en bloed voor haar te wagen!

Wakkere makkers, nu
Roept de vrijheid u
Te gaar voor haar te wapen:
Onder hare vlag
Gaan wij in den slag
Glorielauwerkronen rapen!

Mannen, lief aan vrouw en kind,
Knapen, gij, met wie de meisjes gaarne koozen -
Teerder wordt gij vast bemind,
Doet hen uw gedrag van edele fierheid blozen!

Wakkere makkers, nu
Roept de vrijheid u
Te gaar voor haar te wapen:
Onder hare vlag
Gaan wij in den slag
Glorielauwerkronen rapen!

Rukken wij de boei vaneen,
Waar een dwingland ons mee wil gekluisterd houen -
Liefdeketens, die alleen
Dragen wij vol vreugd voor u, o zoete vrouwen!

Wakkere makkers, nu
Roept de vrijheid u
Te gaar voor haar te wapen:
Onder hare vlag
Gaan wij in den slag
Glorielauwerkronen rapen!

Dorenwijsheid.
(Friedrich Bodenstedt, *Lieder des Mirza-Schaffy*)

Er heeft zoo eens een door gezeid:
De mensch is tot lijden geboren geworden!
Sindsdien is dat, 't zij Gode geklaagd,
De spreuk der geloovige doren geworden.

En daar de doren talrijk zijn,
O vreugde, zoo zijt ge verzworen geworden!
Helaas, de blik der menschen is kort,
En lang zijn meteenen hunne ooren geworden!

Een ditje of een datje.
(Julius Altmann, *Die Balalaika*)

'k zou geen uurtje langer leven,
 Zoo ik maar een touwken vond:
 Wilde er iemand een mij geven,
 Zoo verhing ik mij terstond!
 Ja, ja, ja,
 Wilde er iemand een mij geven,
 Ha, ha, ha!
 Zoo verhing ik mij terstond!

Hier! ik zal een touwken geven,
 Slinger 't uwen hals maar rond! -
 Faalde er nu geen spijker neven,
 Zoo verhing ik mij terstond!
 Ja, ja, ja,
 Faalde er nu geen spijker neven,
 Ha, ha, ha!
 Zoo verhing ik mij terstoud!

Hier! ik zal 'nen spijker geven,
Al wat gij verlangen kont! -
Faalde nu de lust niet even,
Zoo verhinge ik mij terstond!
Ja, ja, ja,
Faalde nu de lust niet even,
Ha, ha, ha!
Zoo verhinge ik mij terstond!

Storm op zee.**(William Pitt, in *Sea songs and ballads, by dibdin and others*)**

't was nacht, er kwam een onweer op,
Tot bergen rezen de baren.
Piet Bruyninckx schoof zijne pruim op zij',
En sprak tot Jan Verschaeren:
Er waait een felle noordwester, Jan!
De baren, 't is of ze op het bal zijn...
Ei, wat beklag ik de menschen toch,
De menschen, die nu aan wal zijn!

Ja, jongenlief, ze hebben het hard,
Die wonen in de steden.
Ze schudden en beven in hun bed,
En prevelen schietgebeden.
Ze benijden ons en zuchten thans -
Mij dunkt, dat zij niet mal zijn! -
In zulken storm is het beter op zee,
Veel beter dan aan wal zijn?

En de werklie dan, die heel den dag
Voor 't dagelijksch broodje wroeten,
Die nu, in stee van slapen, vrouw
En kind vertroosten moeten!...
De pannen vliegen, de schoorsteen valt -
Dat moet een geschreeuw en geschal zijn...
Maar wij, we liggen gerust op het dek,
En lachen met die aan wal zijn!

Ja, jongenlief, ze hebben het hard,
En we mogen op hen niet schampen,
Want storm en diefstal, moord en brand,
Hen dreigen zoo menige rampen!
En noemde ik er u een duizend op,
't zou stellig nog niet al zijn...
Goddank, dat wij matrozen, Jan,
En zelden maar aan wal zijn!

O zeg ons, herderinne.
(Jacques Jasmin, *Françouneto in Las Papillôtos*)

O zeg ons, herderinne,
Waarom ge uw harte houdt
Gesloten voor de minne,
En als 'ne koninginne
Zoo grillig zijt en koud?
Al blinken allerwegen
U smeevende oogen tegen,
Naar uwer liefde zegen
Wordt vruchteloos getracht
En gesmacht...

O wees als schoon geprezen,
Doch tevens als teeder, kind!
Wat baat, bemind te wezen,
Wanneer men niet wedermint?

Gelijk een straal der zonne
Den beemd met loof versiert,
Zoo welt er eene bronne
Der allergrootste wonne,
Waar men uw bijzijn viert.
Bij 't vormen uwer leden
Kon meer bevalligheden
De Schepper niet besteden,
Zoo fluistert iedereen
Om u heen...

O wees als schoon geprezen,
Doch tevens als teeder, kind!
Wat baat, bemind te wezen,
Wanneer men niet wedermint?

Als wij u niet ontwaren,
Wanneer, ten dans bereid,
De paren zich vergaren,
O dan is heengevaren
Ons aller vroolijkheid.
Maar niemand is er treurig,
En 't veld is eens zoo kleurig,
De dreve is eens zoo geurig,
Als gij er bloembekranst
Met ons danst...

O wees als schoon geprezen,
Doch tevens als teeder, kind!

Wat baat, bemind te wezen,
Wanneer men niet wedermint?

De duive is heengetogen,
Die u zoo dierbaar was,
Den duiver toegevlogen,
In wiens wellustige oogten
Ze zoete minne las.
Dat voorbeeld moge u leeren,
De liefde niet te weren,
Want haar genot ontberen
Is meer dan hellesmart
Voor het hart...

O wees als schoon geprezen,
Doch tevens als teeder, kind!
Wat baat, bemind te wezen,
Wanneer men niet wedermint?

Mijn schat is weg.
(Des Knaben Wunderhorn.)

Mijn schat is weg, naar den vreemde heen -
Ik weet niet, ik weet niet waarom ik ween.
Misschien is hij dood, en stijf en stom -
Dies breng ik mijn leven zoo treurig om.

En als me mijn schat wou leiden ter kerk,
Veel nijdige tongen er deden hun werk.
Men zeide van dit, men zeide van dat -
Het maakt er nog heden mijne oogen nat.

De dorens en distels die steken zoozeer,
Maar nijdige tongen die steken nog meer...
Geen vuur op aarde brandt er zoo heet
Als heimlijke liefde, waar niemand van weet...

Waar dachten mijn vader en moeder toch aan -
Zij hebben mijns harten beê niet verstaan.
Zij gaven mij eenen braven man,
Eenen man, dien ik niet beminnen kan.

Ach zoete schat, ik bid u, kom,
Wanneer ik er ligge stijf en stom,
Kom mee ter begraafing, ach zoete schat,
Omdat ik u immer zoo lief heb gehad!

Ringsken en roosken.**(Anton von Klesheim, 's *Schwarzblátl* aus 'n *Weanerwald*.)**

Haar eigen gulden ringsken gaf
Mijn liefste meisje mij;
Het schoonste roosken plukte ik af,
En schonk het haar zoo blij.
Ze stak zich, vreugdeblozend, ras
Het roosken op de borst;
En 't ringsken aan den vinger, was
Ik fierder dan een vorst.
Ze zoende mij, ik zoende haar,
Al zwerend, dat getrouw
De zoetste liefde ons aan elkaar
Voor eeuwig hechten zou.

Niet lang en duurt der roze bloei,
Verwelken is haar lot...
En als de wind des winters woei,
Was 't lieve kind bij God.

Maar vóór het scheiden sprak ze: Vriend,
En ween toch niet zoozeer;
In 's Heeren schoonen hemel vindt
Gij uwe bruid eens weer:
Daar wacht ik u, en ben ik u,
Zoodra gij komt, nabij;
Want aan mijn ringsken ken ik u,
Gij, aan uw roosken, mij!

**Ze trokken gedrieën al over den Rijn.
(Ludwig Uhland.)**

Ze trokken gedrieën al over den Rijn,
In gindsche taveerne daar wilden ze zijn.

‘En hebt ge, waardinne, goed bier en wijn?
Waar is er uw liefelijk dochterlijn?’

Mijn bier is frisch, mijn wijn is klaar...
Mijn dochterken ligt op de doodenbaar.’

En als zij traden in 't kamerkijn,
Daar lag zij in eenen zwarten schrijn.

En de eerste hief het laken omhoog,
En zag naar het lijk met tranen in 't oog.

‘Ach, leefdet gij nog, bevallig kind,
Ik hadde van heden u trouw bemind!’

De tweede schikte het laken weer,
En wendde zich af, en weende zoozeer.

‘Ach, dat gij ligt op de doodenbaar..
Gij waart mijne liefste zoo menig jaar!’

De derde hief het weder terstond,
En kuste der doode bleeken mond.

‘Ik minde u en min u, o zoete meid,
En zal u beminnen in eeuwigheid!’

Het ledige stoeltje.
(Louis Ratisbonne, *Au printemps de la vie*)

Hun kind was dood - hun liefdepand.
Ik ging tot hen het hart vol rouwe,
En drukte stom den man de hand,
Maar dorst niet opzien naar de vrouwe.

Hij wendde 't aanzicht van me heen,
En weende lang en overvloedig. -
'Ik kom u niet vertroosten, neen,
Maar wees toch redelijk en moedig.

Uw kindjen is nu bij den Heer...' -
'Ja, zei de vader, maar hoe treurig!
Voorgistren liep het heen en weer,
En loeg en was het rozekleurig...

En nu, zoo sprak hij stiller, daar,
Op 't kerkhof ligt het koud nu neder,
En 't klautert tusschen mij en haar,
Nooit op het kleine stoeltje weder!'

Het opene venster.
(H.W. Longfellow, *The Seaside and the Fireside.*)

Treurig keek door de linden
De oude woning heen,
En over den zandweg speelden
Schaduw en licht dooreen.

In de kinderkamer stroomde
Door 't opene raam de wind,
Doch aan het venster zag men,
Noch in 't vertrek, het kind.

De groote Newfoundlander,
Die nevens de huisdeur stond,
Zag in het ronde, of ergens
Zijn speelgenoot zich bevond.

Die stoeide er in huis noch liep in
De gaarde heen en weer...
Schaduw, stilte, treurnis
Hingen op alles neer.

De vogels zongen gemoedlijk
Hun liedjen in struik en boom...
Maar nimmer hoort men de stemme
Des kinds, tenzij in den droom.

En het knaapje, dat nevens mij ging,
Verstond niet ach! waarom
Ik vaster zijn handje drukte
En mijn oog in tranen zwom...

De eerste kus.**(Anton von Klesheim, 's *Schwarzblátl aus 'n Weanerwald.*)**

In den maneschijn ben ik buiten geweest,
Waar beken en vlietekens kabbelen!
Daar heb ik, wat vogelkens zingen, gehoord,
Wat berg en bloemekens babbelen.

En daar heb ik een twisten en kijven gehoord,
Als ginge 't om dood en leven:
Aan wie van allen den eersten kus
Het morgenrood zou geven.

Ik krijg hem stellig, zoo sprak de beek,
Daar waters aan spiegels gelijken:
En wat doet het morgenrood vooreerst,
Als zich daarin bekijken?

De vogels zeiden op hunne beurt:
Wij vliegen het juichende tegen,
Zoodra het den kop uit de wolken steekt:
Het meest is het ons genegen!

Toen bromde de berg: Zijn eerste kus
Zal mij ten deele vallen -
En schudde voornaam den sneeuwigen kop -
Want ik ben de grootste van allen!

En de grooten krijgen alles het eerst,
Na hen ontvangen 't de minderen:
Dies scheidt er met zaniken uit, gij zult
Toch mij den triomf niet verhinderen!

Daar blaast de zefir de starrekens uit,
En net als violen en rozen
Ontstijgt het vurige morgenrood
Den wolken, die liefelijk blozen.

En over woud en waterval,
En over berg en valleien,
En over de vogels in 't blauwe ruim,
En over de bloemen der weien,

Spant het de guldene vleugels uit,
Waar heerlijk licht uit perelt,
En kust, niet wetend van klein of groot,
In ééns de gansche wereld!

**Lof der Musica.
(Emanuel Geibel)**

Eens trok er langs de boorden
Des Nijls een muzikant,
O tempora, o mores!
Daar kwam op eens een krokodil
Gezwommen naar het strand,
O tempora, o mores!
En spoedt al lekkebaardend
Den speelman achterna...

Heisarasasa!
O tempo, tempora!
O wees altijd
Gebenedijd,
Vrouw Musica!

Maar zie! daar krijgt een goed gedacht
De slimme vedelman,
O tempora, o mores!
Hij neemt viool en boog en strijkt
Zooveel hij strijken kan,
O tempora, o mores!

Allegro, dolce, presto,
In ut, en do, en fa...

Heisarasasa!
O tempo, tempora!
O wees altijd
Gebenedijd,
Vrouw Musica!

En nauwlijks had de musicus
Den eersten streek gedaan,
O tempora, o mores!
Of zie! daar moest de krokodil
Terstond aan 't dansen gaan,
O tempora, o mores!
Menuët, mazurka, polka,
Galop etcaetera...

Heisarasasa!
O tempo, tempora!
O wees altijd
Gebenedijd,
Vrouw Musica!

En als hij daar nu op de maat
In 't zand te draaien stond,
O tempora, o mores!

Geraakten zeven pyramie-
den los van hunnen grond,
O tempora, o mores!
En dansten 't beest omverre,
Eer 't roepen kon: Wer da?...

Heisarasasa!
O tempo, tempora!
O wees altijd
Gebenedijd,
Vrouw Musica!

Zoo werd dan weer bewezen
Aan onzen muzikant,
O tempora, o mores!
Dat nooit de kunst wien haar vereert
Laat zitten in den brand,
O tempora, o mores!
Dies wil ik immer zingen,
En ieder zinge na:

Heisarasasa!
O tempo, tempora!
O wees altijd
Gebenedijd,
Vrouw Musica!

De mooiste liederen van Robert Burns.

Aan mijne vrouw.

Toevend in de rozengarde
Door den Schotschen Bard geplant,
Weest gij mij met schrandere hand
De allerschoonste, hoogste in waarde.

Ik gehoorzaamde uwen wenk,
Want gij kent den prijs der rozen -
Die gij koost, heb ik gekozen,
En ik bied ze u ten geschenk.

O gij zult ze koesteren, kweeken -
Evenals mijn hart en mond
Zullen zij u elken stond,
Emilie, van liefde spreken.

In oogstmaand gedicht.

Daar is de tijd
Der jacht gewijd:
De westwind koelt de heide;
De korhaan schiet
Al over 't riet
En vliegt ter bloemenweide;
Verrukt beschouwt
De boer het goud
Des koorns op elken akker;
En heel den nacht,
Vol starrenpracht,
Houdt mij de liefde wakker.

Het veldhoen vest
In 't graan zijn nest;
De snep, in woudige streke;
De kievit, op
Den heuveltop;
De reiger, bij de beke.

Men hoort bekoord
In bosschig oord
De tortel kirrend klagen,
En langs de baan,
Waar hazelaars staan,
De lijster lieflijk slagen.

Zoo zoekt en scheidt
Wat vleugels rept
Zich vrij genot en vrede,
Alleen, gepaard
Of saamgeschaard,
Naar eigenen aard en zede. -
Maar wat gerucht
Vervult de lucht
En stoort de vogelkoren?
O wee! daar knalt
Een schot, en schalt
Des woesten jagers horen!...

Maar de avond daalt -
De mane straalt;
Op gele velden schittert
De lauwe dauw:
De lucht is blauw;
De vlugge zwaluw kwittert:
O Peggy, nu
Wil ik met u

Der schepping schoon beschouwen,
Den kuischen doorn,
Het ruischend koorn,
De welige landouwen.

Wij zullen gaan
Langs gindsche laan,
En teer van liefde fluisteren;
In mijnen arm
Zal ik u warm,
Al trouwe zwerend, kluisteren...
O duurbaar is
Der bloem gewis
De frissche lenteregen,
Doch meer bemin
Ik u, vriendin,
Mijn lief, mijn heil, mijn zegen!

O Tibbie, zoet kind!

O wilt ge met mij gaan,
O Tibbie, zoet kind?
O wilt ge met mij gaan,
O Tibbie, zoet kind?
En varen of rijden
Zoo snel als de wind,
Of traag me ter zij' gaan,
O Tibbie, zoet kind?

Wat deert mij uw vader
Zijn adellijk bloed!
Wat deert mij uw vader
Zijn geld en zijn goed!
Zeg, dat ge wilt meegaan,
Zeg, dat ge mij mint,
En kom in uw roksken,
O Tibbie, zoet kind!

Mijn lief, mijn leven, o!

Als de avondstar de melkster wenkt,
Op wie de geiten wachten, O!
Als de ossen, moede en hijgend, naar
De rust der stalling trachten, O!
Dan kom ik heimlijk langs de beek,
Die els en berk omgeven, O!
U vinden op den heuvel,
Mijn lief, mijn leven, O!

Ik zou des nachts den naarsten weg
Bewandelen zonder schromen, O!
Zoo ik dien weg bewandelen moest,
Om tot bij u te komen, O!
Ik kwame, al ware ik ziek, al deed'
Een onweer de aarde beven, O!
U vinden op den heuvel,
Mijn lief, mijn leven, O!

De jager trekt des morgens uit,
Om lichter 't wild te vangen, O!
De visscher pleegt des middags net
En angelroe te langen, O!
Doch mij kan de avondschemering
Het meest genoeg geven, O!
Dan tref ik op den heuvel
Mijn lief, mijn leven, O!

Gekomen is de lieve lente.

Gekomen is de lieve lente,
De wilde winter weggevlucht:
Kristalklaar is het ruischend beekje,
En blauw, de wolkenlooze lucht.
Verfrisschend rijst de koele morgen,
En de avond kleurt in goud den vloed -
Wat leeft verheugt zich in de lente,
En ik verheug me in Bella zoet!

Na bloemige lente zonnige zomer,
Dan gele herfst - schoon weer, vaarwel! -
Sneeuw witte winter komt getogen,
Maar lachend volgt de lente snel.
Zoo ongestadig als het weder
Is ook des menschen broos gemoed,
Maar immer trouw en immer teeder
Bemin ik mijne Bella zoet!

Peg.

De schoonste deerne in 't dal is Peg:
Haar blosje als de uchtend flikkert,
Die al wat spruit bij haag en heg
Met peerlen dauws beblikkert.
Vóór 't licht, dat uit hare oogen schiet,
Verbleekt de glans der stralen,
Die dansen op den zilvervliet
Bij 't avondzonedalen.

Nog roziger dan kersen, ja!
Zijn hare frissche lippen:
't is wellust zonder wederga,
Er kusjes van te nippen.
Haar lachje is zoet als de avondstond,
Wen vogels koozend paren,
En kleine lammers in het rond
Wild dartelen bij scharen.

Zoo 't lot haar vijand waar', zou zij
Diens vriendschap dra veroveren,
Gelijk de lente in prachtkleedij
Den winter kan betooveren.
De nijd, op eereroof zoo tuk,
Vindt niets aan haar te wijten,
En knarst de scherpe tanden stuk,
Die dolgraag zouden bijten.

Bewaakt, beschermt de lieve Peg,
O engelen, Gods verkoornen!
Bestrooit met rozen haar den weg,
En houdt hem vrij van doornen.
Geleidt ze tot den jongling, dien
Ze mint en wil tot hoeder;
En laat mij hem gezegend zien
Met dochters als de moeder!

Het tuiltje.

O liefde sluipt daarin,
 Waar zij zich noo vertoont;
 O liefde sluipt daarin,
 Waar wijsheid heeft gewoond. -
 Ik kuier langs het groene bosch,
 Dat gindschen heuvel kroont -
 Een tuiltje wil ik vlechten
 Voor mijne liefste May.

Ik pluk de sleutelbloem,
 Der beemden eerste sier;
 Mijns liefjes evenbeeld,
 Den geurigen anjelier;
 Want zoo bevallig is ook zij,
 Die ik bemin en vier -
 Een tuiltje wil ik vlechten
 Voor mijne liefste May.

Ik pluk de roode roos
 Bij morgenzonneshijn,
 Want zoet is ze, als alleen
 Een kus van May kan zijn;

Daarbij de hyacint, ten blijk
Der trouw van 't maagdelijn -
Een tuiltje wil ik vlechten
Voor mijne liefste May.

De lelie is schoon en rein,
De lelie is rein en schoon:
Mijns liefjes boezem zal
Der lelie zijn een troon.
't eenvoudig madeliefje stell'
Daarnevans zich ten toon -
Een tuiltje wil ik vlechten
Voor mijne liefste May.

Ik pluk den hagedoorn,
Die, zilverblank als snee',
Daar als een grijze staat
En smeekt: doe mij geen wee!
Maar 't lustig zangertjen in 't nest,
Dat zinge er voort in vree -
Een tuiltje wil ik vlechten
Voor mijne liefste May.

Ik pluk het geitenblad,
Als de avondstarre blinkt,
En 't blij de droppen dauws,
Hel als hare oogen, drinkt;

't viooltje pluk ik mee daarbij,
Dat zoo bescheiden pinkt -
Een tuiltje wil ik vlechten
Voor mijne liefste May.

Het tuiltje bind ik vast
Met zijdenen liefdeband,
En bied het zóó haar aan,
Zinbeeldig liefdepand!
En zweer, dat ze in mijn harte troont,
Waar niets haar uit verbant -
Wat zegt ge van mijn tuiltje,
Wat zegt ge, liefste May?

Chloris.

Zoo blond zijn hare lokken,
Wat bruiner is haar brauwenpaar,
Zoo lieflijk overweldigend
Twee stralende oogen blauw en klaar!
O licht zij,
Dan acht hij,
Die lijdt, zijn lijden minder groot;
'ne bronne
Van wonne
Zijn hare lippen rozerood.
Zoo knap en fijn
Een maagdelijn
Als mijne Chloris leeft er niet:
Maar wat ik roem,
Ja godlijk noem,
Dat is, dat zij me geerne ziet!

Haar gang is harmonië,
Haar voet verraadt den fraaien bouw
Eens lichaams, waar een heilige
Den hemel voor vergeten zou.
Ontroeren,
Vervoeren,

Dat kan zij al wie haar betracht.
Wat gaarde
Der aarde
Heeft schooner bloemken voortgebracht?
Is 't wonder dan,
Dat ieder man
Haar liefde wijdt en hulde biedt?
Maar wat ik roem,
Ja godlijk noem,
Dat is, dat zij me geerne ziet!

Wie wil, die ga ter stede,
En pronke in middagzonneglans,
Mij is mijn dal veel liever,
Wanneer de mane rijst ten trans,
Al gietend
En schietend
Haar zilverlicht op weide en veld,
Wijl kwetterend
En schetterend
Het vogellijn naar zijn nestje snelt...
O Chloris zoet,
Daar is het goed
Te minnekoozen onbespied:
Daar spreek ik vrij
Van liefde, en gij
Herhaalt, dat gij me geerne ziet!

Het landmeisje.

Frisch groenend golfde 't korenveld,
Het weidegras was afgemaaid,
En, waar men henen keek, de grond
Met bonte bloemen rijk bezaaid -
En Bess, de melkmeid, zeide luid:
Er kome wat er wil, ik trouw!
Maar tante riep al kuchend uit:
Ei, meisje, spaar u naberouw!

Ge zijt 'ne flinke jonge meid,
En 't mangelt u aan vrijers niet;
Zoo zorg, dat gij er eenen kiest,
Die huis en keuken wel voorziet.
Bij voorbeeld, Johnnie ware goed:
Zijn stal is vol en zijne schuur...
Met hem is 't, dat ge trouwen moet,
Want welvaart voedt het liefdevuur! -

Ik geef om Johnnie geene zier,
En wil hem stellig niet tot man.
Hij heeft zijn vee zoodanig lief,
Dat hij van mij niet houden kan.
Maar Robbie, wien mijn hart behoort,
Daar is het anders mee gesteld:
Een blik van hem, een liefdewoord
Is meer mij waard dan Johnnies geld! -

O roekloos meisje, zie maar toe,
Dat gij het niet te laat bezuurt,
Want honger is een booze gast,
Bij wien geen huwlijksheil en duurt...
Maar meisjes raden, 'k weet het lang,
Is alle moeite en tijd verspild -
Dus, Bessy, ga maar uwen gang,
En kook het 'lijk ge 't eten wilt! -

Ja, tante, vee en akkerland,
Dat koopt men al voor goud, gewis!
Maar o! een teederlievend hart,
Ziedaar wat niet te koopen is...
Een paradijs zal de armste woon
Mij zijn met u, o Robbie mijn!
En zouden wel op hunnen troon
Vorstinnen zóó gelukkig zijn?

O schoon is gene rozelaar.

O schoon is gene rozelaar,
Die groeit en geurt langs 't eenzaam pad,
En schoon, de maagd, die gisteren daar
Naast mij in zijne lommer zat!

Hoe zoet en rein in 't loovergroen,
Die frissche knop, des rozelaars pronk -
Maar reiner was de zoete zoen,
Dien zij mij, liefde zwerend, schonk!

Hoe lief, de roos, der gaarden roem,
Die ginds op doornenstengel tiert -
Maar liefde is toch de liefste bloem,
Die 's levens doornenweg versiert!

Waar Chloris in mijne armen rust,
Al ware 't eene zandwoestijn,
Daar rijst me een Eden vol van lust,
Ver van der wereld vreugde en pijn!

O tibble, vroeger waart ge niet.

O Tibbie, vroeger waart ge niet
Zoo preutsch, vol hoovaardij!
Nu wendt ge 't hoofd, als gij me ziet...
Maar ei! wat deert het mij!

Gij schonkt mij gisteren groet noch woord,
En als eene stofwolk vloogt ge voort -
Want aan eenen armen drommel stoort
Zich geene dame als gij!

Ik wedde, dat gij u verbeeldt,
Dewijl ge zijt met goud bedeed,
Dat gij met mannenharten speelt,
Gansch straffeloos en vrij!

Laaghartig moet hij zijn of blind,
Die u om uwe schatten mint
En zich, om rijk te zijn, verbindt
Aan zulke fiere prij!

Den braafsten man, den schoonsten man,
Als hij geen geld vertoonen kan,
Bejegent gij niet anders dan
Met koude spotternij!

Maar spreekt er u van liefde een gast,
Die schijven heeft in kist en kast,
Daar klampt gij u als klim aan vast,
Wat domkop hij ook zij!

Niet om uws lichaams lieflijkheid,
Gij wordt maar om uw geld geveleid,
En zoo ge waart eene arme meid,
Liepe ieder u voorbij!

En hadt gij al het goud der aard',
Mijn lief, dat woont in gindschen gaard,
Is in haar hemd veel meer mij waard,
Veel meer mij waard dan gij!

O Tibbie, vroeger waart ge niet
Zoo preutsch, vol hoovaardij!
Nu wendt ge 't hoofd, als gij me ziet,
Maar ei! wat deert het mij!

John Anderson, mijn schat.

John Anderson, mijn schat, John!
Als gij mijn vrijer waart,
Toen was uw aanzicht rozerood
En ravenzwart uw baard.
Sneeuwblank is thans uw haar, John!
Uw voorhoofd niet meer glad...
God zegene uwen ouden dag,
John Anderson, mijn schat!

John Anderson, mijn schat, John!
Wij klommen blij te moed
Des levens steilen heuvel op,
Trouw deelend zuur en zoet.
Nu gaan wij hand aan hand, John!
Al strompelend over 't pad,
En rusten dra aan 's heuvels voet,
John Anderson, mijn schat!

Het is uw rozig aanzicht niet.

Het is uw rozig aanzicht niet,
Dat ik een wonder noem,
Al heet u ieder, die u ziet,
Der maagden bloem en roem;
Al is 't, dat uwe schoone leest
Mijn harte kloppen doet -
Ik schat, o lieve, 't allermeest
Uw edel, rein gemoed.

Dies wensch ik mij niets liever dan
Dat ik, die u misschien
Niet recht gelukkig maken kan,
U zóó toch moge zien.
Zijt gij aan heil en zegen rijk,
Dan is mij alles goed -
Voor u te sterven is, gelijk
Met u te leven, zoet!

De soldaat.

Als de oorlogstorm had uitgewoed
En vrede in onze gouwen
Verweesd zoovele kindjes vond,
In rouw zoovele vrouwen,
Verliet ik legertent en schans
En menigen trouwen makker,
Den schamelen knapzak op den rug,
Wel arm, maar frisch en wakker.

De handen rein van schuldloos bloed,
In 't lijf een luchtig herte,
Zoo toog ik weer naar Schotland, dat
Mij toeloeg uit de verte.
Al reizend dacht ik aan mijn dorp,
En meer nog aan de deerne,
Wier zoete stem en tooverblik
Ik hoorde en zag zoo geerne!

Zoo kwam ik eindelijk in het dal,
Waar ik als knaapje stoeide;
En ging door 't hout, waar mijne hand
Zoo vaak in Nancy's gloeide...

Wie zag ik daar? O vóór mijn oog
Was Nancy plots verschenen -
Ik moest de wimpers luiken, dat
Ze mij niet zou zien weenen.

O, stamelde ik, o meisje, zoet
Als frissche dorenbloesem,
Gelukkig is wie 't hart bezit,
Dat klopt in uwen boezem.
'k ben arm, en heb nog ver te gaan,
En zou in uwe woning
Graag rusten eene korte wijl -
Ik diende trouw den koning!

Zij keek me zwijgend aan, en scheen
Mij schooner dan te voren...
Mijn lief, zoo zei ze, is ook soldaat,
Hem blijf ik toebehooren.
Ons nederig dak en sober maal,
't is alles uw; kom binnen!
Wie 's lands kokarde en rusting draagt,
Wie zou hem niet beminnen?

Maar eensklaps was de rozekleur
Van haar gelaat verschoten...
O zijt ge Willie? riep zij uit,
En hield me aan 't hart gesloten. -

Ja, Willie ben ik, Nancy zoet,
En heb u woord gehouden,
Dat zweer ik u bij God, op wien
Wij onze hope bouwden!

De krijg heeft uit, nu blijf ik t' huis,
O liefste hartsvriendinne!
En hebben wij ook geld noch goed,
Toch zijn we rijk aan minne. -
Och! bestevader liet mij goud
En deze pachthoef erven...
En kom, soldaat, mijn eenig lief,
Wees welkom duizendwerven! -

De boer en krijgsman zwoegen slechts
Opdat hun schat vermeere;
De krijgsman tracht naar roem alleen,
Des krijgsmans weelde is eere.
O vóór den dapperen soldaat
Dient gij het hoofd te neigen,
Want hij is 't, die zal strijden, als
Gevaren 't land bedreigen!

O ware mijn liefste lievekijn.

O ware mijn liefste lievekijn
Die puiksyning vol bloemenpracht,
En ware ik zelf een vogellijn,
Ik zate en zonge er dag en nacht!

Wat zou ik treurig zijn, als kil
De najaarswind den struik doorwaait!
Wat zou ik blij zijn, als April
Met purperbloemen hem bezaait!

O ware mijn liefste lievekijn
De roos, die ginder groeit en bloeit,
En mocht ik zelf de dauwdrop zijn,
Die in den kelk verfrisschend vloeit!

Dat ware een goddelijk genot,
In haren kelk als fulp zoo zacht,
Van reinen ambergeur omvlot,
Te sluimeren den ganschen nacht!

Anna.

O gisteren leschte mijnen dorst
De wonderdrank van Cana!
O gisteren lag aan mijne borst
De goudblondlokkige Anna!
De joden in de zandwoestijn
Verkwikte 't hemelsch manna
Vrij minder, dan het harte mijn
De kussen mijner Anna!

Monarchen, neemt het oost en west,
Van Indus tot Savannah,
Doch laat in mijnen arm geprest
De ranke en rijzige Anna;
Dan zie 'k op u minachtend neer,
Czarina en sultana,
Terwijl ik Anna kus en teer
Word weergekust van Anna!

Verga der zonne stralenpracht,
Verga uw glans, Diana!
U dekke, o starren, donkere nacht,
Wanneer ik koos met Anna!
Mij is de duisternisse waard,
Haar zing ik: hosiannah!
Omdat ze trouw bewaart en spaart
't geheim mijns heils met Anna!

De winter des levens.

De zonne blonk,
En wonnig zong
In 't groen het vogellijn,
En zoet van geur,
En bont van kleur
Loeg menig bloemekijn -
Nu dekt de sneeuw de wei,
Stom is 't gevleugeld heer,
Maar lieve Mei
In prachtlivrei
Brenge loof en liedjes weer!

Den blanken snee'
Mijns hoofds, o wee!
Versmelt geen zongeloei;
En mijnen stam,
Zoo oud en stram,
Verbreekt het stormgeloei.
De grijsaard vindt geneugt
Bij nacht noch dage meer...
O guldene jeugd,
Vol zoete vreugd,
Waarom keert gij niet weer?

Niemand.

Mijn wijfje is ganschlijk mijn,
Ik deel dien schat met niemand!
Geen koekoek wil ik zijn,
Ten koekoek maak ik niemand!
Verteer ik eenen duit,
Zoo dank ik daarvoor niemand!
Ik leen mijn geld niet uit,
Maar leen er ook van niemand!

En ben ik niemands heer,
Ik ben de knecht van niemand!
Ik heb een zwaard tot weer,
En laat me slaan door niemand!
'k wil vroolijk zijn en vrij,
Zal treurig zijn om niemand!
Ik kreun om niemand mij,
En kreune om mij zich niemand!

O reik mij nu den zilverkelk.

O reik mij nu den zilverkelk,
Waarin het sap der druive blinke,
Opdat ik, vóór ik henen ga,
Ter eere mijner liefste drinke.
Het onweer zweept de broze boot,
Waarin de makkers mij verbeiden;
Het oorlogschip ligt klaar ter ree -
Ik moet, o Mary, van u scheiden!

De wimpel waait, de trommel dreunt,
Ten kampe rust zich ieder moedig;
Men hoort van ver het krijgsgehuil,
De strijd is hevig, heet en bloedig...
Maar 't is het onweer noch 't gevecht,
Wat ramp ze mij ook voorbereiden -
O Mary, wat mij aarzelen doet,
Dat is, dat ik van u moet scheiden!

Beste liefje.

Beste liefje, zoetste liefje,
Liefste liefje, waart ge mijn,
O zoo zoudt gij in mijn harte
Levenslang gevangen zijn!

Vol verlangen staar en tuur ik
Op uw wezen hupsch en fijn,
En mij plaagt de vrees gedurig,
Dat een andere u lief zou zijn!

Schoon en geestrijk zijt ge tevens,
Uitverkoren maagdelijn:
U te aanbidden zal mijns levens
Eenig doel en vreugde zijn!

Beste liefje, zoetste liefje,
Liefste liefje, waart ge mijn,
O zoo zoudt gij in mijn harte
Levenslang gevangen zijn!

Laat een zoen 't vaarwel verzoeten.

Laat een zoen 't vaarwel verzoeten,
Dat we elkaar nu zeggen moeten.
Eeuwig, eeuwig zal ik schreien
Na dit hartverscheurend scheien.
Geene starre blinkt mij tegen,
Die mij spreekt van lateren zegen:
Eeuwig, eeuwig zal ik lijden
En het lot vermaledijden.

Nancy, o mijn lust, mijn leven,
U kon ik niet wederstreven:
Lieven moest ik u en loven
Met een vuur door niets te dooven...
Hadden wij elkaar zoo innig
Nooit bemind, noch zoo uitzinnig;
Nooit van liefde elkaar gesproken,
Ach! ons hart waar' niet gebroken!

O vaarwel, gij eerste en leste!
O vaarwel, gij liefste en beste!
Ach! wat mij ten deel moog' vallen,
Wees gezegend boven allen!
Laat een zoen 't vaarwel verzoeten,
Dat we elkaar nu zeggen moeten.
Eeuwig, eeuwig zal ik schreien
Na dit hartverscheurend scheien!

O reik mij nu de hand, kind!

O reik mij nu de hand, kind!
De hand, kind! de hand, kind!
En zweer mij bij die hand, kind!
Dat gij me geerne ziet!

Wel was ik lang een slaaf der min,
En hing haar aan met ziel en zin,
Maar ik beschouw ze als vijandin,
Wordt gij mijne eigene niet!

Veel meisjes roofden mijne rust,
Véel meisjes heb ik graag gekust,
Maar nu zijt gij mijns harten lust,
Tot mij de ziel ontschiet!

O reik mij nu de hand, kind!
De hand, kind! de hand, kind!
En zweer mij bij die hand, kind!
Dat gij me geerne ziet!

Zoo zoet en rustig daalt de nacht.

Zoo zoet en rustig daalt de nacht,
Zoo blijde ontwaakt de morgen;
De schepping lacht in lentepracht -
Mijn boezem is vol zorgen.

Ik hoor der vogelen lustig lied,
Ik zie de bloemkens spruiten,
Doch voor de vreugde wil zich niet
Mijn treurig hart ontsluiten.

Ik durf tot haar, die ik bemin,
Van mijne smart niet spreken...
En blijft het zoet geheim er in,
Dan zal mijn harte breken.

En kan ik geene liefde in u,
Noch medelij verwekken,
Zoo zal dat loof, nog groenend nu,
Mijn graf in 't najaar dekken!

O laat me u drukken aan de borst.

O laat me u drukken aan de borst
En trouwe liefde zweren.
En al waarnaar de wereld dorst
Zal ik met vreugde ontberen.
En hoor ik u met eender vuur,
Dezelfde drift belijden,
Zoo zij mijn leven lang van duur,
Dat ik u gansch wil wijden.

O laat mij, allerzoetste schat,
Met de armen u omvangen,
En ik zal naar grooter heil dan dat,
Noch hemellust verlangen.
Ik zweer bij uwer oogen gloên:
Ge zijt mijn lief voor immer -
Dien eed, verzegeld met eenen zoen,
Verbreek ik nooit en nimmer!

Eliza

Mijn land en u verlaat ik nu,
Den boezem vol van wee.
Dra scheidt, Eliza, mij van u
De onmetelijke zee.
Doch hoe ze tusschen u en mij
Vervaarlijk bruische en woed',
U blijft mijn minnend harte bij,
Eliza, liefste zoet!

Vaarwel, mijn lief, vaarwel, mijn schat,
Ach, voor altijd, misschien!
Er zegt mij eene stemme, dat
We elkaar nooit wederzien...
Maar als het leven mij ontvlucht,
Zend ik, ten laatsten groet,
U mijnes harten laatsten zucht,
Eliza, liefste zoet!

Uit liefde tot iemand.

Mijn minnend harte tracht en smacht -
Al weet het niemand - naar iemand!
Ik waakte geerne bij middernacht,
Uit loutere liefde tot iemand!
Oh-hon! ja, voor iemand!
Oh-hey! ja, voor iemand!
Ik toge terstond
De wereld rond,
Uit liefde tot iemand!

Beschermers der gelieven, gij,
Waakt, engelen, over dien iemand!
Houdt hem van alle rampen vrij
En schenkt mij weder dien iemand!
Oh-hon! ja, voor iemand!
Oh-hey! ja voor iemand!
Ik dede koen...
Wat zou ik niet doen,
Uit liefde tot iemand!

Mary.

O moge steeds frisch loover hier
Den heuveltop begroeien,
De zoom met bloemen zijn gesmukt,
De beke helder vloeien!
Hier schijne de zomerzon vooreerst
En blijve ze 't langste gloeien...
Hier zag ik voor den laatsten keer
Mijn Hooglandsch meisje, Mary!

Wat bloeiden lief de groene berk
En blanke hagedoren!
In hunne geurige schaduw zat
Ik naast mijne uitverkoren'.
De guldene uren vloten heen
Doch gingen niet verloren...
Als licht en leven was mij dier
Mijn Hooglandsch meisje, Mary!

Ik sloot haar in mijne armen vast
En zoende haar zoo teeder!
Wij zwoeren schreiend tot elkaar:
Weldra zien wij ons weder!
Helaas! des doods ontijdige vorst
Sloeg de arme bloeme neder...
Nu sluimert onder 't groene gras
Mijn Hooglandsch meisje, Mary!

Nu zijn de rozenlippen bleek,
Wier zeet ik dikwijls smaakte;
Gesloten is het stralende oog,
Wiens blik me zalig maakte;
In stof vergaat het warme hart,
Dat immer voor mij blaakte...
In mijnen boezem leeft gij, ach!
Mijn Hooglandsch meisje, Mary!

Wees niet verlegen!

Wees niet verlegen!
Wees niet verlegen!
Mint ge mij?
Zeg het vrij!
Wees niet verlegen!

Drukt uw hart
Liefdesmart
Schuchter verzwegen!
Ei, waarom
Blijft ge stom?
Wees niet verlegen!

Wilt ge flus
Eenen kus?
Wat houdt u tegen?

Wilt ge mijn
Liefste zijn,
Wees niet verlegen!

Wees niet verlegen!
Wees niet verlegen!
Mint ge mij?
Zeg het vrij!
Wees niet verlegen!

Mijn Hooglandsch meisjes, o!

Geene edelvrouw, hoe flink en fijn,
Zal ooit door mij bezongen zijn;
Alleen haar titel maakt me bloo -
Geef mij mijn Hooglandsch meisjes, O!

In 't frissche dal, zoo rustig, O!
In 't groene veld, zoo lustig, O!
Daar zit ik goed
En blij te moed,
En zing mijn Hooglandsch meisjes, O!

Behoorde mij dat schoone slot,
Ja, ware rijk te zijn mijn lot,
Dan toonde ik fier der wereld: zóó
Min ik mijn Hooglandsch meisjes, O!

Maar ach! mijn lot is smart en wee:
Nu moet ik trekken over zee;
Doch in mijn hart, 't zij droef of vroom,
Daar troont mijn Hooglandsch meisje, O!

Al zwerf ik rond op vreemden grond,
Ze blijft mij trouwig te allen stond,
Want nooit beminde een meisje zoo,
Als mij mijn Hooglandsch meisje, O!

Om goud te winnen ga ik voort,
En keer ik weer in 't vaderoord,
Dan rust op dons, en niet op stroo,
Naast mij mijn Hooglandsch meisje, O!

Ik heb sinds lang mijn hart en hand
Bij duren eed aan haar verpand...
'k wil sterven ja - al stierve ik noo -
Voor u, mijn Hooglandsch meisje, O!

Vaarwel, o dal, zoo rustig, O!
Vaarwel, o veld, zoo lustig, O!
'k moet ver van u
Gaan zingen nu
Mijn lied van 't Hooglandsch meisje, O!

Mijn lief is als de roode roos.

Mijn lief is als de roode roos
Den knoppe versch ontsprongen;
Mijn lief is als de melodie
Bij snarenspeel gezongen.

Ik min u met mijn hart, schoon lief,
Zoo teer als met mijne oogen:
Ge blijft mij dier totdat de zon
De zeeën zal verdrogen.

Totdat de rotsen smelten in
Den gloed der zonnestrallen -
Beminnen zal ik u zoolang
Als ik zal ademen.

Vaarwel, zoet lief, mijn eenig lief!
Nu moet ik henenijlen -
Ik keere weer, al scheidden ons
Tien duizend lange mijlen!

Jean.

Van alle vier de streken, waar
De wind uit suist of bruist,
Min ik vooral het westen, daar
Mijn meisje in 't westen huist.
Ons scheiden bosschen, stroomen, ach!
En bergen bovendien,
Maar mijne ziel is nacht en dag
Bij mijne lieve Jean!

In 't dauwbepereld bloemekijn
Zie ik ze zoet en schoon;
In 't lustig kweelend vogellijn
Hoor ik haars liedjes toon.
In elke bloeme, die er spruit,
Wil ik haar hulde biên,
En elke vogel, die er fluit,
Herinnert mij aan Jean!

Mary Stuart.

Nu heeft Natuur op den bloeienden boom
Haren groenen mantel gevlijd,
En over de grazige wei gestrekt
Een blank madelieventapijt;
Nu kust de zon der beken kristal
En glanst in de azurene lucht -
Maar ach! wat baat mij, arme vrouw,
Die hier gevangen zucht?

Nu wekt den morgen de leeuwerik
En rept de bedauwde vlerk,
De merel fluit, des noens, haar lied
In 't loof van beuk en berk;
De lijster zingt den vermoeiden dag
Met schelle tonen ter rust...
Hen drukt geen leed, zij ademen vrij,
Genietend der liefde lust.

Nu schiet het bakkruid welig op,
De lelie ontsluit den kelk,
De hagedoren bot in het dal,
De slee is zoo blank als melk.
De minste boer in Schotland mag
Beschouwen der bloemen pracht,
Nu ik, der Schotten koningin,
Slechts kerkeremuren betracht!

In 't schoone Frankrijk was ik weleer
De alomgevierde vorstin:
Ik stond des morgens vroolijk op,
Sliep vroolijk 's avonds in.
Nu drukt mij Schotlands kroon het hoofd...
Mij doemt verraad ten val -
Ik lig in vreemde boeien gekneld,
Waar in ik versmachten zal!

O valsche zuster en vijandin,
Gewroken wordt mijne smart;
De wraak zal wetten haar schrikkelijk zwaard
En u doorboren het hart.
Het bloed, dat weent in de borst der vrouw,
Heeft nooit in de uwe gevloeid;
Nooit hebt gij wonden des ongeluks
Met tranenbalsem besproeid!

Uw pad begranse eene schoonere star,
O zoon, geliefde zoon,
En vreugden, die ik niet smaken mocht,
Vergulden uwen troon!
God hoede voor mijne haters u,
Of keere tot u hun gemoed;
En waar gij ziet uwer moeder vriend,
O wees, om mij, hem goed!

Voor mij verlichte de zomerzon
Den frisschen morgen niet meer,
En zie ik de guldene akkers, waarin
De herfstwind speelt, niet weer,
En woede om mij in het doodenhuis
De winter fel en straf,
En met hare eerste bloemen bestroei'
De lente mijn vredig graf!

Aan den leeuwerik.

O blijf hier in dit eenzame oord,
En kweel uw treurig liedje voort -
Uw zang, o leeuwerik, bekoort
Den diepbedrukten minnaar.

O konde ik, treffend zooals gij,
Vertolken wat ik voel en lij',
Zoo klopte liefjes hart voor mij
En werde ik overwinnaar.

Zeg, was uw gaaiken slechtgezind?
Sloeg ze uwe klachten in den wind?
Alleen wie zonder hoop bemint
Kan zóó zielroerend zingen...

O leeuwerik, uw droef gegil
Doet mijne tranen vloeien - stil!
Mijn hart is vol en ach! het wil,
Het wil in stukken springen!

Wie eerlijk is, al is hij arm.

Wie eerlijk is, al is hij arm,
Mag elk in de oogen kijken.
Wij heffen 't hoofd, al zijn wij arm,
Zoo hoog op als de rijken.
In vorstenhuis en tempel
Te schitteren zij ons niet vergund...
De rang is maar de stempel,
De mensch, het goud der munt!

Zijn onze spijzen niet zoo fijn,
Zijn 't lompen, die ons dekken,
Ei! laat den dommeriken wijn
En zij' tot vreugde strekken!
Al spoke in zijne woning
De naakte ellende te allen kant,
Een eere-man is koning,
Is de eerste van zijn land!

Hoe statig stapt, van knechts omringd,
Daar ginds die fiere jonker...
't is slechts zijn goud, dat helder blinkt,
Want in zijn hoofd is 't donker.

Als op zijne eermetalen
Des denkers oog onwillig stuit,
Ziet hij den pronker pralen
En lacht hem hartlijk uit!

De vorst kan ridders maken, ja,
Dat ligt in zijn vermogen;
Maar knappe, brave lieden... ha!
Hij zou het vruchtloos pogen!
Het schoonste schild der aarde,
Al schittere 't niet het allermeest,
Is innerlijke waarde,
Een edele, wakkere geest!

Het denkbeeld trooste ons bij het wee,
Dat wij gelaten dragen,
Dat eens een dag van heil en vree
Voor allen op zal dagen;
Dat rijken loon zal vinden
De ware deugd en niet haar schijn;
Dat alle menschen vrienden
En broeders zullen zijn!

Mijmerend aan de zee.

Mijmerend aan de zee, de wilde,
Waar mijn vrijer over toog,
Bid en smee ik, dat de milde
Zegen Gods hem volgen moog'.

Slaap ik, immer dobberend tusschen
Vrees en hoop, laattijdig in,
Fluisteren geesten om mijn kussen
Mij van hem, dien ik bemin.

Wie gespaard bleef door de smarte,
Wie nooit schreide: laas! en ach!
Die verwelkomt, vroom van harte,
Onbeschroomd den lichten dag.

Kom, o nacht, mijn lijden sussen,
Treed, o slaap, mijn leger in;
Fluistert, geesten, om mijn kussen,
Mij van hem, dien ik bemin!

Doe open!

Doe open voor mij
Uit medelij,
Doe open en laat mij in, O!
Hoe gij me beloogt
En wreed bedroogt,
Steeds wijdde ik u trouwe min, O!

De noordenwind slaat
Me in 't bleek gelaat -
Maar killer is nog uw hart, O!
Mijn bloed om de borst
Bevriest de vorst -
U minnen is bitterer smart, O!

De mane zinkt neer
In 't grijze meer -
Mijn stervensuur is nabij, O!
Mijn lijden heeft uit,
O valsche bruid,
Nooit weder en ziet ge mij, O!

Zij opent en schrikt...
Daar ligt en blik
De doode zoo strak haar aan, O!
O trouwige ziel!
Zoo kreet ze en viel
Om nimmer weer op te staan, O!

Aan Mary in den hemel.

Nog toeft ge, al is uw glans vergaan,
O star, die geern den morgen groet,
En kondigt Mary's sterfdag aan,
Die mijne wond weer bloeden doet.
O Mary, mijner ziele ontrukkt,
Waar, lieve schim, verwijlt ge nu?
Ziet gij me vóór uw graf gebukt?
Hooft gij mijn bang gezucht om u?

Kan ik wel ooit den heiligen stond,
't gewijde bosch vergeten, ach!
Waar, hart aan hart en mond aan mond,
We elkander liefden ééne dag?
O neen! de tijd moog' wonderen doen,
't herdenken bare nieuwe pijn,
'k vergeet toch nooit dien laatsten zoen...
Wie dacht, het zou de laatste zijn!

De Ayr kuste murmelend, keer op keer,
De keien des beboschten zooms,
Des dorens loof vermengde teer
Zich met het groen des berkebooms;
Er steeg een lied uit ieder nest,
Er bloeiden bloempjes vóór den voet -
Helaas! daar glom de zon in 't west,
De schoone dag was heengespoed.

O niets vergat ik, niets en week
Uit mijn geheugen, sinds dien stond...
Gelijk de bedding eener beek
Wordt dieper steeds mijns harten wond.
O Mary, mijner ziele ontrukkt,
Waar, lieve schim, verwijlt ge nu?
Ziet gij me vóór uw graf gebukt?
Hooft gij mijn bang gezucht om u?

O zaagt ge mijn lief, mijne Philly?

O zaagt ge mijn lief, mijne Philly?
O zaagt ge mijn lief, mijne Philly? -
Een vrijer verzelt
Haar kussend in 't veld...
Ze wil niet meer komen tot Willy! -

Kom weder, mijn lief, mijne Philly!
Kom weder, mijn lief, mijne Philly!
'k vergeef en vergeet
Al wat ge misdeedt...
Steeds wellekom zijt ge bij Willy!

Wat zegt er mijn lief, mijne Philly?
Wat zegt er mijn lief, mijne Philly?
Ze zegt, dat ze u niet
Meer geeren en ziet...
Voor eeuwig verloochent ze Willy! -

O waarom beminde ik u, Philly!
O waarom beminde ik u, Philly!
Uw zin is zoo licht,
Als schoon uw gezicht...
Gebroken is 't harte van Willy!

Mijn vrijer.

In Meie verscheen er in 't dal een gezel,
 Die poogde mijn harte te rooven -
 De mannen! zoo zei ik, die haat ik zoo fel!...
 Verbeeld u, dat wou hij gelooven, gelooven!
 Verbeeld u, dat wou hij gelooven!

Hij zeide, dat hij, van me geerne te zien,
 Zou sterven eer 't jaar was vervlogen -
 Ei! riep ik, zoo sterf dan uit liefde voor... Jean!...
 De hemel vergeve de logen, de logen!
 De hemel vergeve de logen!

Hij sprak van zijn goed, van het geld, dat hij won,
 En zwoer, dat hij seffens zou trouwen -
 Ik hield mij, alsof 't mij niet schelen en kon,
 Maar peinsde, het mochte mij rouwen, mij rouwen!
 Maar peinsde, het mochte mij rouwen!

Hij trok er van door, maar wat doet me de boef!
 Er was geene weke verlopen,
 Daar zag ik hem sluipen bij Bess, in de hoef...
 Ei! nichtje, dat zoudt ge bekoopen, bekoopen!
 Ei! nichtje, dat zoudt ge bekoopen!

Aldra was het kermis: ik ging naar het feest,
Daar moest hij zich stellig bevinden.
Ik zag hem en keek, voor de grap, zoo bedeesd,
Als wou me de duivel verslinden, verslinden!
Als wou me de duivel verslinden!

Maar teederlijk zag ik hem aan - van ter zij',
Uit vrees, dat de burenen het zagen -
Toen kwam hij, als dronken, gewaggeld naar mij,
En smeekte: laat af me te plagen, te plagen!
En smeekte: laat af me te plagen!

Ik vroeg hem: ziet nichtje nog immer zoo scheel?
Hoe is 't met hare ooren en tanden?
En lijdt zij, och heer! aan de voeten nog veel?...
Hij sloot mij den mond met de handen, de handen!
Hij sloot mij den mond met de handen!

En bad me zoo vurig: och, word mijne vrouw! -
'k wil anders niet langer meer leven! -
Opdat hij van kommer niet sterven en zou,
Zoo heb ik mijn woord maar gegeven, gegeven!
Zoo heb ik mijn woord maar gegeven!

Tevreden met weinig.

Tevreden met weinig en lustig met meer -
Ik stel mij, als zorgen me dreigen, te weer,
En jaag ze maar weg, waar ze schuilen of niet,
Met een kruikje goed bier en een vaderlandsch lied!

En zoo ik somtijds op de lippen me bijt -
De mensch is een strijder en 't leven een strijd!
Mijn vroolijk gemoed is een buidel vol geld,
Mijne vrijheid, een adel ontzien en geteld!

En valt mij een jaartje van kommer ten deel,
Een avond van vreugde vergoedt er zooveel!
Wie denkt er, is eenmaal de reize gedaan,
Aan den moeilijken tocht en de hobblige baan?

Het noodlot, het blinde, ga vrij zijnen gang,
De onzekere toekomst en maakt me niet bang:
't zij arbeid of ruste, genoeg en pijn,
Ja, mij zal, wat er kome, steeds wellekom zijn!

Lord Gregory.

Door zwarten nacht en onweer heen
Kom ik tot u, en klop,
Erbarming smeekend, aan uw steen -
Lord Gregory, doe op!

Daar ik u minde en hing aan u,
Verstiet mijn vader mij -
Gevoelt gij geene liefde nu,
Gevoel dan medelij!

O zeg, herinnert gij u niet
Het looverige pad,
Waar ik u 't zoet geheim verried,
Dat ik lang verzwegen had?

Hoe dikwijls zwoert ge, dat ge mij
Altijd beminnen zoudt...
Mijn hart, van lage valsheid vrij,
Heeft nooit uw hart mistrouwd.

Uw hart is hard gelijk een steen,
Ijskoud is uw gemoed -
'k wil sterven... in het graf alleen,
Daar is het wel en goed.

O bliksems, slaat me neer, en dat
Geëindigd zij mijn leed,
Doch straft den valschaard niet om wat
Hij Gode en mij misdeed!

De sneeuw bedekt de banen.

De sneeuw bedekt de banen,
Bevrozen zijn de beken -
Ik ween zoo bittere tranen...
Mijn liefste is heengeweken
Naar verre vreemde streken.
 Langs zee
 En ree,
 Door woud en stee
Moog' God hem weergeleiden
 Tot kind en vrouw,
 Die trouw,
 Vol rouw,
Al schreiend hem verbeiden!

De naakte boomen zuchten,
De vogels zwijgen allen,

Maar gaat de winter vluchten,
Dan zullen zangen schallen
In frissche looverhallen.

Als hij
Tot mij,
Wanneer 't ook zij,
Zal keeren trouw en teeder,
Rijst in mijn hart,
Door smart
Gesard,
De zon der vreugde weder!

Met eenen oude trouw ik niet.

De roze tiere in wintertijd,
De lelie siere 't sneeuwtapijt,
De zee verijze als beek en vliet -
Met eenen oude trouw ik niet!

Hij spreke nog zoo schoon en fijn,
Een oude zal mijn man nooit zijn;
Neen, wat een wonder ook geschied',
Met eenen oude trouw ik niet!

Zijn disch zij nog zoo rijk bedekt
Met al wat eet- en wellust wekt;
En wat zijn goud ook stralen schiet',
Met eenen oude trouw ik niet!

De vetste kalvers, 't beste veld
Kan hij wel koopen met zijn geld;
Maar wat hij mij ook toone en bied',
Met eenen oude trouw ik niet!

Hij waggelt kuchend heen en weer,
Hij heeft noch haar noch tanden meer;
't is veel zoo hij nog hoort en ziet -
Met eenen oude trouw ik niet!

Hij spreke nog zoo schoon en fijn,
Een oude zal mijn man nooit zijn;
Neen, wat een wonder ook geschied',
Met eenen oude trouw ik niet!

Daar was eene meid.

Daar was eene meid, met name Meg,
Die in de weide zat en spon;
Daar was een knaap, die kwam tot haar,
Zijn naam was Duncan Davison.
De wei was vochtig, Meg was schuw,
En Duncans bee werd niet verhoord.
Meg vatte ja haar spinnewiel
En joeg hem, daarmee dreigend, voort.

Hoe ver ze ging, hij volgde toch -
Het dal was groen, het beekje klaar -
Ze zaten op den bloemigen zoom,
Het spinrad tusschen hem en haar.
Maar Duncan zwoer bij duren eed:
Mijn vrouwtje zijt ge morgen, Meg!
Toen vatte zij haar spinnewiel
En smet het over 't beekje weg.

Wij richten ons een huisjen in,
Heel klein en fraai, doch zonder pracht...
Wat zullen wij gelukkig zijn
Den ganschen dag, den ganschen nacht!
Wie drinkt - bedrinkt zich niet altijd,
Wie vecht - doet zich niet immer zeer,
En wie den meisjes kussen steelt
Is welkom eenen tweeden keer!

Willy en Philly.**HJ.**

Gezegend zij de schoone stond,
Toen ik bij 't geurig hooi u vond,
En, zooals gij mijn harte wont,
Het uwe won, o Philly!

ZIJ.

Gezegend zij het plechtige uur,
Toen ik beleed, ge waart mij duur,
En gij mij zwoert, vol liefdevuur,
Aan mij te zijn, o Willy!

HJ.

Zooals mijn oor het lentackoord
Der vogelen dagelijks liever hoort,
Wordt immer meer mijn oog bekoord,
Als 't u beschouwt, o Philly!

ZIJ.

Zooals de roze heller gloeit
En frisscher geurt hoemeer ze bloeit,
Ook in mijn hart de liefde groeit,
Die ik u wijdde, o Willy!

HIJ.

Verguldt de zon mijn rijpend graan,
Dan ben ik blijde en aangedaan;
Maar u te zien, naast u te gaan,
Verrukt me meer, o Philly!

ZIJ.

De zwaluw voert van over zee
Met zich de lieve lente mee;
Maar hartelust en zielevree
Brengt gij mij aan, o Willy!

HIJ.

De bij zuigt edelen honing uit
De bloem, die haar den kelk ontsluit;
Maar nectar is het wat ik buit
Op uwen mond, o Philly!

ZIJ.

Zoet geurt, als de avond lavend daalt,
Het geitenblad van dauw bestraald;
Maar welke geur, wat zoetheid haalt
Bij uwen kus, o Willy!

HIJ.

Fortuna's wielkje draaie vrij!
Wat geeft het hoe mijn nummer zij!
Ik min u, liefde schenkt ge mij:
Ik wensch niets meer, o Philly!

ZIJ.

Wat vreugden ook het goud bescheer',
Gelukkig ben ik, wie is 't meer?
Ik heb u lief, gij mint me weer:
Meer wensch ik niet, o Willy!

Findlay.

Wie of er vóór mijn deurtje staat? -
Wie anders dan uw Findlay! -
Gij komt hier niet van pas, zóó laat... -
Ik hoop van ja, zei Findlay. -
Wat guitenstuk hebt gij bedacht? -
O kom en zie! zei Findlay. -
Zwaar zondigen zult gij van nacht... -
Dat zal ik vast! zei Findlay.

Zoo 'k opsta en u binnen laat, -
Doe dat maar gauw, zei Findlay. -
Dan houdt mij wakker uw gepraat... -
Ik hoop van ja, zei Findlay. -
Ik vrees maar, want ge zijt zoo stout, -
Vrees niets van mij, zei Findlay. -
Dat gij tot morgen blijven zoudt... -
Dat zal ik vast! zei Findlay. -

Maar dede ik nu zooals ik zeg, -
Dat moet ge doen, zei Findlay. -
Dan vindt gij andermaal den weg... -
Ik hoop van ja, zei Findlay. -
Nu, wat er hier gebeuren zal, -
Laat dat maar gaan, zei Findlay. -
Verzwijgt ge toch in elk geval?... -
Dat zal ik vast! zei Findlay.

Vivat mijn schat, mijn spinnerad!

Vivat mijn spinnerad, mijn schat!
Mijn rok en garenklos, vivat!
Dat kleed me warm en geeft mij brood,
Beveiligt mij voor leed en nood.
Ik spin en zing mijn liedekijn
Bij zomeravondschemerschijn,
Verveel me nooit, ben nimmer mat -
Vivat mijn schat, mijn spinnerad!

Twee beekjes sluiten 't plekjen in,
Waar ik al zingend zit en spin;
Hunne armen slaan daarover heen
De berk en hagedoorn ineen,
Opdat er 't vischje vroe en vrij
En 't vogelnestje veilig zij;
De zon beglanst het looverig pad -
Vivat mijn schat, mijn spinnerad!

De tortel kirt naar eigenen aard
In 't dichtgewassen eikgeblaart,
De vlasvink zingt zijn wijsje mee
En dingt naar 't zangersprijsje mee;
De kwakkel in het klaverveld,
De zwaluw, die mijn dak omsnelt,
Dat alles maakt me vreugdezat -
Vivat mijn schat, mijn spinnerad!

Zoo 'k weinig win, 'k verteer nog min,
En de armoe sluipt mijn huis nooit in.
Ik ben tevreen bij mijnen stand
Meer dan de rijkste vrouw in 't land,
En gun haar geerne pronk en pracht,
Van wijd en zijd haar toegebracht -
Mijn spinnerad, dat is mijn schat!
Vivat mijn schat, mijn spinnerad!

De sombere nacht breekt schielijk aan.

De sombere nacht breekt schielijk aan,
Ontzettend buldert de oceaan,
De stormwind zweept in wilde vlucht
De zwangere wolken door de lucht;
De jager zegt: te huis is 't best,
De bange vogel zoekt zijn nest -
En ik, ik dwaal met loomen voet,
O Ayr, langs uwen schoonen vloed!

De herfst beschreit zijn rijpend koorn
Geknakt door vroegen winters toorn;
Al wat hij in de velden wrocht
Vernielt de orkaan op zijnen tocht.
Mijn hart gevoelt een eindloos wee,
Bij 't denken aan de woeste zee,
Waar ik den dood trotseeren moet,
O Ayr, zoo ver van uwen vloed!

Het is 't gehuil der golven niet,
Noch 't doodlijk strand, waarheen ik vlied,
Al dreig' gevaar er heinde en veer -
Helaas! ik vrees noch hope meer:
Maar aan het lieve vaderland
Hecht mij zoo menige zoete band...
Toch moet ik, hoe mijn harte bloed',
O Ayr, verlaten uwen vloed!

O dalen, heiden, o vaart wel!
O wouden, weiden, o vaart wel!
Waar ik gedarteld heb als kind,
Waar ik beminde en werd bemind...
Aan vriend en vijand wensch ik heil -
Wat heb ik meer dan wenschen veil? -
En breng u mijnen laatsten groet,
O dierbaar Ayr, o schoone vloed!

Ha! Ha! Die liefde!

Duncan wilde uit vrijen gaan.
Ha! ha! die liefde!
Schuchter sprak hij Maggie aan.
Ha! ha! die liefde!
Maggie hief den trotschen kop
Net gelijk 'ne houten pop,
Haalde fier de schouders op...
Ha! ha! die liefde!

Duncan bad en smeekte voort.
Ha! ha! die liefde!
Maggie zei geen enkel woord.
Ha! ha! die liefde!
Duncan sidderde als een riet,
Werd als zinloos van verdriet,
Wilde springen in den vliet...
Ha! ha! die liefde!

Snel veranderen weer en wind.
Ha! ha! die liefde!
Minnesmart vergaat gezwind.
Ha! ha! die liefde!
Duncan zei: te sterven waar'
Al te dom en al te naar -
Dat ze vrij naar... Frankrijk vaar'!
Ha! ha! die liefde!

Hoe het kwam, wie zegt het mij?
Ha! ha! die liefde!
Hij genas, maar ziek werd zij.
Ha! ha! die liefde!
En ter stilling harer pijn
Baatte er geene medicijn:
Duncan moest haar dokter zijn...
Ha! ha! die liefde!

Duncan was niet boos van aard.
Ha! ha! die liefde!
Maggie was meelijdenswaard.
Ha! ha! die liefde!
Spoedig nam hij zijn besluit,
Noemde Maggie zijne bruid.
En - daarmee is 't liedjen uit.
Ha! ha! die liefde!

Mijn hart is in Hoogland.

Mijn hart is in Hoogland, mijn hart is niet hier;
Het volgt in mijn Hoogland het schichtige dier,
Den reebok en 't damhert al jagende na -
Mijn hart is in Hoogland, waar of ik ooit ga!

Mijn Hoogland, mijn Noorden, o wees mij gegroet,
O wiege van eerlijkheid, vroomheid en moed!
Waarheen ik verdwale, bij vreugd of bij grief,
Gij, heuvels van Hoogland, zijt immer mij lief!

Vaarwel aan de bergen met sneeuw op het hoofd;
Vaarwel aan de dalen vol bloemen en ooft;
Vaarwel aan de stroomen zoo woest en zoo snel;
Den wouden en bosschen, mijn hartlijk vaarwel!

Mijn hart is in Hoogland, mijn hart is niet hier;
Het volgt in mijn Hoogland het schichtige dier,
Den reebok en 't damhert al jagende na -
Mijn hart is in Hoogland, waar of ik ooit ga!

Jan Gerstekoor.

Drie koningen waren er in het oost,
Drie koningen hoog en groot;
En ze hebben gezworen bij plechtigen eed
Jan Gerstekoor den dood.

Ze grepen 'nen ploeg en ploegden hem
Diep in der aarde schoot;
En ze hebben gezworen bij plechtigen eed
Jan Gerstekoor was dood.

Maar vroolijk keerde de lente weer,
En regen drenkte 't veld;
Den grave onsteeg Jan Gerstekoor,
En allen waren ontsteld.

Des zomers stond hij, dik en sterk,
Te pronken in de zon,
Zoo wel voorzien van speer en punt,
Dat niemand hem deren kon.

Doch als de herfst gekomen was,
Toen werd hij geel en bleek;
Zijn plooiend lijf en waggelend hoofd
Bewezen, dat hij bezweek.

En ach! zijne frissche gezonde kleur
Verschoot al meer en meer;
En nu ontvlamde de doodlijke haat
Der booze vijanden weer.

Ze namen een wapen lang en scherp -
Zoo weerloos stond hij daar!...
En hieuwen hem neer, en bonden hem vast
Gelijk eenen moordenaar.

Ze legden hem neder op den rug
En sloegen hem scheef en krom,
En hingen hem op in wind en storm,
En draaiden hem om en om.

Met water vulden zij 'nen put,
Zoo duister als hun zin,
En wierpen, opdat hij zwomme of zonk',
Jan Gerstekoom er in.

Dan smeten zij hem op den vloer
Tot verdere marteling neer,
En rukten, daar hij nog levend was,
Hem rusteloos heen en weer.

Ze droogden over een vlamvend vuur
Zijner beenderen merg en vet;
Wreedaardig heeft een mulder dan
Hem tusschen twee steenen verplet.

En ze hebben genomen zijn hartebloed
En gedronken in het rond;
En hoe meer ze dronken, hoe meer genot
Er iedereen bij vond.

Jan Gerstekoor was een stoute held,
Verrichtend edel werk,
Want drinkt ge van zijn hartebloed,
Zoo wordt ge moedig en sterk.

Verdrijven kan het alle smart,
Verhoogen alle geneugt;
Het kan ja zelfs een weduwenhart
Doen popelen van vreugd.

Ter eere van Jan Gerstekoor
Neme ieder een glas in de hand:
En bloeie steeds zijn nageslacht
In 't lieve vaderland!

Alphabetische lijst der aanvangsregels.

	Blz.
Ach, ik kan het niet vergeten	168.
Ach, laat ons van 't verleden spreken	22.
Al ben ik ook geen kuipersknecht	188.
Alle lekkerwinkels pakken	183.
Als de avondstar de melkster wenkt	230.
Als de oorlogstorm had uitgewoed	247.
Anders vond ik of zag ik u nooit	115.
Annemieken, zou het waarheid wezen	87.
Beste liefje, zoetste liefje	256.
Bezweken, bezwelen	129.
Buurmans zoon, die deugeniet	159.
Daar dreef op de groene riviere	177.
Daar is de tijd	226.
Daar was eene meid, met name Meg	293.
Daar zit ze weer, de weduwvrouw	32.
De Franschen, dat beken ik geeren	133.
De roze is eene schoone bloeme	41.
De roze tiere in wintertijd	291.
De Satan was van jongs af aan	94.
De schoonste deerne in 't dal is Peg	233.
De sneeuw bedekt de banen	289.
De sombere nacht breekt schielijk aan	302.

	Blz.
De vrienden zitten hier of daar	163.
De zonne blonk	253.
Doe open voor mij	279.
Door zwarten nacht en onweer heen	287.
Drie koningen waren er in het oost	307.
Driemaal zalig is de man	172.
Duizend vrouwen vol van gratie	54.
Duncan wilde uit vrijen gaan	304.
Een brave gezel, eene lieve maagd	145.
Een goed refrein, een glaasje wijn	30.
Eens trok er langs de boorden	220.
En wie in ons gezelschap bromt	77.
Er heeft zoo eens een door gezeid	201.
Er was zoo eens in Griekenland	151.
Evenals verleden jaar	57.
Frisch groenend golfde 't korenveld	240.
Geene edelvrouw, hoe flink en fijn	268.
Gekomen is de lieve lente	232.
Gestorven, ze is gestorven	63.
Gezegend zij de schoone stond	295.
Gij praat en pratelt maar immer voort	111.
Haar eigen gulden ringsken gaf	211.
Heden klinke in dorp en stede	185.
Het Gersten heb ik steeds geprezen	190.
't gordijntje wordt	70.
daarboven	
Het is al langen tijd geleden	100.
't is mij zoo duister als	83.
Chineesch	

Het is uw rozig aanzicht niet	246.
't was nacht, er kwam een onweer op	204.
Het was op zekeren nieuwjaarsnacht	68.
Hij sprak van wonderlijke zaken	161.

	Blz.
Hoe zong de hop al spruitend	195.
Hoor mij al die praters aan	3.
Hun kind was dood - hun liefdepand	215.
Ik heb den Koran nooit gelezen	55.
Ik heb 'nen vriend gelijk er weinig loopen	13.
Ik ging vol hoop ter loting heen	37.
Ik minne di, wel duizendmalen	140.
Ik min u, och bemin me weer	56.
Ik moet bij Jan en alleman	27.
'k vroeg mij zelven menigmalen	48.
Ik wilde u zien, ik zag u weer	49.
'k zou geen uurtje langer leven	202.
In den <i>Hemel</i> , in den <i>Hemel</i>	157.
In den maneschijn ben ik buiten geweest	218.
In 't klooster op den heuvel	162.
In het zonnige hoveken zaten	138.
In Meie verscheen er in 't dal een gezel	284.
Ja, lieve juffer, inderdaad	20.
Jan Breydel sprak: Nu zij 't gedaan	127.
John Anderson, mijn schat, John	245.
Jonker wilde een meisje hebben	61.
Juichend, uit de verste landen	181.
Kom, zei Pieter, 'k wil het wagen	81.
Laat een zoen 't vaarwel verzoeten	257.
Lest werd ik onder 't vriendlijk dak	197.
Liesken, dreigde Karel lest	35.
Lize kloeg: Zoo gansch alleen	146.
Luistert gij, die, droef te moede	1.

Maria komt. - Daar is ze! juichen allen 79.

Maria, toen ge de oogen 75.

	Blz.
Mariekens ouders waren	89.
Me koesteren in de stralen	91.
Men zegt, er woont bij God hierboven	97.
Mieken min ik teer	144.
Mijmerend aan de zee, de wilde	278.
Mijne moedertaal, mijne moedertaal	119.
Mijn hart is in Hoogland, mijn hart is niet hier	306.
Mijn land en u verlaat ik nu	262.
Mijn lief is als de roode roos	270.
Mijn minnend harte tracht en smacht	263.
Mijn schat is weg, naar den vreemde heen	209.
Mijn wijfje is ganschlijk mijn	254.
Net als wijven twisten, kijven	120.
Niet ééne bloem versiert er thans de weide	18.
Niet ééne van Israëls schoonen	73.
Nog denk ik aan 't getiktak	165.
Nog toeft ge, al is uw glans vergaan	281.
Nu heeft natuur op den bloeienden boom	272.
O blijf hier in dit eenzame oord	275.
O gisteren leschte mijnen dorst	251.
O kleene lieve blonde	45.
O laat me u drukken aan de borst	261.
O liefde sluipt daarin	235.
O liefste lieve, waren	44.
O moge steeds frisch loover hier	264.
Ons land is van de grootsten niet	123.
Onze eeuw is de eeuw der speculanten	108.
Onze meester zegt ons	179.
O reik mij nu de hand, kind	259.

O reik mij nu den zilverkelk	255.
O schoon is gene rozelaar	242.
O Tibbie, vroeger waart ge niet	243.
Over zijnen ransel heengebogen	42.

	Blz.
O ware mijn liefste lievekijn	250.
O wilt ge met mij gaan	229.
O zaagt ge mijn lief, mijne Philly	283.
O zeg ons, herderinne	206.
Regina telt maar vijftien jaren	8.
Schoon Liesken, laat, o laat me zeggen	64.
Schuifelt de wind vervaarlijk daar buiten	167.
Spreken Fransch die heeren van Parijs	118.
Studenten, zou het waarheid wezen	105.
Sultan Abdul van Turkijen	53.
Tap me nu van 't patersvaatje	24.
Tevreden met weinig en lustig met meer	286.
Toen ik in mijns dorpjens kerke	103.
Toen zij begraven werd	47.
Toevend in de rozengarde	225.
Treurig keek door de linden	216.
Trinet de marketentster	154.
Van alle vier de streken, waar	271.
Verbitter mij door uw verdriet	71.
Vivat mijn spinnerad, mijn schat	300.
Vol gedruisch en damp is de ruime zaal	175.
Vreest gij, dapperen, hier te kwijnen	10.
Vroom en wijs noem' vrijelijk hem de wereld	174.
Waartoe dienen mij mijne oogen	141.
Wanneer ik weelledronken	142.
Ware ik niet zoo bang, schoon liefken	60.

Wat is er toch, dat mij in vreugd en smerte	126.
Wat was ze schoon, daar ze uitgelaten danste	6.
Weer klinkt in echte broedertaal	15.
Wees niet verlegen	266.

	Blz.
We zijn uwe lokken, lief maagdelijn	66.
Wie eerlijk is, al is hij arm	276.
Wie gloeit voor recht en rede	113.
Wie is er, die het liedje kan	39.
Wie of er vóór mijn deurtje staat	298.
Wijd en zijd weergalme ons lied	199.
Wij waren zoo gelukkig	51.
Wij zitten soms - mijn lief en ik	85.
Wil ik u eens wat vertellen, meisje	143.
Ze minden elkander zoo teeder	153.
Ze trokken gedrieën al over den Rijn	213.
Zij is al oud, de goede vrouw	59.
Zoo blond zijn hare lokken	238.
Zoodra als de haan en de leeuwrik te zaam	149.
Zoo gij vertrekt, och! laat me dan gaan met u	170.
Zoo immer met ons tweeën	171.
Zoo in alle werelddoorden	131.
Zoo rijk en welig als weleer	116.
Zooveel liedjes als er klinken	136.
Zoo zoet en rustig daalt de nacht	260.